

Bilag 1**Høringsvarnotat**

Forslaget har været i høring i perioden 23. april 2023 – 28. maj 2024. Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

Forslaget har været sendt i høring til følgende:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Ligestillingsrådet i Grønland, Institut for Menneskerettigheder, MIO, Foreningen Grønlandske Børn, MIBB - Bedre Børneliv, Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), Det Grønlandske Hus i Aarhus, Det Grønlandske Hus i Odense, Det Grønlandske Hus i Aalborg, Det Grønlandske Hus i København, Grønlands Politi, Handicaptalsmanden Tilioq, Inooqat (Forældreforening for udviklingshæmmede i Grønland), NIIK (Grønlandske Handicaporganisationer), ISI (Foreningen for blinde og svagsynede i Grønland), KTK (Døveforeningen i Grønland), Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Utoqqaat Nipaat / Ældreforeningen, Ældretalsmanden, Angajoqqaatigiit (Forældreforening til børn med ADHD og/eller autisme), Kræftens Bekæmpelse i Grønland, KNIPK (Handicapforeningen i Grønland), Sugisaq (Foreningen for sindslidende og deres pårørende), GE Grønlands Erhverv, SIK, NIISIP (faglærte socialrådgiveres forening i Grønland) og PPK Det grønlandske sundhedskartel.

Følgende har indsendt høringsvar:

Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Avannaata Kommunia, Tilioq, MIO, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Institut for Menneskerettigheder, NIIK, Inooqat, PPK, Ældretalsmanden, GE, SIK, PPK, Ando Møller.

Høringsvar:**1. Kommune Qeqertalik**

”Kommune Qeqertalik skal hermed vende tilbage med kommentarer til høring vedr. forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Det har ikke indenfor høringsfristen været muligt at behandle høringsvaret til lovforslaget i udvalg eller Kommunalbestyrelsen, hvorfor nedenstående skal betragtes som en administrativ besvarelse.

Generelt:

Kommunen Qeqertalik takker for mulighed for at kommentere på forslag til forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap

Kommune Qeqertalik finder det positivt, at handicaplovgivningen fornys. Tages i betragtning af lovforslagets omfang finder kommunen dog at høringsperioden er alt for kort. At høringsfristen bliver udskudt en uge, er ikke tilfredsstillende, da der burde have været en længere høringsperiode fastsat fra starten af.

Det bemærkes at, forslaget ud over opdatering af flere bestemmelser også fremstår som en sammenskrivning af nuværende lovgivning og bekendtgørelser på handicapområdet. Dette resulterer i at antallet af bestemmelser mere end fordobles i inatsisartutloven. Dette kan være en fordel, da borgere og sagsbehandlere dermed kan finde det meste lovgivningen samlet på et sted i stedet for at skulle slå op i lov og bekendtgørelser. Det vil dog begrænse muligheden fremover for Naalakkersuisut at ændre i disse bestemmelser, der på nuværende tidspunkt fremgår af en bekendtgørelse. Det bør derfor overvejes om der er bestemmelser der med fordel i stedet kan reguleres ved en bekendtgørelse i stedet, af hensyn til behovet for at kunne ændre visse bestemmelser forholdsvist hurtigt kontra at skulle lave en lovændring.”

Ressortdepartementets bemærkninger:

På baggrund af modtagne høringsvar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Det bør overvejes om § 16 stk. 1 nr. 1 i Inatsisartutlov om alderspension skal ændres samtidig med dette lovforslag, således at der henvises til den korrekte handicaplovgivning.”

Ressortdepartementets bemærkninger:

Indarbejdet således, at § 16 i Inatsisartutlov om alderspension ophæves i nærværende forslag. Der skal udarbejdes ny lovbekendtgørelse om Inatsisartutlov om alderspension, hvori § 16 er ophævet.

”Kommentarer til forslaget enkelte bestemmelser

Ad § 2.

Kommune Qeqertalik ønsker at få præciseret i bemærkningerne af ”Det er en forudsætning, at personens egen eller andres velfærd ikke bliver udsat for fare” samt en bedre definition på borger med handicaps bekymringsbarometer

”Den forkortede tidsfrist finder anvendelse ved 3 konkrete former for grove omsorgssvigt:

1) Vanrøgt: Ved vanrøgt forstås et fysisk omsorgssvigt, hvor personen med handicap bliver udsat for en skadelig påvirkning eller et stærkt fysisk ubehag gennem mangelfuld pasning og pleje. Eksempler kan være, at personen med handicap ikke får ordentlig mad eller ikke har tøj

til vejrforholdene. Vanrøgt kan også ske ved, at personen udsættes for nedværdigende handlinger eller nedgøres verbalt. Opregningen af eksempler er ikke udtømmende.

2) Vold: Ved vold forstås en handling eller trussel, der uanset formålet kan krænke personens integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen med handicap. Dette gælder, uanset om volden udøves direkte mod personen med handicap, eller om personen er vidne til volden. Volden kan være en bevidst handling, eller en handling der sker i affekt.

3) Seksuelle overgreb: Et seksuelt overgreb defineres som en seksuel aktivitet, der ikke er baseret på frivillighed og ligeværdighed mellem parterne og ikke tilgodeser personen med handicaps egne seksuelle behov.””

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er tilrettet, så det tydeligt fremgår, at der kan være risici for 3 konkrete former for grove omsorgssvigt.

”Ad § 3

Kommune Qeqertalik ønsker at få præciseret overlap med førtidspensionssagsbehandlingen, udredning af arbejdsevne og hvorledes disse vurderes.”

Ressortdepartementets svar:

Præciseringen vil indgå i den videre implementering af Inatsisartutloven i samarbejde med det ressortansvarlige departement for førtidspension.

”Ad § 4, Stk. 2

Kommune Qeqertalik ønsker en henvisning til gældende lovgivning vedrørende samarbejdsteams, således disse er lette at fremfinde under sagsbehandling.”

Ressortdepartementets svar:

Er delvist indarbejdet.

Jf. § 5, stk. 1, i gældende Inatsisartutlov om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen, skal kommunalbestyrelsen efter behov oprette et samarbejdsteam bestående af personer på tværs af enkelte forvaltninger, som er direkte involveret i arbejdet med det enkelte barn. Dette er tilføjet i bemærkningerne til § 4, stk. 2, i nærværende forslag til Inatsisartutlov.

”Ad § 6, stk. 2

Kommune Qeqertalik ønsker at der i loven fastlægges rammerne for det centrale visitationssystem, således erfaringerne med lav belægning, dårlig vedligeholdelsesplanlægning samt uhensigtsmæssig benyttelse af offentlige midler ikke pålægges kommunerne at betale.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen vil indgå i overvejelserne i forbindelse med implementering af Inatsisartutloven samt hjemmelsbestemmelsen til udstedelse af bekendtgørelse.

”Ad § 7

Denne anses som modsigende til § 12, stk. 2 og § 20. Der bør prioriteres i ansvaret således at § 7 stiller de nødvendige effektiviserings- og tilpasningskrav til Det Centrale Visitationssystem. § 7 foreslås udbygget til at sætte krav til Det Centrale Visitationssystem således § 20 og § 12, stk. 2 udgår.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

Det fremgår af § 7, at Naalakkersuisut har det overordnede ansvar for at oprette og drive de nødvendige pladser på døgntilbud for personer med handicap. Det fremgår af § 12, stk. 2, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for at oprette og drive de nødvendige pladser på bokollektiver og beskyttede boenheder for personer med handicap i den enkelte kommune. Døgntilbud omfatter ikke bokollektiver og beskyttede boenheder. Forslagets § 20 præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem.

”Ad § 8

Kommune Qeqertalik ønsker at der sættes lovgivningsrammer for at andelene i paragraffen kan udbydes digitalt, således logistiske udfordringer og barrierer i transport ikke danner unødvendige forfordeling på baggrund af borgeres bosætningsmønstre.

Til § 8, stk. 2

Kommune Qeqertalik ønsker at disse bliver indlemmet i forhandlingerne om døgninstitutionstakster imellem Selvstyret og kommunernes Socialdirektørforum.”

Ressortdepartementets svar:

Forslaget begrænser ikke Pissassarfik's mulighed for at udøve deres virke digitalt. Med denne bemærkning foretages der ikke yderligere i forslaget.

Bemærkningen vil indgå i overvejelserne i forbindelse med implementering af Inatsisartutloven samt hjemmelsbestemmelsen til udstedelse af bekendtgørelse.

”Ad § 10

Kommune Qeqertalik foreslår at der tilføjes de begrænsninger, der kommer naturligt i mindre arbejdsmarkeder.”

Ressortdepartementets svar:

*En arbejdsgiver skal tilvejebringe de fysiske rammer for en person med handicap.
Kommunalbestyrelsen har dog en forpligtigelse til at tilbyde støtte, omsorg, optræning og hjælp til udvikling af færdigheder hos en person med handicap.
Departementet fastholder derfor nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.*

”Ad § 12

Foreslås tilrettet til sektoransvaret i § 7”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

§ 7 fastsætter Naalakkersuisuts ansvar og § 12 fastsætter kommunalbestyrelsens ansvar.

”Ad § 13, stk. 3

I bemærkningerne henvises til § 61 for uddybende bemærkninger. Skulle der have stået § 57?

Ad § 13 stk. 4

Bør omformuleres såfremt at kravet i bestemmelsen er, at der både skal træffes afgørelse og iværksættes støtte inden for 48 timer. Evt. ved at slette ”efter at afgørelsen er truffet” Ellers kan bestemmelsen forstås sådan, at det ikke er en tidsfrist for hvornår afgørelse skal træffes.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er indarbejdet.

”Ad § 14

Kommune Qeqertalik ønsker en skæringsdato for samtlige revurderinger af borgeren med handicaps behov, og en præcisering af vurderingskriterierne.”

Ressortdepartementets svar:

Dette er præciseret i bemærkningen.

”Ad § 15, stk. 1

Ønskes en konkretisering af ”hvis det må antages, at personen har behov for støtte” samt ”såfremt det er åbenbart”.

Ad § 15, stk. 2

Ønskes en henvisning til terminologien i bekendtgørelse om etablering og indretning af daginstitutioner samt oprettelse af samarbejdsteams, kapitel 2, så det tværgående samarbejde konsekvent bliver kaldt det samme. Trods bekendtgørelsen betegner tværgående samarbejde om førskolebørn, så bør samme tværgående interessenter blive kaldt det samme.

Ad § 15, stk. 3

Ønskes betegnelsen proportionalitet benyttet

Ad § 15, stk. 6-8

Ønskes beskrivelse af hvorvidt konsekvenserne af manglende efterlevelse kan betyde at forvaltningen sættes under administration af departementet.”

Ressortdepartementets svar:

Til stk. 1:

Udredningens formål er at bidrage til, at kommunalbestyrelsen kan sammensætte en indsats, der imødekommer personens behov og medvirker til personens udvikling. I disse situationer vil det være det klare udgangspunkt, at en udredning skal foretages.

Udredningen skal undlades, hvis den ikke anses for at være åbenbart nødvendig. Dog skal en undladelse altid bero på en konkret vurdering. Tilfælde, hvor en udredning vil kunne undlades, vil f.eks. være tilfælde, hvor personen tidligere har modtaget en bestemt type støtte, og det er åbenbart, at personens handicap er vedvarende og uden ændring samt støttebehovet er uændret.

Derfor fastholder departementet ordlyden og dertil hørende bemærkninger herom.

Til stk. 2:

Bemærkningen er indarbejdet.

Til stk. 3:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

Til stk. 6-8:

Departementet henviser til Inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation (Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt). På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed. Dog har departementet vurderet, at bestemmelserne i stk. 6-7 forbliver i forslaget.

”Ad § 16

Ønskes præcisering af sektoransvaret da Tidlig Indsats på nuværende er ansvarsfordelt imellem Departementet for Sundhed, Departement for Sociale Anliggender og PAARISA. Bliver flytningen af ansvaret til kommunalbestyrelserne DUTtet fra disse til kommunerne?

Ad § 16. Stk. 3

I lovtæksten står der “støtte efter nr. 1-4” Det bør fremgå hvilken paragraf og stk. at nr. 1-4 ligger under.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

Bemærkningen til § 16, stk. 3 er indarbejdet.

”Ad § 17

Ønskes henvisning til vurderingen af en underretning.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Ad § 18 og 19

Kommunen har erfaring med at det kan være svært at finde nok bisiddere i byerne. Kommune Qeqertalik henviser til anmodning om hjælp til at rekruttere bisiddere fremsendt af Socialdirektørforum. Desuden er det langt mellem de kurser fra socialstyrelsen som kræves for at blive bisidderen.

Kommune Qeqertalik foreslår at ordningen flyttes til nationalt anliggende, da bisidderrekruttering og arbejde på tværs af kommuner kræver kritisk masse.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændring i forslaget.

Anbefalingen vil dog indgå i den videre implementering af Inatsisartutloven.

”Ad § 20

Foreslås tilrettet til sektoransvaret beskrevet i § 7”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Ad § 25 og 32

Kommune Qeqertalik foreslår at Handicaprådet skal være fast høringspart på disse vedtægter.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Hvem der er høringsparter, er et internt kommunalt anliggende og derfor forpligtiges dette ikke ved lov.

”Ad § 24 og 31

Kommune Qeqertalik ønsker at højnelse af indretningsstandarder tages med i bloktilskuddets ”handicapområdet (ved overdragelse i 2011)” når disse er omkostningstunge.

På trods af at bokollektiv og beskyttetboenhed betragtes som privatbolig høre boligen umiddelbart ikke under lejeforordningen. Dette betyder, at der ikke er mulighed for at modtage boligsikring. Det bør derfor overvejes om der skal ændres i lovgivningen, således at den handicappede person får samme rettigheder som andre lejere.”

Ressortdepartementets svar:

Forholdet er ikke reguleret i nærværende forslag. Anbefalingen vil blive videregivet til det ansvarlige ressortdepartement med henblik på et samarbejde om at finde en løsning på denne problemstilling.

”Ad § 37

Ønskes tilretning således det sikres at dette sektoransvar beskrives i § 7 og ikke i § 12 og § 20 Ad § 37, stk. 2

Skal beskrives hvilke magtanvendelsesprincipper gør sig gældende for det givne døgntilbud samt hvorledes disse retfærdiggøres i magtanvendelseslovgivningen.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor. Der henvises til Inatsisartutloven om magtanvendelse inden for det sociale område.

”Ad § 40 stk. 1

Der henvises til “ jf. Stk. 1”. Der bør være henvisning til både paragraf og stk.

Ad § 40, stk. 2

Kommune Qeqertalik ønsker at få præciseret hvorledes disse udbetales, da der er kutyme for at fremsende regninger fra døgninstitutionerne trods at det betegnes som indeholdt i døgnataksten.

For at ensrette i forhold til § 123 om regulering af takster bør det hedde = “Takstfastsættelsen offentliggøres af Naalakkersuisut hvert år den 1. Januar”

Ad § 40, stk. 4 og 5

Kommune Qeqertalik ønsker at døgntilbuddet pålægges at benytte sig af et af Naalakkersuisut godkendt vurderingsark og begrundelse for den omfattende indskrænkelse af frihed, som paragrafferne hentyder til.

Ad § 40, stk. 6

Kommune Qeqertalik ønsker at der stilles krav til samtykkeerklæring og gyldighedsperiode.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed. Denne bestemmelse udgår derfor af forslaget.

”Ad § 42 og § 43

Kommune Qeqertalik ønsker at højnelse af indretningsstandarder tages med i bloktilskuddets ”handicapområdet (ved overdragelse i 2011)” når disse er omkostningstunge”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at denne bestemmelse udgår af forslaget.

Bestemmelser om indretningsstandarder udgår af forslaget og fastsættes i en bekendtgørelse.

”Ad § 45

Kommune Qeqertalik ønsker at alle Handicapråd er fast høringspart på disse.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Hvem der er høringsparter, er et internt kommunalt anliggende og derfor forpligtiges dette ikke ved lov.

”Ad § 48 stk. 2

Som regel er ophold i botilbud uden for Grønland meget svære at sætte en udløbsdato på, da det vil kræve at kommunen ved hvornår der kommer et egnet tilbud i Grønland. De fleste borgere med handicap er derfor på botilbud i Danmark på ubestemt tid. Det vil derfor være svært at sætte en dato for ophør. Kommunerne vil derfor være nødt til at indsætte en fiktiv dato med mulighed for forlængelse.

Der mangler en overgangsbestemmelse for dem der allerede nu er på botilbud på ubestemt tid i Danmark. Hvad er konsekvensen for borgeren såfremt de ikke ønsker at flytte tilbage til Danmark.

Ad § 48 stk. 4

Der mangler klare regler for når en handicappet på botilbud i Danmark ikke ønsker at flytte tilbage til på trods af at der nu kan tilbydes et egnet botilbud. +Vil et nej betyde, at borgeren kan betragtes som tilflyttet til Danmark?”

Ressortdepartementets svar:

Til stk. 2:

Bemærkningen er ikke indarbejdet. Kommunalbestyrelsen vurderer længden af det tidsbegrænsede ophold og kan indstille til Naalakkersuisut forlængelse af opholdet.

Bestemmelsen sikrer, at der løbende bliver forsøgt etableret mulighed for passende støtte i Grønland, så borgeren kan vende tilbage til Grønland.

For borgere anbragt i Danmark efter tidligere lovgivning, hvor opholdet ikke var tidsbegrænset, skal også udarbejdes statusrapporter jf. § 60. Disse danner grundlag for vurdering for eventuel hjemtagelse i de konkrete sager.

Til stk. 4:

Når en borger anbringes uden for Grønland, så er det vigtigt at understrege, at opholdet altid er tidsbegrænset. Det vil sige, at når kommunalbestyrelsen kan tilbyde et egnet botilbud i Grønland, så skal borgeren tilbage til Grønland. Naalakkersuisut godkender kun tidsbegrænset anbringelser og ikke permanente. Borgeren kan ikke betragtes som tilflyttet, når denne er anbragt på vegne af Naalakkersuisut, og dermed er vores borger. Danmark har ikke pligt til at modtage en borger til permanent ophold. Ligeledes vil den grønlandske

kommune stadig være ansvarlig for borgeren, da vi er den anbringende myndighed. Når borgeren efter tilbagevenden gerne vil fraflytte Danmark, så må denne naturligvis gerne det. Dog når aftalegrundlaget er midlertidigt/tidsbegrænset i forhold til modtagerkommunen, så er det vigtigt at denne overholdes. Ved en tilflytning til Danmark frafalder alle forpligtelser for borgeren fra den grønlandske myndighed.

”Ad § 51 og 68

Kommune Qeqertalik ønsker at tilrettes til at når der oprettes lokal mulighed for varetagelse og støtte af borgeren, skal borgeren som udgangspunkt tilbage til sit lokalsamfund.

Flyttehjælp skal ligeledes tildeles når der er oprettet lokal mulighed for varetagelse og støtte af borgeren.

Ad 51 stk. 2. Nr. 4

Det bør overvejes om der også skal indhentes en udtalelse fra botilbuddet ved flytning til en anden boenhed.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Ad § 53

Kommune Qeqertalik er glade for at der nu stilles nationale standarder på området, som har været gældende her siden 2021.”

”Ad § 54

Betegnelsen “Personalet” er meget bred. Det bør overvejes om der skal stå lederen eller dennes stedfortræder.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bestemmelsen handler om hele personalet og ikke kun lederen eller dennes stedfortræder.

”Ad § 55

Finder Kommune Qeqertalik det uhensigtsmæssigt at der skal bruges yderligere administrationskræfter og tid på at redegøre for status end reel sagsbehandling.”

Ressortdepartementets svar:

Det må anses for rimeligt, at personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge inden udløb af fristen for den kommunalt fastsatte sagsbehandlingstid, får besked om, hvornår der kan forventes en afgørelse samt hvorfor fristen ikke kan overholdes. Dette anses for at være reel sagsbehandling.

”Ad § 57

Kommune Qeqertalik ønsker at få indlemmet muligheden for samtale elektronisk i stedet for personligt”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Forslaget begrænser ikke muligheden for, at samtalen afholdes digitalt. Det er i § 57 ikke fastsat, at samtalen skal foregå ved et fysisk møde. Det er alene fastsat, at der skal afholdes samtale, jf. dog stk. 4 i § 57.

”Ad § 60 stk. 2 nr. 1 og 2

Bør omformuleres til:

- 1) 1 gang halvårligt for personer med handicap under 18 år, og
- 2) 1 gang årligt for personer med handicap på 18 år og derover.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 61 stk. 1 og stk. 2

Betegnelsen ”personfølsomme oplysninger” kan være misvisende. Datatilsynet anvender ikke sådan en betegnelse. Den korrekte betegnelse må være ”særlige kategorier af personoplysninger” eller ”følsomme personoplysninger.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Betegnelsen ændret til ”følsomme personoplysninger”.

”Ad § 62, 63 og 64

Kommune Qeqertalik ønsker en bedre definition af vold, vanrøgt og seksuelle overgreb med udgangspunkt i borgerens funktionsnedsættelse og modenhed.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Ad § 67, stk. 3

I forhold til nuværende lov kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere regler om beregning og regulering af lønforhold, herunder maksimumbeløb og ansættelses vilkår. Bla. har der tidligere været maks. 40 timer om ugen og et maks timesats.

Der skal indarbejdes et loft for bruttoindtægtskravet. Alternativt skal denne udgift centraliseres og udbetales direkte fra Landskassen, da den findes svær at DUTte uden en beregning af de økonomiske konsekvenser.

Ad § 67, stk. 4 nr. 2

Bør omformuleret til:

hvis det af børneattesten fremgår for personen eller medlemmer af dennes husstand, der skal bistå med omsorg af personen med handicap, at denne er dømt for forbrydelser i familieforhold eller seksualforbrydelser.”

Ressortdepartementets svar:

Et loft for bruttoindtægt er indarbejdet.

Forslag til omformulering er ikke indarbejdet. Ingen medlemmer af husstanden må være dømt for forbrydelser i familieforhold eller seksualforbrydelser.

“Ad § 70

Kommune Qeqertalik ønsker at der ses tilbage på § 53 og anerkendes hjælpemidler til opfyldelse af nogle fysiske behov.”

Ressortdepartementets svar:

Ordlyden i § 70, stk. 1 nr. 1, findes dækkende i forhold til § 53.

”Ad § 75

Bør omformuleres til mindst én gang om året, da der kan være situationer hvor støttebehovet kan ændre sig hurtigere.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Ordlyden af § 75, stk. 4 ændret til “...skal mindst én gang årligt vurdere...”

”Ad § 77

Der bør fastsættes nogle kriterier for størrelsen på tilskuddet samt hvilke typer tilbud der kan gives tilskud til.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. I stk. 2 er fastsat forudsætning for, om et tilskud vil kunne ydes.

”Ad § 78 og 79

Det bør præciseres om der kun kan deltages i kurser og undervisning i Grønland eller også uden for Grønland.”

Ressortdepartementets svar:

Da der ikke er anført mulighed for deltagelse uden for Grønland, er der tale om ydelser i Grønland. Bemærkningen er derfor ikke indarbejdet.

”Ad § 84

Denne paragraf ønskes DUTtet.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Finansiering af kollektiv kørselsordning blev overført til kommunerne ved udlægningen af handicapforsorgen til kommunerne 1. januar 2011.

”Ad § 85

Kommune Qeqertalik ønsker at denne ordning konkretiseres og adskilles grundigt fra § 75-støtte.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Ordlyden findes at være klar og tydelig og fastholdes derfor.

”Ad § 86

Kommune Qeqertalik ønsker at der sættes lovgivningsrammer for at andelene i paragraffen kan udbydes digitalt, således logistiske udfordringer og barrierer i transport ikke danner unødvendige forfordeling på baggrund af borgernes bosætningsmønstre.”

Ressortdepartementets svar:

Det er uklart, hvad der menes med "udbydes digitalt", da § 86 omhandler aflastningsophold. Der er med bestemmelsens ordlyd ikke fastsat, hvor et aflastningsophold kan være, og dermed er der ikke sat grænser for dette. Bemærkningen er ikke indarbejdet.

"Ad § 87 stk. 2

Det fremgår ikke af lovforslaget hvordan vederlaget skal fastsættes. Dett bør fremgå således at der er faste rammer for fastsættelse af vederlag.

Ad § 87 stk. 2

Det bør fremgå, at den handicappede selv skal betale, hvis denne er selvforsørgende."

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet, at størrelsen af vederlaget fastsættes i Takstblad – Sociale takster, som offentliggøres på hjemmesiden nalunaarutit.gl.

Det fremgår af bestemmelsen, at betaling for forsørgelse i forbindelse med aflastningsophold påhviler den eller dem, der har forsørgelsespligten.

"Ad § 89

Kommune Qeqertalik ønsker at denne har de rette henvisninger til børnestøtteloven, og præcis adskillelse af ansvar."

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Hvis et barn modtager støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, så skal reglerne om efterværn følges ud fra givne regelsæt. I denne henseende vil det ikke være til barnets bedste at anvende bestemmelserne om efterværn fra Inatsisartutlov om støtte til børn. Med hensyn til præcisering af adskillelse af ansvar er det uklart, hvad der menes. Departementet fastholder derfor ordlyden og hertil hørende bemærkning.

"Ad § 90 stk. 3

Det bør fremgå, at forberedelsen bør udmøntes i form af en skriftlig handleplan."

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

I § 58, stk. 1, er fastsat, at kommunalbestyrelsen "skal udarbejde skriftlig handleplan for personer med handicap i følgende tilfælde:". Og i § 58, stk. 1, nr. 6 er fastsat: "Senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter dene Inatsisartutlov, fylder 18 år."

"Ad § 95

Der er væsentlige merudgifter, hvor der kan opstå tvivl om det er kommunen eller sundhedsvæsenet skal betale for. Dette bør afklares.

Der har særligt været fokus på udgifter til stomiposer og kateter. Dette bør klarlægges således, at kommunerne og sundhedsvæsenet har nogle retningslinjer for hvem der skal tildele og betale for dette.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Jf. § 3 i forslaget omfatter personer med handicap personer, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Personer med stomiposer eller kateter skal opfylde § 3 for at kunne få dækket væsentlige merudgifter. I praksis yder sundhedsvæsenet stomiposer og katetere.

”Ad § 97

Beløbsgrænsen på 6.000 kr. har været den samme siden januar 2020. Det bør vurderes om beløbet svarer til udgiftsnivuaet for en person med handicap anno 2024.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet, at bestemmelsen tilføjes: “Beløbsgrænsen på 6000 kr. reguleres årligt med satstilpasningsprocenten og offentliggøres i Takstblad – Sociale takster på hjemmesiden nalunaarutit.gl.”

”Ad § 99

Der ønskes afklaring af grænserne imellem denne paragraf og akut offentlig hjælp beregninger.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Jf. § 95, stk. 2 er støtte til dækning af merudgifter uafhængig af indkomst og er ikke skattepligtig. Støtte til merudgifter ydes derfor uafhængig af beregningerne af akut offentlig hjælp eller enhver anden indkomst for borgeren med handicap.

”§ 101

Det bør præciseres hvad forskellen er mellem § 67 og § 101, da støtten ligner hinanden.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. § 101 er der tale om, at plejeforholdet svarer til et fuldtidsarbejde. Jf. § 67 er der tale om at fastsætte et ugentligt timeantal på baggrund af behovet for støtte til personlig hjælp og omsorg hos personen med handicap. Departementet fastholder ordlyden samt tilhørende bemærkninger.

”Ad § 101 stk. 2

Bør omformuleres til “Personen skal ansættes af den kommune, hvor den nærtstående med handicap bor. “

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 101, stk. 3

Det fremgår, at lønnen reduceres i forhold til den andel de visiterede timer udgør en fuldtidsstilling. Betyder dette, at såfremt at støttebehovet kun er 30 timer skal den pårørendendes løn være for 30 timer. Såfremt det skal forstås sådan, hænger det ikke sammen med § 101 stk. 1 nr. 1, da det fremgår at støtte skal svare til en fuldtidsstilling. Skal have bruttoindtægtsloft eller betales direkte af Landskassen, da de økonomiske konsekvenser er ukendte og ellers skal DUTtes.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. § 101, stk. 1, nr. 1 skal plejehøvet svare til et fuldtidsarbejde og jf. stk. 5 kan pasningen deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1.

Der indarbejdes et bruttoindtægtsloft.

Konsekvenserne af tidsbegrænset pasning af nær pårørende er skønnet til samlet 2 mio. kr. årligt for alle kommuner (beregnet ved 10 personer med gennemsnitlig lønudgift på 200.000 kr.).

”Ad § 101 stk. 4

Bør ændres til “foreligger der hverken dokumentation for tidligere bruttoindtægt eller relevant uddannelsesbaggrund”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Ordlyden i bestemmelsen tilrettes til det foreslåede.

”Ad § 101 stk. 6

Der bør præciseres hvad forskellen er mellem sygdomsforløb og handicap. Skal det være relateret til personens handicap.

Hvis en person med handicap f.eks. får kræft og § 101 kan anvendes, så stilles de handicappede personer bedre end øvrige personer, som bliver syge med kræft, da disse ikke har mulighed for pasning af pårørende.”

Ressortdepartementets svar:

Uagtet sygdomsforløb eller handicap, så omfatter forslaget personer, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre, jf. § 3. Det må derfor altid bero på en konkret og individuel vurdering, hvorledes en sygdomsramt person er berettiget til støtte efter dette forslag.

Departementet fastholder derfor den nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

”§ 101 stk. 9 nr. 2

Bør omformuleres til “hvis det af børneattesten fremgår for den nærtstående eller medlemmer af dennes husstand, der skal bistå med omsorg af personen med handicap, at denne er dømt for forbrydelser i familieforhold eller seksualforbrydelser.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Ad § 103

Strider imod ”beslutter betaler”-princippet, og pålægger kommunerne at betale alle meromkostninger baseret på Rettens vurdering, uden at skele til konsekvenser.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. Kriminallov for Grønland fuldbyrdes dom til anbringelse på institution for personer med vidtgående psykiske handicap – mentalt retarderede af socialvæsenet. På finanslovens hovedkonto 30.11.44 afholdes udgifter til anbringelse af domfældte mentalt retarderede. Kommunerne afholder udgifter til sociale ydelser til de enkelte domfældte. Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

”Ad § 105-106

Dette skal DUTtes.

I nuværende handicaplov § 54 og § 55 blev der pr. 1. Januar 2022 præciseret, at retten til betalte besøgsrejser ikke skal gælde for personer med handicap, der er anbragt på et døgntilbud i Grønland i henhold til en dom eller efter beslutning herom truffet af retten efter bestemmelserne i kriminallov for Grønland, kapitel 33. Kommune Qeqertalik ønsker at denne præcisering skal videreføres i lovforslaget, da kommune ikke kan beslutte om disse personer kan få udgang.”

Ressortdepartementets svar:

De økonomiske konsekvenser af besøgsrejsebestemmelserne er tidligere indarbejdet i det kommunale bloktilskud. Merudgiften ved, at alle voksne i botilbud eller døgntilbud uden for personens hjemsted – med dette forslag - får ret til 1 årlig besøgsrejse til sit hjemsted, er beregnet og indarbejdes i det kommunale bloktilskud. §§ 54 og 55 i gældende Inatsisartutlov er indarbejdet i nærværende forslag.

”Ad § 105 stk. 4

Der henvises til stk. 1,3 og 4. Dette skal rettes til stk. 1 og 3.”

*Ressortdepartementets svar:
Indarbejdet.*

”Ad § 107-108
Dette skal DUTtes.”

*Ressortdepartementets svar:
De økonomiske konsekvenser vedrørende udgifter til besøgsrejser jf. forslagets §§ 107 og 108 er tidligere indarbejdet i det kommunale bloktilskud senest i forbindelse med vedtagelse af gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. De økonomiske konsekvenser ved en udvidelse af retten til besøgsrejser i forbindelse med inærværende forslag fremgå af afsnittet “3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige” i de almindelige bemærkninger til forslaget.*

”Ad § 110
Kommune Qeqertalik foreslår at denne sendes tilbage til Socialstyrelsen, da de alligevel er ude på tjenesterejser hele tiden. Ellers skal der udarbejdes en økonomisk konsekvensanalyse af individuelt tilrettelagte tilsynsbesøg for samtlige anbragte og DUTtes tilsvarende.”

*Ressortdepartementets svar:
Indarbejdes ikke, da Socialstyrelsen ikke er tilsynsmyndighed. De økonomiske konsekvenser af den kommunale tilsynsforpligtelse er tidligere indarbejdet i det kommunale bloktilskud i forbindelse med vedtagelse af gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.*

”Ad § 113
Denne bør overtage hele § 110-112”

*Ressortdepartementets svar:
Tilsynsenheden varetager ikke de kommunale tilsynsforpligtelser. Departementet fastholder derfor den nuværende ordlyd.*

”Ad § 118
Da Handicaprådet forventes at agere bindeleddet mellem borgere og kommunalbestyrelse, håber vi, i Kommune Qeqertalik, at kunne få ændret i den markerede tekst. Vi har gode erfaringer med Børneråd og Ældreråd, som er kendetegnet ved at der er geografiske mandater, som vælges decentralt; 2 i Aasiaat, 1 i Kangaatsiaq, 1 i Qasigiannnguit og 1 i Qeqertarsuaq. For de i § 118, stk. 4 beskrevne repræsentanter er ansatte i kommunen, som vi ønsker at få fjernet, således disse foretager den almene sekretariatsbetjening beskrevet i stk. 5. For kommunalbestyrelsens repræsentation finder vi, at disse bør være modtagerne af høringer og svar på spørgsmål vedrørende borgere med handicaps lokalpolitiske interesser, fremfor at

kommunalbestyrelsesmedlemmer er i rådet, og har dialog med kommunalbestyrelsen. Og slutteligt har det vist sig svært at få indstillede fra handicaporganisationer, hvorfor vi håber at kunne flytte det til et alment valg for alle interesserede, fremfor blot borgere i organiserede grupper.”

*Ressortdepartementets svar:
Indarbejdet.*

”Ad Kapitel 16

Det er forvirrende at der både er en overskrift som hedder “ regulering af takster” samt Regulering af takster for døgntilbud” Disse burde kunne samles under én. Evt. Kan § 122 og § 14 sammenskrives.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet antager at kommunen har fejlskrevet § 14, da denne omhandler ekstra ordinær indsats fremfor § 124, som netop omhandler regulering af takster for døgntilbud. På denne baggrund imødekommer departementet, at sammenskrive de to bestemmelser under samme overskrift, “Regulering af takster”.

”Ad § 122 og § 123

Kommune Qeqertalik ønsker at få tilføjet Socialdirektørforums forhandlingsmandat overfor Socialstyrelsen som vedtaget ved Politisk Koordinations Gruppe.”

Ressortdepartementets svar:

Dette fremgår allerede af ordlyden til § 124, stk. 5. Departementet fastholder derfor den nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

”Ad 124 stk. 4

Teksten “Takstblad – Sociale takster på nalunaarutit.gl “ bør slettes for at ensrette i forhold til den andre bestemmelser om offentliggørelse af takster.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Ordlyden bliver i overensstemmelse med andre bestemmelser:

“...Takstblad – Sociale takster på hjemmesiden nalunaarutit.gl senest 15. november året før.”

”Ad § 129 stk. 1 nr.

Personer bliver ikke registreret som handicappede. Bestemmelsen bør derfor omformuleres til antal personer der modtager støtte efter handicaploven.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Ordlyden bliver. "... Antal personer, der modtager støtte efter Inatsisartutloven fordelt på alder, køn og bosted.

2. Kommuneqarfik Sermersooq

”Kommuneqarfik Sermersooq takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslaget til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Handicaplovgivningen sætter de juridiske rammer for kommunernes arbejde på handicapområdet, og Kommuneqarfik Sermersooq værdsætter inddragelsen af kommunerne i forbindelse med den omfattende revidering af lovgivningen. Kommunen finder det dog ærgerligt, at der ikke har været en større inddragelse i udarbejdelsen af lovforslaget.

Kommuneqarfik Sermersooq værdsætter, at høringsfristen blev udsat med 1 uge, men finder det kritisabelt, at den oprindelige varighed af høringsperioden ikke har taget højde for omfanget og kompleksiteten af høringsmaterialet, samt de 3,5 helligdage, som har været under høringsperioden. Endvidere er det kritisabelt, at forlængelsen af høringsfristen først blev afklaret 2 hverdage før den oprindelige afleveringsfrist. Det vil påvirke kvaliteten af de høringssvar, som departementet modtager.”

Ressortdepartementets svar:

Den normale høringsfrist på 4 uger er overholdt og forlænget med yderligere en uge.

”Kommuneqarfik Sermersooq kan tilslutte sig lovgivningens formål, om at personer med handicap skal have rettigheder og muligheder på lige fod med andre. Vi tilslutter os ligeledes forståelsen af handicap, som de samfundsskabte barrierer en person med funktionsnedsættelser møder i samfundet.

Høringssvaret er delt op i kommunens generelle bemærkninger til lovgivningen og bemærkninger til de enkelte bestemmelser. Bemærkningerne vedrører blandt andet:

- Økonomiske konsekvenser for kommunerne
- Oprettelsen af et fællesoffentligt IT-system
- Aldersafgrænsningen i handicaplovgivningen
- Oprettelse af midlertidige tilbud
- Takstforhandlingerne

Generelle bemærkninger

Indarbejdelse af to bekendtgørelser

Indledningsvist bemærker Kommuneqarfik Sermersooq, at Selvstyrets lovbekendtgørelse af Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap nr. 7 af 1. juni 2022 og Selvstyrets bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap nr. 19 af 4. november 2019, er skrevet ind i lovgivningen. Kommunen mener, at indarbejdelsen af bekendtgørelserne gør

lovgivningen mindre bruger- og læsevenlig. Derudover er det sværere senere at foretage ændringer og tilføjelser til en lovgivning, end det er til bekendtgørelser.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne høringssvar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Principperne om sektoransvarlighed og ligebehandling

Kommuneqarfik Sermersooq er enig i og værdsætter tilføjesen af de tre grundlæggende principper om sektoransvar, ligebehandling og kompensation i bemærkningerne til forslaget.

I henhold til sektoransvarlighedsprincippet undrer kommunen sig over, at § 5 er udgået, da tilgængeligheden til offentlige bygninger og faciliteter er nødvendig for at opnå lige rettigheder og muligheder for personer med handicap i samfundet. Det er ikke en mulighed at udarbejde en handicaplovgivning baseret på sektoransvarlighed og samtidig lade departementernes ressortfordeling styre, hvad der indgår i lovgivningen. Kommuneqarfik Sermersooq foreslår derfor, at § 5 forbliver i lovgivningen i overensstemmelse med princippet om sektoransvarlighed.

Kommunen vil derudover foreslå, at der i lovgivningen inkluderes regulering i forhold til anlæg, skoler og andre relevante sektorer med henblik på at skabe bedre adgangsmuligheder og inklusion af personer med handicap i alle dele af samfundet. Dette kan evt. placeres i en bekendtgørelse, så adgangen til at justere er lettere.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker endvidere, at bl.a. dagtilbud, skole og sundhedsområdet forekommer helt fraværende i lovforslaget. Ligesom ældre er børn og unge inkluderet i lovens målgruppe, mens de fleste tilbud, som disse grupper modtager ikke er.”

Ressortdepartementets svar:

Jf. § 1 i forslaget er formålet med Inatsisartutloven at yde støtte til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne mv. Det er ikke fundet passende at indarbejde bestemmelser om boliger, infrastruktur, uddannelse eller andre sektorers ansvarsområder.

”Kommunen bemærker, at lovgivningen flere steder er inkonsekvent i forhold til ligebehandlingsprincippet, og om hvorvidt personer med handicap skal have kompensation og støtte, så de har lige muligheder eller skal have særbehandling og mest mulig støtte. Andre steder i loven behandles borgere med funktionsnedsættelser som umyndige uden at de lovgivningsmæssigt er umyndiggjort.

Det medfører misforståelser i forhold til lovgivningens formål. Eksempelvis kan fremhæves forslagets § 14, om at der skal ydes en særlig indsats for personer med handicap, der er særligt udsatte. Kommunen er enig i, at personer med handicap har brug for kompensation/indsatser på baggrund af deres situation for at opnå lige muligheder, hvilket er et centralt element i

ligebehandlingsprincippet. Det indebærer dog ikke en ekstraordinær eller særlig indsats. Generelt skal personen have tilstrækkelig støtte for at blive sidestillet med andre, og støtten skal være mindst muligt indgribende i personens liv.”

Ressortdepartementets svar:

Det er netop i overensstemmelse med ligebehandlingsprincippet, at personer med handicap skal have støtte og kompensation, så de kan opnå lige muligheder i forhold til andre borgere uden handicap.

”I lovforslagets § 40 overlades udbetalingen og anvendelsen af borgerens lomme- og tøjpenge til en enkelt medarbejders skøn uden overholdelse af almindelige sagsbehandlingsregler ift. begrundelse og klageadgang.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at denne bestemmelse udgår af forslaget.

”Omfanget og graden af funktionsnedsættelsen

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at det i § 3 stk. 2 tydeliggøres, at aldersbetingede funktionsnedsættelser hører under handicaplovgivningen. I den forbindelse ønsker kommunen yderligere information i forhold til planerne om en ny ældrelovgivning, og hvordan snitfladerne vil være mellem en kommende ældrelov og handicaplovgivningen.

Kommunen understreger, at der fortsat er uklarheder i forhold til snitfladeproblematikker og konsekvenserne af inddragelse af aldersbetingede funktionsnedsættelser i lovgivningen. En bekendtgørelse eller lovgivning på ældreområdet vil eventuelt kunne hjælpe med at afklare nogle af problematikkerne. Hertil vil kommunen dog påpege, at ældre borgere, der modtager kommunal støtte (udover alderspension) modtager denne støtte på grund af deres funktionsnedsættelser og derfor har rettigheder under handicaplovgivningen, så en ældrelovgivning derved bliver overflødig, eller kan begrænses til tilføjelser til handicaplovgivningen.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. I forbindelse med nærværende forslags ikrafttræden ophæves § 16 i Inatsisartutloven om alderspension.

”Kommuneqarfik Sermersooq finder generelt, at hensynet til graden og omfanget af funktionsnedsættelsen er udeladt flere steder i lovgivningen. Kommunen ønsker, at det tydeligere fremgår i loven, at det er en helhedsorienteret, individuel og faglig vurdering, som ligger til grund for eventuel igangsættelse af støtten.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget. Jf. § 66 skal afgørelse om støtte efter denne Inatsisartutlov træffes ud fra en helhedsvurdering af, hvad der er bedst for den enkelte borger med handicap.

”Økonomiske konsekvenser for kommunerne

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der med lovgivningen foretages en udvidelse af kommunernes ansvar og opgaver på en række områder. Der vil derfor være behov for tilførsel af flere midler til kommunerne i forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne.

Kommunen finder, at afsnittet om ”Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige” i bemærkningerne til lovforslaget er mangelfuldt og utilstrækkeligt både i forhold til administrative og økonomiske konsekvenser. Det fremgår generelt ikke, hvordan man er nået frem til estimaterne i afsnittet. De nedenfor anførte estimater omfatter alene forventningerne til de økonomiske konsekvenser i Kommuneqarfik Sermersooq.

- Flere støttemuligheder - Det er Kommuneqarfik Sermersooqs vurdering, at de økonomiske konsekvenser af punktet er markant underestimeret. Punktet omfatter bl.a. støtte til aldersbetingende funktionsnedsættelser, og vil kraftigt øge kommunernes tilbudsvifte på ældreområdet, der i dag er reguleret af nogle forholdsvis overordnede love og bekendtgørelser. Særligt bliver kommunernes tilbud til ældre med psykiske funktionsnedsættelser mere omfattende end i dag. Det er Kommuneqarfik Sermersooqs vurdering, at dette vil medføre en ekstraudgift for hver kommune på adskillige millioner kroner.

Punktet omfatter også gruppebaseret hjælp og støtte samt individuel hjælp og støtte. Det er Kommuneqarfik Sermersooqs vurdering, at denne opgave for vores kommune alene vil beløbe sig til ca. 1 mio. kr. (1½ medarbejder samt huslejudgifter).

- Pasning af nær pårørende – Kommuneqarfik Sermersooq finder, at estimatet af opgaven er for lavt, såfremt de nuværende formuleringer i loven bevares, dvs. at der udbetales på baggrund af tidligere bruttoløn, uden loft. Tilsvarende vil udgifterne til bostøtte vokse, såfremt der i fremtiden udbetales på baggrund af tidligere bruttoløn, uden loft.

- Besøgsrejser - Kommuneqarfik Sermersooq har aktuelt 47 borgere anbragt i døgntilbud under Socialstyrelsen og 37 borgere anbragt i døgntilbud i Danmark. Ca. halvdelen af borgerne anbragt i Grønland har været anbragt i mere end 10 år, hvor ca. 60 % af borgerne anbragt i Danmark har været anbragt i mere end 10 år. Kommuneqarfik Sermersooq forventer, at udgifterne beregnes og fordeles på baggrund af de faktiske data. Kommuneqarfik Sermersooq oplever et øget antal anbringelser og en øget efterspørgsel efter besøgsrejser. Derfor bør beløbet stige i overslagsårene og frem.

- Merudgifter til implementering af loven – Det er uklart, hvad der indgår i estimatet, herunder om det er merudgifter i kommunerne eller selvstyret.

- Nyt fælles IT-system – Det er ligeledes her uklart, hvad der indgår i estimatet, herunder om det er merudgifter i kommunerne eller selvstyret. Der vil være betydelige udgifter til oplæring, særligt hvis der forventes et forløb lignende implementeringen af tilsvarende systemer til administration af offentlig hjælp og jobsøgningsydelse.”

Ressortdepartementets svar:

Mangel på data udgør en udfordring for udarbejdelsen af præcise estimater for de økonomiske merudgifter ved dette forslag til Inatsisartutlov. Estimatet er Naalakkersuisuts bedste bud på de samlede merudgifter forbundet med forslaget med udgangspunkt i de foreliggende data.

Det vil være Naalakkersuisut, som i lighed med det allerede oprettede og implementerede fælles offentlige IT-system Get Organized til børnesagsbehandlingen ved en børne-app, som vil være ansvarlig for anskaffelsen og udviklingen af et fælles offentligt IT-system til handicapsagsbehandlingen. Dette vil ske i et tæt samarbejde med kommunerne. Bemærkningerne er taget til efterretning og delvist indarbejdet i bemærkningerne til forslaget.

”Derudover er en række tilførte opgaver, der slet ikke indgår i afsnittet om de økonomiske konsekvenser. Der er ikke taget højde for øvrige merudgifter, som efterlevelse af lovgivningen vil medføre for kommunerne, herunder:

- Oprettelse og drift af midlertidige tilbud § 20 – Kommuneqarfik Sermersooq forventer, at tiltaget vil medføre ekstraudgifter for kommunen på 2-2,6 mio. kr. årligt, da der vil være tale om enkeltmandstilbud i en uafklaret periode. Det er Kommuneqarfik Sermersooqs erfaring, at oprettelsen af midlertidige tilbud til borgere, der afventer socialstyrelsens tilbud, koster kommunen ca. 1-1,5 mio. kr. om året. Såfremt Socialstyrelsen ikke opretter flere tilbud, og væksten i målgruppen fortsætter, vil beløbet stige over årene.”

Ressortdepartementets svar:

Forslagets § 20 præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. En midlertidig løsning kan eventuelt være fortsat ophold i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidige løsning der imødekommer behovet hos personen med handicap. Departementet vurderer, at bestemmelsen ikke har økonomiske konsekvenser, da bestemmelsen præciserer gældende praksis.

- Indførelse af STU § 49 – På baggrund af Kommuneqarfik Sermersooqs erfaring vil STU-ophold på nuværende tidspunkt koste kommunen ca. 2,2 mio. kr. årligt i

ekstraudgifter ift. et ordinært anbringelsestilbud. Beløbet forventes at stige over årene, da målgruppen vokser.”

Ressortdepartementets svar:

STU er ikke nævnt i § 49.

Da § 49 er en videreførelse af gældende lovbestemmelse, medfører § 49 ikke merudgifter for kommunerne. De økonomiske konsekvenser er tidligere tilført det kommunale bloktilskud, senest ved udlægningen af handicapforsorgen i 2011.

”• Ændringer af takstfastsættelsen for Socialstyrelsens tilbud §§ 121-124 – Kommuneqarfik Sermersooq finder det vanskeligt at vurdere, hvor store omkostninger, ændringerne vil medføre, men kan konstatere, at incitamenterne til at holde udgifterne nede, forsvinder, når kommunerne udelukkes fra forhandlingerne. Kommuneqarfik Sermersooq finder det decideret urimeligt, at der oprettes hjemmel til at videresende regningen for rejser i og udenfor Grønland. Det er et serviceniveau, der ligger langt over det kommunale og mange almindelige borgeres formåen. Kommuneqarfik Sermersooq forventer, at denne del nedskaleres til et niveau, der kan omfatte fisketure eller koloni i hytte i den nære geografi.”

Ressortdepartementets svar:

Som anført i bemærkningerne til § 124, stk. 2 forberedes takstfastsættelsen i et samarbejde mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne året før taksternes ikrafttræden.

I bemærkningerne til § 124 fremgår, at der er tale om besøgsrejserne jf. §§ 103-104 og 106. Dvs. rejser som kommunerne allerede via det kommunale bloktilskud har fået midler til, med undtagelse af de økonomiske konsekvenser ifm., at alle voksne anbragt uden for hjemstedet – med nærværende forslag - får ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet. Disse merudgifter tilføres det kommunale bloktilskud i forbindelse med vedtagelsen af nærværende forslag til Inatsisartutlov.

”• Rådgivning og vejledning § 11 – Kommuneqarfik Sermersooq finder det uklart i hvilket omfang, det er hensigten, at kommunen skal levere terapeutiske samtaler. Omkostningsniveauet afhænger derfor af, hvordan man praktiserer de terapeutiske samtaler, og om hvorvidt det sidestilles med reel terapi. Der forventes derfor udgifter på alt fra 450.000 – 3.000.000 kr. ”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

Jf. bemærkningerne til § 11 i forslaget følger det, at: ”Rådgivning har til formål at styrke den enkeltes muligheder for at overkomme barrierer i hverdagen, som er en følge af personens handicap.” ”Der er tale om videreførelse af en eksisterende bestemmelse i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, § 37, hvorfor nærværende forslag ikke

medfører en merudgift for kommunerne. Desuden har kommunalbestyrelsen mulighed for at henvende sig til Pissassarfik med henblik på relevant rådgivning og vejledning.

”• Tidlig indsats § 16 – Kommuneqarfik Sermersooq vurderer, at denne vil beløbe sig til mindst 1 årsværk i kommunen.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bestemmelsen tilsigter ikke, at kommunen skal anvende ressourcer ud over til de opgaver, som kommunen allerede er forpligtet til at løse.

”• Forebyggelse af seksuelle overgreb §§ 52-54 – Kommuneqarfik Sermersooq er allerede i gang med implementering af tiltaget. Kommunen vurderer, at den resterende 40 % implementering vil beløbe sig til 200.000 kr. Derudover vil tiltaget medføre årlige udgifter for kommunen på 150.000-250.000 kr. til rådgivning og vejledning.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Da døgntilbud er omfattet af §§ 52-54, vil det i praksis være Socialstyrelsen, som skal sørge for materialer og vidensformidling til døgntilbuddene. Disse materialer og vidensformidling vil indgå i Socialstyrelsens rådgivning til kommunerne.

”• Rejser i forbindelse med sygdom og dødsfald – Der mangler estimat på denne rettighed.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Midler til rejser ifm. sygdom og dødsfald er tidligere tilført kommunerne.

”• Oprettelse af aktivitets- og samværstilbud i alle lokaliteter §§ 80-82 – Kommuneqarfik Sermersooq vurderer, at §§ 80-82 samt retten til egen bolig i § 2 og inklusion af de ældre i § 3 vil medføre et behov for oprettelse af en række lokale tilbud. Kommunen estimerer, at det vil koste kommunen ca. 1,5-1,8 mio. kr. årligt i drift. Derudover etableringsomkostninger som éngangsudgift.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Midlerne til tilbud jf. §§ 80-82 er tidligere tilført kommunerne i forbindelse med udlægningen af handicapforsorgen til kommunerne i 2011.

Vedrørende § 2 i forslaget er der tale om en bestemmelse, som præciserer retten til egen bolig for en person med handicap. Jf. § 2 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap har personer med handicap ret til fuldt ud at nyde alle menneskerettigheder.

”• Efterværn § 89-91 – Kommuneqarfik Sermersooq vurderer, at efterværn vil medføre merudgifter i opstarten, men på sigt balancere, såfremt borgere opnår bedre kompetencer og mere selvhjulpenhed.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Kommunerne er allerede jf. § 26 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap forpligtet til at udarbejde en handleplan for personer med handicap senest 12 måneder før et barn med handicap, der modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 18 år.

”• Indførelse af en række sagsbehandlingsfrister – Med lovforslaget ønskes implementeret en række sagsbehandlingsfrister, som kræver ekstra bemanning at efterleve. I Kommuneqarfik Sermersooq estimeres de ekstra udgifter at svare til 2 årsværk.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. De foreslåede frister anses at følge god sagsbehandlingsskik og skal derfor ikke medføre nye udgifter.

”Der mangler generelt en tydelig adskillelse i afsnittet i de almindelige bemærkninger til loven af, hvilke midler, der tilføres kommunerne, og hvilke der tilføres Selvstyret.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er i afsnit 3.5 i de almindelige bemærkninger anført, hvilke merudgifter som skal tilføres kommunerne og hvilke der tilføres Selvstyret.

”Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Kapitel 1: Indledende bestemmelser

Formål

I § 1 stk. 2 står, at formålet er ”...at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau...”. Kommuneqarfik Sermersooq bemærker hertil at fastholdelse af et aktuelt funktionsniveau ikke kan sikres. Det foreslås derfor, at ordet ”sikre” skiftes ud med ”understøtte”. Sætningen kan eventuelt ændres til ”Desuden er formålet at understøtte, at den enkelte kan fastholde eller mindske reducere af sit aktuelle funktionsniveau...”.

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Ordet ”sikre” slettes og i stedet indsættes ordet ”understøtte”.

”I § 1 stk. 2 nr. 2 foreslår kommunen, at ”den enkeltes problemer” ændres til ” den enkeltes udfordringer”.

I § 1 stk. 2 nr. 3 foreslår vi, at ”eller” slettes og erstattes med et komma, da indsatserne både skal understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer og fremme øget selvstændighed.

Ressortdepartementets svar:

Til stk. 2, nr. 2: ordet ” problemer” slettes og erstattes med ”udfordringer”.

Til stk. 2, nr. 3: ordet ”eller” slettes og erstattes med ”,”.

”Kommuneqarfik Sermersooq bemærker i § 2, at vi yder støtte til, at borgeren, så vidt muligt, kan bo i den bolig, som borgeren har valgt. Det handler ikke om at tilvejebringe flere tilbud om boliger, men understøtte, at borgeren kan være i eget hjem i forhold til boligændringer og hjælpemidler. Kommunen anbefaler, at det i bemærkningerne tydeliggøres, at retten til frit at vælge bolig omhandler eget hjem og ikke botilbud, som beror på en faglig helhedsorienteret vurdering.

I § 2 stk. 2 foreslår kommunen, at en afvejning af lokalitet og omfanget af plejebenhov inkluderes ud over personens behov.”

Ressortdepartementets svar:

Hensigten med § 2, stk. 2 er, at en person med handicap har ret til at modtage egnet støtte i botilbud, når denne har sådan et behov. Hvad der menes med lokalitet og plejebenhov udover personens behov, fremgår ikke klart. På denne baggrund fastholder departementet ordlyden af bestemmelsen og hertil hørende bemærkninger.

”Målgruppe

I § 3 stk. 3 er der en manglende sammenhæng i henvisningen til §§ 48-50, og det som må være gældende, hvis man er anbragt ved dom.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. I bestemmelsen § 3, stk. 3 udgår ”eller ved dom”.

”Definitioner

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 5 nr. 1 definerer bisidder, som en person, der har gennemført et bisidderkursus udbudt af socialstyrelsen. Dette er dog ikke inkluderet i §§ 18-19 om bisidderordningen. Se kommunens kommentar herom til §§ 18-19.

I § 5 nr. 2 defineres botilbud som ”Et tilbud, der omfatter bokollektiver, beskyttede boenheder og døgntilbud”. Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at definitionen af bokollektiver og beskyttede boenheder adskilles fra døgntilbud, eftersom bokollektiver og beskyttede boenheder er borgerens eget hjem, men døgntilbud ikke er borgerens eget hjem, og det derfor

i nogle forhold er forskellige regelsæt. Kommunen bemærker, at begrebet botilbud anvendes inkonsistent i lovgivningen, blandt andet i § 60, hvor der står ”Døgntilbud og botilbud” og i § 49, § 53, § 111 og § 129, hvor ordet ”bosted” anvendes.

Kommunen bemærker hertil, at ældreinstitutioner ikke er en del af begrebet ”botilbud”, og ser dette som en bevidst skillelinje i forhold til ældre med handicap.

I § 5 nr. 6 foreslår kommunen, at ”han eller hun” rettes til ”vedkommende”. ”

Ressortdepartementets svar:

Til nr. 1: Ikke indarbejdet. Definition af bisidder skal ikke gentages i §§ 18-19.

Til nr. 2: ”Boformer” anvendes som en fællesbetegnelse for bokollektiver, beskyttede boenheder og døgntilbud. I § 111 og § 129 slettes ”bosted” og erstattes med ”boform”.

”Kommunen ønsker yderligere en definition af underretninger inkluderet i lovgivningen eller bemærkningerne. Se kommunens kommentar herom til § 65.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Definitionen af ”underretning” findes at være fyldestgørende og retvisende og fastholdes derfor.

”Kapitel 2: Naalakkersuisuts ansvar og kompetencefordeling

Nødvendige antal pladser

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker oplysning om, hvordan § 7 skal forstås i sammenhæng med § 20 om kommunens forpligtelse til at oprette midlertidige tilbud. I forhold til § 20 er det uklart, hvad der er midlertidig, og kommunen finder det bekymrende, hvis dette kan give anledning til, at der ikke oprettes de nødvendige døgntilbudspladser. Se yderligere kommentar til § 20.

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at der sættes en tidsfrist på oprettelsen af døgntilbudspladser i forhold til antallet på venteliste. Kommunerne kan blive pålagt at oprette bokollektiv eller beskyttet boenhed, når der er to på venteliste.”

Ressortdepartementets svar:

Det fremgår af § 7, at Naalakkersuisut har det overordnede ansvar for at oprette og drive de nødvendige pladser på døgntilbud for personer med handicap. Forslagets § 20 præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde og tilvejebringe en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Socialstyrelsen skal ved den midlertidige løsning fortsat sikre, at personen med handicap snarest tilbydes en plads på et døgntilbud, der kan imødekomme behovet hos

personen med handicap. Ved kommunalbestyrelsens midlertidige anbringelse af personen med handicap, tages der hensyn til behov og ønsker hos personen med handicap. Der skal forsøges at finde en midlertidig løsning i personens nærområde, der kan imødekomme de særlige behov, personen med handicap måtte have.

Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted.

En midlertidig løsning kan eventuelt være anbringelse på eget værelse i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidig løsning imødekommer behovet hos personen med handicap.

”Pissassarfik

I bemærkningerne til § 8 i forslaget beskrives en række opgaver som Pissassarfik kan i forhold til kommunerne, herunder nr. 1, nr. 2 og nr. 6 i § 8. Kommuneqarfik Sermersooq ønsker afklaring af, hvordan det vurderes, hvornår Pissassarfik skal løfte kan-opgaverne i de tilfælde, hvor kommunerne ikke er i besiddelse af den nødvendige viden og faglige ressourcer og derfor henvender sig for hjælp. Kommunen anbefaler, at kan-opgaverne ændres til skal-opgaver.

I forhold til § 8 nr. 1 vil Kommuneqarfik Sermersooq gøre opmærksom på, at kommunen har pligt til at informere borgere om klageadgang i forbindelse med en afgørelse. Kommunen ønsker en afklaring af, hvad der adskiller Pissassarfiks vejledningspligt om klageadgang fra kommunens. Såfremt Pissassarfik og kommunen har samme rådgivnings- og vejledningspligt om klageadgang, ønskes dette tydeliggjort i paragraffen.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet i § 8, da der i bestemmelsen er anført de opgaver, som Pissassarfik skal løfte. Bemærkningerne til § 8 tilrettes, så der ikke er tvivl om, at der er tale om skal-opgaver for Pissassarfik.

Kommunerne har en generel pligt til at give klagevejledning i forbindelse med de kommunale afgørelser.

Vedrørende § 8, stk. 1, nr. 1, er der tale om, at Pissassarfik i de tilfælde, hvor en person med handicap og eller dennes pårørende henvender sig om klage, skal Pissassarfik give rådgivning og vejledning herom.

”Kapitel 3: Kommunalbestyrelsens ansvar og kompetencefordeling
Rådgivning og vejledning

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker en tydeligere definition af formålet med de terapeutiske samtaler. Det understreges, at det ikke er en kommunal opgave, men sundhedsvæsnets opgave at tilbyde behandling, herunder samtaler med psykolog. Kommunen anbefaler derfor, at sætningen i bemærkningerne til § 11 stk. 2 nr. 1 ”Terapi skal sidestilles med behandling” fjernes. Såfremt formålet med de terapeutiske samtaler kun er behandling, bør de udgå af paragraffen, og lægges over til sundhedsvæsnets.

Kommunen foreslår dertil, at ”samtale med psykoterapeut” fjernes fra listen over terapeutiske samtaler i bemærkningerne til § 11 stk. 2 nr. 1, da psykoterapeut ikke er en akkrediteret uddannelse eller beskyttet titel.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Bemærkningerne er blevet præciseret.

”Nødvendige støttemuligheder og botilbud

Kommuneqarfik Sermersooq undrer sig over, hvorfor pladser på midlertidige tilbud jf. § 20 ikke er inkluderet i § 12 stk. 2: ”... skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i bokollektiver og beskyttede boenheder”.

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til ovennævnte svar vedrørende § 20.

”Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 13 stk. 4 er indsat en ny tidsfrist for iværksættelse af støtte inden for 48 timer ved akut behov. Tidsfristen er urealistisk for kommunen at overholde, især i de tilfælde, hvor flere parter skal indover, fx sundhedsvæsnets. Derudover er der behov for en tydeligere afklaring i bemærkningerne af, hvad der forstås ved akut behov for støtte.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men Departementet fastholder ordlyden i § 13, stk. 4, samt bemærkningerne dertil. Det vil være en konkret vurdering, om der er tale om akut behov for støtte.

”Kommuneqarfik Sermersooq påpeger, at § 14 lægger op til ekstraordinære indsatser og særbehandling, hvilket er i strid med ligebehandlingsprincippet og formålet med lovgivningen. Personer med handicap, der er særligt udsatte med eksempelvis hjemløshed eller misbrugsproblematikker, udgør halvdelen af målgruppen for voksne med handicap. Kommunen ser det som en udfordring for ligebehandlingen i sagsbehandlingen, at forslaget dikterer, at sagerne for socialt udsatte personer med handicap skal prioriteres over personer med handicap, som ikke er socialt udsatte. Det understreges, at kommunen arbejder efter god forvaltningsskik med en faglig vurdering af en sags kompleksitet og akuthed. Kommunen

foreslår, at lovgivningen i stedet tydeliggør, at vurdering og igangsættelse af indsatser sker ud fra en faglig og helhedsorienteret vurdering.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet anerkender ligebehandlingsprincippet, og har derfor tages jeres bemærkninger til efterretning. Ligeledes er jeres anbefaling indarbejdet i forslaget.

”Udredning

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 15 stk. 6 fastsættes en ny frist for udredning, der ”... skal afsluttes senest 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har erfaret, at en person med handicap kan have behov for støtte”. Kommunen er enig i, at der skal være hurtigere udredning, men finder tidsfristen urealistisk, især hvis der under udredningen skal indhentes lægeerklæringer og samarbejdes med sundhedsvæsnet, jf. § 15 stk. 2 nr. 5. I så fald vil det kræve, at der ligeledes fastsættes en sagsbehandlingsfrist for sundhedsvæsnet.

I § 15 stk. 6 står ”I forbindelse med afslutningen af udredningen skal der træffes en skriftlig afgørelse, hvis personen med handicap skal tildeles støtte eller hjælpemidler...”. Kommunen ønsker en præcisering af, om det også skal være en skriftlig afgørelse, hvis personen ikke skal tildeles støtte eller hjælpemidler, eller om afgørelsen også kan være mundtlig.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 15 stk. 7 vil medføre unødvendigt og mere administrativt arbejde. Kommunen arbejder efter ombudsmandens regler for god sagsbehandlingsskik, hvori det fremgår, at borgeren skal orienteres hver tredje måned, om hvordan det går med borgerens sag.

Kommunen finder, at § 15 stk. 9 er meningsløs, da Pissassarfik ifølge bemærkningerne til § 8 selv kan vurdere, om de vil hjælpe kommunerne med at lave en udredning. Kommunen ønsker en tydelig afklaring af, hvornår Pissassarfik skal tage imod en kommunes anmodning om hjælp til en sag, herunder i forhold til sagens kompleksitet og kommunens faglige ressourcer.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet gør kommunen opmærksom på, at forslagets § 15, stk. 4, er en implementeret bestemmelse fra gældende bekendtgørelse, heraf Selvstyrets bekendtgørelse om støtte til personer med handicaps, § 1, stk. 4. Der er derfor blot tale om videreførelse af gældende bestemmelse. Departementet vurderer, at retssikkerheden skal bevares ved fastholdelse af en frist på 2 måneder, hvorfor kommunens bemærkning ikke indarbejdes.

Vedrørende § 15, stk. 6, skal afgørelsen være skriftlig, uanset om der tildeles støtte eller hjælpemidler, eller der ikke tildeles støtte eller hjælpemidler. Ombudsmandens retningslinjer går ikke forud for lov.

Vedrørende § 15, stk. 9 er Pissassarfik forpligtet til at gennemføre udredning jf. § 8 i særligt komplicerede sager efter anmodning fra kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen forudsættes anvendt, hvor selve udredningen vil kræve forudsætninger, som kommunalbestyrelsen ikke har til rådighed, herunder eksempelvis særligt specialiserede kompetencer.

”Tidlig indsats

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 16 om tidlig indsats er en omfattende udvidelse af kommunens tilbud i dag og vil øge behovet for ressourcer og bevillinger til kommunerne.

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning. Departementet vil i forbindelse med den kommende supplerende høring af forslaget (som følge af, at de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, udgår af forslaget) vurdere de økonomiske konsekvenser af § 16 om tidlig indsats.

I § 16 stk. 2 udvides målgruppen for familieorienteret rådgivning til ”... enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det”. Dette er i bemærkningerne til § 16 uddybet med, at rådgivningen også skal foretages uden, at der ”i øvrigt er iværksat eller skal iværksættes andre former for støtte”. Kommunen foreslår, at familieorienteret rådgivning til alle bør inkluderes i en lovgivning målrettet ”alle”, frem for handicaplovgivningen.

I § 16, stk. 3 ændres ”nr. 1-4” til ”stk. 4, nr. 1-4”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

I § 16 stk. 4 nr. 4 står ”Andre indsatser, der har til formål at forebygge en persons eller familiens vanskeligheder”. Kommunen påpeger, at dette ligeledes er en yderst bred formulering, som gør det vanskeligt at fastsætte et serviceniveau for de forebyggende indsatser.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogle ændringer i forslaget.

”Lægefaglig undersøgelse og behandling uden samtykke

Kommuneqarfik Sermersooq påpeger, at § 17 ikke hører til i denne lovgivning eller i kommunalt regi, men bør ligge ved sundhedsvæsnet, da kommunen ikke undersøger eller behandler livstruende sygdomme.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Bestemmelsen er præciseret.

”Bisidderordning

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der hverken i §§ 18-19 eller i bemærkningerne til §§ 18-19 er krav om, at bisiddere skal have gennemført bisidderkursus af socialstyrelsen. Dog bemærkes, at en besidder i § 5 nr. 1 defineres, som en person, der blandt andet har gennemført bisidderkursus. Kommunen understreger, at et krav om bisidderkursus vil indsnævre det allerede snævre rekrutteringsgrundlag for bisiddere. Derfor foreslår kommunen, at erfaring inden for handicap- og socialpsykiatriområdet, som beskrevet i bemærkningerne til § 18 stk. 1, vil være tilstrækkelig forudsætning for at blive bisidder, og at teksten om bisidderkursus fjernes fra § 5, nr. 1. Alternativt kan det tilføjes i bemærkningerne, at en bisidder kan ansættes uden bisidderkursus, men skal tage et bisidderkursus, når dette udbydes.

Kommunen ønsker tilføjet i bemærkningerne til § 18 eller § 19, hvad kommunerne skal gøre, i de tilfælde, hvor der ingen ansøgere er til de opslåede stillinger som bisiddere.

Kommunen finder det problematisk, at bisidderne, som skal sikre borgernes rettigheder i sagsbehandlingen, er betalt af kommunerne. Kommunen anbefaler, at opgaven varetages af en uafhængig instans.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

”Midlertidigt anbringelsessted

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at kommunerne ikke har lovhjemmel til at drive døgntilbud jf. § 37, men bokollektiver jf. § 21 og beskyttede boenheder jf. § 28. Kommunen undrer sig derfor over, hvorfor kommunen i § 20 må drive et midlertidigt tilbud til borgere, der er visiteret og på venteliste til et døgntilbud (se lignende kommentar herom til § 35). Kommunen mener, at ansvaret for midlertidige anbringelsessteder i stedet bør ligge under Socialstyrelsen, som har den nødvendige erfaring og ekspertise i at drive døgntilbud. Det vil endvidere give Socialstyrelsen fornøden information og incitament i forhold til behovet for nye tilbud. Såfremt kommunerne skal drive midlertidige tilbud, skal det indgå i bloktilskudsforhandlingerne.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i bemærkningerne til § 20 står, at ”Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud”. Kommunen foreslår, at ”bør” ændres til ”skal”, samt at forpligtelsen til orienteringen rykkes fra bemærkningerne op i lovgivningens § 20, evt. som stk. 2. Ombudsmanden har bedt Kommuneqarfik Sermersooq orientere borgere på venteliste om status mindst én gang i kvartalet, uagtet om der er sket

ændringer. Kommunen kan ikke efterleve sine forpligtelser med mindre Socialstyrelsen sørger for at orientere kommunen.

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker yderligere en tydeliggørelse i lovgivningen om, hvad der skal forstås ved ”midlertidig” og at der fastsættes en tidsbegrænsning. Det foreslås derfor en tidsbegrænsning på fire måneder tilføjet i § 20, evt. som stk. 3.

Derudover vil kommunen påpege, at det er mere omkostningskrævende at lave midlertidige løsninger end at oprette det nødvendige antal pladser på døgntilbud jf. § 7. Såfremt det nødvendige antal pladser blev oprettet, ville der ikke være behov for en paragraf i lovgivningen om midlertidig anbringelse. Se kommunens kommentar til § 7 samt til forslaget økonomiske konsekvenser.”

Ressortdepartementets svar:

Forslagets § 20 præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde og tilvejebringe en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Socialstyrelsen skal ved den midlertidige løsning fortsat sikre, at personen med handicap snarest tilbydes en plads på et døgntilbud, der kan imødekomme behovet hos personen med handicap. Ved kommunalbestyrelsens midlertidige anbringelse af personen med handicap, tages der hensyn til behov og ønsker hos personen med handicap. Der skal forsøges at finde en midlertidig løsning i personens nærområde, der kan imødekomme de særlige behov, personen med handicap måtte have.

Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted.

En midlertidig løsning kan eventuelt være anbringelse på eget værelse i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidige løsning imødekommer behovet hos personen med handicap.

Det er vigtigt at understrege, at den midlertidige anbringelse skal ske på godkendte anbringelsessteder af Naalakkersuisut. Projekter og ikke-godkendte institutioner eller plejefamilier er ikke lovligt at anvende.

Bemærkningerne er delvist indarbejdet i bemærkningerne til § 20.

”Kapitel 4: Bokollektiv og Kapitel 5: Beskyttede boenheder

Bokollektiv

I § 21 stk. 2 nr. 2 står: ”de pågældende kan fungere sammen”. Kommunen finder den formulering problematisk, da målgruppen for borgere på et bokollektiv generelt har

udfordringer med det sociale i at kunne sammen med andre. Flere i målgruppen vil helst bo alene, men har ikke den mulighed grundet boligmangel.

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

Kommunen påpeger til § 22 stk. 3, at flere personer med handicap godt ville kunne bo i eget hjem med støtte, men ikke kan anskaffe egen bolig.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelsen.

”Kvalitetsstandarder og vedtægt

Kommuneqarfiq Sermersooq bemærker, at der er et vist overlap mellem udarbejdelsen af kvalitetsstandarder jf. § 23 og § 30 og udarbejdelsen af vedtægter jf. § 25 og § 32. Vi foreslår derfor, at kommunen i stedet (som i dag) laver en kvalitetsstandard for tilbudstypen og laver vedtægter for det enkelte tilbud med de tilbudsspecifikke forhold.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne høringssvar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Alle kommunale tilbud er underlagt regnskabsloven, hvorfor nr. 5 i § 25 og § 32 er unødvendig.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne høringssvar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Indretning

I § 24 og § 31 foreslår kommunen ”eget hjem” i stedet for ”private bolig”.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne høringssvar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Daglig ledelse

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at alle paragrafferne om daglig ledelse er fra Selvstyrets bekendtgørelse om botilbud til personer med handicap nr. 19 af 4. november 2019. Kommunen undrer sig over, hvorfor enkelte paragraffer er udeladt.

Kommunen foreslår, at § 26 stk. 4 og § 33 stk. 4 ændres til ”Der skal ved ansættelse af leder og personale indhentes straffeattest og børneattest”. Flere borgere med funktionsnedsættelser kan være yderst sårbare fysisk eller psykisk og ikke nødvendigvis alderssvarende, og det vil derfor være relevant, at der altid indhentes både straffe- og børneattest.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Øvrige bestemmelser for bokollektiv og beskyttet boenhed

Kommunen bemærker i § 35, at der kan træffes afgørelse om at tilbyde en person ophold i et bokollektiv eller beskyttet boenhed i en anden kommune. Kommunen undrer sig hertil over relevansen i praksis, da ingen kommuner i Grønland har ledige pladser.”

”Kapitel 6: Døgntilbud

Døgntilbud

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 39 er i strid med § 20, da kommunen både skal tilbyde ophold på døgntilbud, men samtidig drive noget midlertidigt. Det skal tydeliggøres, hvor lang behandlingstiden må være fra kommunens indstilling af en person med handicap til døgntilbud til borgeren tilbydes dette. Kommunen foreslår dertil, at der i lovgivningen afklares, hvornår der er behov for et midlertidigt anbringelsessted og en frist på oprettelse af nødvendige pladser på døgntilbud. Se kommentar herom til § 7 og § 20.”

Ressortdepartementets svar:

Der henvises til ressortdepartementets svar ovenfor angående § 20.

”Lomme- og tøjpenge

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker i § 40 stk. 3 og stk. 4, at det økonomiske ansvar for tøj- og lommepege er placeret hos forstanderen for døgntilbuddet. Det er en tidligere regulering anvendt på børneområdet. Kommunen mener, at bestemmelsen er mærkværdig i forhold til voksne borgere med handicap, der hverken er umyndiggjorte eller har økonomisk værgemål. Kommunen finder endvidere, at skønnet over udbetalingen og anvendelsen af borgerens lomme- og tøjpenge er en for alvorlig og principiel sag til at placere hos en enkeltperson.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at denne bestemmelse udgår af forslaget.

”Indretning

Kommunen bemærker, at døgntilbud i §§ 42-44 ikke beskrives som beboernes private bolig/eget hjem, hvilket er en skillelinje fra bokollektiver i § 24 og boenheder i § 31, der skal betragtes som beboernes private bolig. Se bemærkning herom til § 5 nr. 2.”

”Daglig ledelse

Kommuneqarfik Sermersooq undrer sig over, at der står ”forstanderen” og ikke ”Naalakkersuisut” i § 46 stk. 3. Det foreslås, at dette ændres, så sproget ligner de samme paragraffer for kommunerne i kapitel 4 og 5.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Ophold i botilbud uden for Grønland

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 48 stk. 2 og § 49 stk. 1 er tilføjet ”tidsbegrænset ophold”. Kommunen er enig i, at et ophold i udgangspunktet er tidsbegrænset, men ønsker et fokus på fastsættelse af en konkret tidsbegrænsning af opholdets længde. Det foreslås, at en forventet tidshorisont kan inkluderes i indholdet til indstillingen i § 48 stk. 3 og § 49 stk. 3.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Opholdets længde vil være en konkret vurdering i hver enkelt sag.

”Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at forsørgelsesgrundlaget skrives ind i oplystningerne i § 48 stk. 3 og § 49 stk. 3, så det sikres, at man i forbindelse med sagens oplysning også har forholdt sig til borgerens økonomiske forhold.

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at sagsbehandlingsfristerne fastsat i bemærkningerne til § 48 stk. 3 og § 49 stk. 3 skrives ind i selve lovgivningen. Sagsbehandlingsfristerne for kommunen er skrevet ind i selve loven, og det samme bør være gældende for Naalakkersuisut.”

Ressortdepartementets svar:

Begge bemærkninger indarbejdes.

”Kommuneqarfik Sermersooq undrer sig over i § 49, at Naalakkersuisut skal godkende efterskoleophold og andre kompetenceudviklingsforløb uden for Grønland. Det foreslås, at § 49 skal indeholde kompetenceudviklingsforløb, såsom efterskole, højskole eller lignende, som kommunen selv kan sagsbehandle uden at det skal gennem Naalakkersuisut. Eventuelt kan tilføjes en tidsbegrænsning på kompetenceudviklingsforløbet på 3 år svarende til et STU-ophold. Dertil foreslår kommunen, at § 48 og § 49 omskrives, så alle døgntilbudsophold, der skal igennem en godkendelse i Naalakkersuisut kun indgår i § 48.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Alle ophold i Danmark jf. § 49 er omfattet af Bekendtgørelsen om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland, som har hjemmel i den danske servicelov.

”Ændring og ophør af botilbud

I § 51 står ”... når botilbuddet ikke længere dækker personens behov for hjælp”. Kommunen vil hertil påpege, at det er muligt at træffe beslutning om ophør af botilbud, selvom botilbuddet fortsat dækker personens behov for hjælp, eksempelvis kan personen med handicap være på et tidsbegrænset ophold eller have opnået et højere mestringsniveau, som betyder, at det ikke længere er nødvendigt med en ligeså indgribende støtte. Kommunen understreger, at der i praksis arbejdes med mindst muligt indgribende støtte for personer med handicap. Kommunen foreslår i stedet følgende sætning: ”... når personens funktionsniveau har ændret sig og borgeren har fået et mere eller et mindre omfattende behov for hjælp”.

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”I § 51 stk. 2 nr. 4 foreslås, at der skrives ”botilbud” og ”ophør af ophold på botilbuddet” i stedet for ”anbringelsessted” og ”ophør af anbringelsen”. Det vil være mere konsistent med det sprog, der bruges i resten af lovgivningen. Derudover foreslås, at ”stillingtagen” skiftes ud med ”udtalelse”, der ligeledes er brugt i § 51 stk. 4.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”I § 51 stk. 4 foreslår kommunen, at der tilføjes en svarfrist på udtalelsen fra Pissassarfik med 10 dage fra modtagelsen, ligesom fristen i bemærkningerne til § 48 stk. 3 og § 49 stk. 3.”

Ressortdepartementets svar:

Dette er indarbejdet i § 8, nr. 7.

”Kapitel 7: Forebyggelse og håndtering af seksuelle overgreb på bosteder

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der flere steder i kapitlet anvendes begrebet ”bosteder” i stedet for ”botilbud”, hvilket ikke er i overensstemmelse med sproget i resten af lovgivningen.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Betegnelserne anvendes ensartet i bestemmelserne.

”Kommuneqarfik Sermersooq mener, at forebyggelse af seksuelle overgreb er et vigtigt fokusområde, men at fokuset ikke udelukkende bør være på overgreb. Kommunen ønsker, at lovgivningen ligeledes inkluderer seksuel sundhed hos personer med handicap. Personer med handicap har ret til at opleve deres egen seksualitet og have seksuelle forhold på lige fod med andre, og skal med relevant rådgivning og gennem lovgivningen støttes hertil.

Seksualpolitik

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at det i bemærkningerne til § 53 stk. 1 fremgår, at kommunen i udarbejdelse af en seksualpolitik kan gøre brug af en seksualvejleder. Der findes imidlertid ikke seksualvejledere i kommunalt eller selvstyre regi, som kan varetage den opgave. Socialstyrelsen har eksempelvis ikke tilbud om materiale, rådgivning eller undervisning i forhold til seksuel sundhed hos personer med handicap.

Kommunen finder, at punkterne i § 53 stk. 2 om rådgivning og vejledning er et omfattende fagområde i sig selv, som kommunens medarbejdere ikke kan forventes at løfte. I stedet er det bedre at drøfte situationerne, når de opstår, eventuelt med rådgivning og vejledning fra Pissassarfik eller andre professionelle rådgivere. Kommunen vil have behov for yderligere ressourcer til efteruddannelse af personale om seksualitet og/eller lønudgifter til ansættelse af seksualvejledere og rådgivere.

Kommuneqarfik Sermersooq mener, at beskrivelsen af indholdet i seksualpolitikken i § 53 stk. 2 er for detaljeret og overlader for lidt handlerum for kommunerne. I kommunens bokollektiver og beskyttede boenheder er der meget forskellige målgrupper med forskellige behov i forhold til seksualitet og forebyggelse af seksuelle overgreb. Kommunen foreslår derfor, at indholdet i stedet lægges i en vejledning til lovgivningen.

I § 53 stk. 2 foreslås det, at ”omfatte” ændres til ”have procedurer for”.

I § 53 stk. 2 skal ”nr. 85)” ændres til ”8)”.

Det foreslås, at § 53 stk. 2 nr. 9 omformuleres, da den kan misforstås. Vi foreslår formuleringen: ”støtte fra personale og andre professionelle til personen, som er blevet udsat for overgreb”.

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Kommunens forslag til ordlydsændringer er indarbejdet. Oplistningen af hvad seksualpolitikken er kun minimumskravet, hvorfor kommunen meget gerne må udfolde det yderligere.

”Håndtering af viden eller mistanke om at person med handicap er udsat for et overgreb
Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at § 54 flyttes til bemærkningerne.

Kommunen påpeger, at processen ved mistanke om et seksuelt overgreb starter med en samtale og vurdering med ledelsen, inden man handler og søger afklaring som i § 54 nr. 1 og 2. Såfremt personalet ved mindste mistanke selv søger afklaringer, er der risiko for at optrappe en situation unødigt. I stedet bør det blive drøftet med ledelsen først for at vurdere sagens karakter og eventuelt opsøge viden, vejledning og rådgivning hos professionelle, eventuelt Pissassarfik, om håndtering af sagen.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kapitel 8: Generel sagsbehandling

Løbende opfølgning

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at § 56 integreres som en del af det personrettede tilsyn, da det personrettede tilsyn skal være med til at sikre den løbende opfølgning på støtten.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet, da de to bestemmelser ikke regulerer det samme.

”Handleplan

Kommunen foreslår, at ”Kommunalbestyrelserne” i § 58 ændres til ”Kommunalbestyrelsen”.

Kommunen finder i § 58 stk. 3, at handleplanen bliver for tilbudsorienteret og mangler fokus på borgerens egne ønsker og mål i livet. Formålet i selve handleplanen er ikke tilbuddet/støtten, som blot er en hjælp for at arbejde henimod borgerens ønsker og behov. Kommunen foreslår, at der i § 58 stk. 3 tilføjes et pkt. 7 ”Borgerens egen kommentar til handleplanen”. For at iværksætte et samarbejde med borgeren fra starten, er det vigtigt, at borgeren selv har bidraget med egne ønsker og tanker for fremtiden.

Kommunen ønsker en tydeliggørelse i handleplanen i forhold til, hvilke barrierer, der kan være for arbejdet med målet i handleplanen. Der kan eksempelvis være uddannelses- og beskæftigelsesmæssige barrierer, som kommunen ikke kan løfte.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet delvist. I forhold til kommunens ønske om tydeliggørelse i handleplanen i forhold til, hvilke barrierer, der kan være for arbejdet med målet i handleplanen, vil dette fremgå af en vejledning til loven.

”Udviklingsplan

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår i § 59, at det ikke kun er døgntilbud, men også bokollektiver og beskyttede boenheder, der skal udarbejde udviklingsplaner med udgangspunkt i handleplanen og statusrapporten, da det er dokumenter, som skal supplere hinanden i arbejdet med borgeren, og er relevant på alle botilbud.

Kommunen foreslår, at forsørgelsesgrundlaget indgår i opstillingen i § 59 stk. 2. Eventuelt kan dette også indgå i en handleplan.

Kommunen foreslår en tilføjelse i § 59, at iværksættelse af undervisnings-, uddannelses og beskæftigelsestilbud i § 59 stk. 2 skal være under hensyntagen til borgerens alder og funktionsniveau.

Kommunen foreslår, at § 59 stk. 2 nr. 2 ændres til ”anvendte pædagogiske og sundhedsfaglige metoder” i stedet for ”og pleje”. Sundhedsfaglige metoder åbner op for muligheden for pleje, diætister, medicinadministration, misbrugsbehandling mm.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Statusrapport

I § 60 bør der ikke stå både ”Døgntilbud og botilbud”, jf. definitionerne i § 5 bør der stå ”Botilbud”.

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

I § 60 stk. 2 nr. 2 mangler mellemrum i teksten ”... for personer på 18 år...”.

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Formuleringen ”... personens sundhedsforhold eller sociale forhold” i § 60 stk. 3 kan misforstås, da det er uklart, hvad der menes med sociale forhold. Botilbud skal eksempelvis ikke blande sig i borgerens sociale relationer. Vi foreslår derfor, at ”sociale forhold” ændres til ”væsentlige forhold”.

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Kommunen forstår ikke meningen i sætningen ”... skal løbende udarbejde skriftlige statusrapporter...” i § 60 stk. 4. Refereres der til den statusrapport, som skal udføres 1 gang årligt for personer på 18 år eller ældre jf. § 60 stk. 2, eller er det andre skriftlige statusrapporter, som skal udarbejdes løbende i løbet af året? Kommunen foreslår i stedet formuleringen ”... skal udarbejde skriftlige statusrapporter halvårligt eller årligt jf. stk. 2, som skal...”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor denne bestemmelse udgår af forslaget.

”Kapitel 9: Underretning

Kommunens handlepligt ved underretning

Kommuneqarfik Sermersooq finder, at tidsfristerne i § 65 stk. 1 og stk. 2 er uforståelige og svære at sagsbehandle efter. Kommunen forstår det som, at der skal træffes afgørelse inden for 5 arbejdsdage, om hvorvidt der indenfor 24 timer kan træffes afgørelse om at gå i gang med en udredning, som skal iværksættes senest 2 uger efter underretningen. Kommunen ønsker sagsbehandlingsfristerne tydeliggjorte, eventuelt kan følgende overvejes:

- at tidsfristerne i lovgivningen samles i en paragraf med henvisninger
- at der henvises til § 13 stk. 4 om akut behov for støtte, hvor tidsfristen er 48 timer
- at § 65 deles op i flere paragrafer, så det bliver tydeligt, hvad der henvises tilbage til

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 65 stk. 2 kan få betydning for, at anden sagsbehandling nedprioriteres for at iværksætte en udredning. Det er vigtigt at pointere, at det er en faglig helhedsorienteret vurdering, der skal ligge til grund for, hvordan en sag prioriteres.

Det må gerne fremgå af en kommende vejledning, hvilke forhold, som kan give anledning til en underretning.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Departementet har præciseret bestemmelserne, så det letter forståelsen.

”Kapitel 10: Støttemuligheder og Kapitel 11: Pasning af nærtstående med handicap

Bostøtte til varetagelse af omsorg i eget hjem og pasning af nærtstående med et handicap

Kommuneqarfiq Sermersooq finder, at § 67 og kapitel 11 (§101 og § 102) om ”pasning af nærtstående med handicap” ligner hinanden på flere punkter. Kommunen ser kapitel 11 som en orlovsordning fra arbejdspladsen, mens § 67 kan være en permanent løsning. Kommunen foreslår, at paragrafferne placeres, så de i står i forlængelse af hinanden i lovgivningen for at øge læsevenligheden. Derudover foreslås, at forskellen på de to typer af støtte tydeliggøres i forhold til, hvornår den ene eller anden finder anvendelse.

I § 67 stk. 3 og § 101 stk. 3 nævnes, at personen aflønnes på baggrund af tidligere bruttoindtægt. Kommunen finder dette bekymrende, da der bør være samme løn for samme omsorgsopgave. Det foreslås, at der fastsættes en minimums- og maksgrænse på aflønningen. I dag er beløbsgrænsen for aflønningen fastsat i et takstblad, hvor minimum er 103,47 kr. og maksimum er 166 kr. i timen.

Kommunen bemærker, at der i § 67 stk. 4 stilles krav til ansættelsen i forhold til straffeattest, børneattest og dom for forbrydelser inden for de seneste 10 år. Kommunen ser det som gode krav, og bemærker, at der ikke er sat tilsvarende krav for ansatte på døgntilbud, bokollektiv og beskyttede boenheder.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet.

”I § 68 stk.1 nr. 1 ændres ordet ”værge” til ”værgeres”.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”I § 101 stk. 8, står ”Hvis ansættelsen på grund af undskyldelige omstændigheder afbrydes i ansættelsesperioden, udbetaler kommunen løn til den ansatte i 1 måned efter udgangen af den måned, hvor ophøret finder sted”. Kommunen understreger, at dette vil være i strid med funktionærloven, såfremt ansættelsen har varet længere end 6 måneder. Kommunen undrer sig over, hvorfor der ikke følges almindelig ansættelsesret.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen tilrettet, så ordlyden følger gældende funktionærlov.

”I § 102 stk. 1 ændres henvisningen til § 101 stk. 5 i stedet for § 101 stk.4.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kommuneqarfik Sermersooq bemærker i § 102 stk. 3, at det er muligt at forlænge pasningsperioden på op til 12 måneder ad gangen, så længe den samlede periode ikke overstiger 10 år. Kommunen finder, at dette ikke tager hensyn til arbejdsgiveren, som har givet en medarbejder orlov, eller er den bedste løsning for den nærtstående. Kommunen foreslår, at der sættes en maksimal varighed på pasningsperioden, eksempelvis 6-12 måneder. Såfremt der bliver behov for forlængelse af pasningsperioden, skal kommunen reorganisere efter § 67. Derfor foreslår kommunen, at § 102 fjernes, så muligheden for forlængelse er en reorganisering efter § 67.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Der er i § 102 fastsat kriterier for at kunne bevilge fortsat støtte. Disse kriterier er nogle andre end til § 67.

”Boligindretning

Kommuneqarfik Sermersooq påpeger, at begrebet ”boligændringer” anvendes i stedet for ”boligindretning” i det praktiske arbejde, da der oftest skal foretages nødvendige ændringer i boligen for at støtte personer med handicap, og ikke blot skal rykkes rundt på placeringen af møbler.

I § 69 stk.1 nr. 1 påpeger kommunen, at sætningen med fordel kan omformuleres, da ”nødvendigt” og ”bedre egnet” ikke stemmer overens.

I § 69 stk.1 nr. 2 foreslår kommunen at inkludere ”i højere grad” i sætningen, da personen ikke nødvendigvis kommer til at klare sig selv i egen bolig uden hjælp og støtte.

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at der i bemærkningerne til § 69 inkluderes, at der ikke må foretages boligændringer i borgerens eget hjem, som øger husets værdi.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet.

”Hjælpemidler og motordrevne køretøjer

Kommuneqarfik Sermersooq understreger til § 70 og § 73, at der ligger en faglig helhedsvurdering til grund for tildeling af hjælpemidler og motordrevne køretøjer.

Kommunen foreslår, at den faglige udredning og helhedsvurdering, som ligger til grund for bevilling af hjælpemidler eller køretøj, med fordel tydeliggøres i paragrafferne.

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at der indskrives, at borgeren efter evne skal deltage i finansieringen af reparation eller anskaffelse af nyt hjælpemiddel eller køretøj ved grov uagtsomhed, misligholdelse eller forsætlig skade.

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker, at der inkluderes bedre muligheder i lovgivningen for anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi, som skal bidrage til at skabe tryggere forhold for borgeren.

I bemærkningerne til § 73 ønsker kommunen mere uddybende beskrivelse af:

- Anskaffelse af motordrevet køretøj til personer, der bor i byer, hvor der er taxa i perioder og i nogle tidsrum, da det er uklart, om det vil være tilstrækkeligt til ikke at bevillige et motordrevet køretøj
- Specificering af hvornår det er forsvarligt/uforsvarligt for borgeren at anvende køretøjet, herunder om køretøjet kan tages væk igen, når det ikke længere vurderes som forsvarligt”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet i bestemmelserne samt bemærkningerne til bestemmelserne.

”Støtteperson

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at bl.a. dagtilbud og skole er fraværende i lovforslaget. Støttepersoner er et tilbud, som bør være tilgængelig for alle med handicap, der har behov herfor for at deltage i et tilbud. Kommunen bemærker dertil, at ”ældreinstitution” er tilføjet i § 75 og undrer sig over, at skoler, dagtilbud og fritidstilbud ikke er inkluderet, da børn og unge gruppen ligeledes er inkluderet i lovgivningen.

I § 75 foreslår kommunen, at sætningen ”... har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv, beskyttet boenhed eller ældreinstitution” ændres til ”... har behov for socialpædagogisk støtte i eget hjem, dagtilbud, skole, fritidstilbud, bokollektiv, og eventuelt hvis behovet for støtte ikke kan løstes i beskyttet boenhed og ældreinstitution”.

Kommunen bemærker, at det vil være relevant med en passus, evt. i stk. 7, hvori det fremgår, at støttepersonen skal udarbejde statusrapporter for de personer med handicap, der modtager støtte, som opfølgning på støtten. Kommunens støttekorps for voksne med handicap i Nuuk udarbejder og arbejder med statusrapporter.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er en kommunal vurdering, om der i forbindelse med den årlige vurdering af støttebehovet skal udarbejdes statusrapport eller et andet grundlag for vurderingen af støttebehovet.

”Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte samt tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte
Kommuneqarfik Sermersooq ønsker, at § 76 og § 77 placeres før § 75 om støttepersoner.

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Derudover kan skoler og dagtilbud med fordel blive inkluderet og fremhævet i paragrafferne eller i bemærkningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er uklart, i hvilke bestemmelser skoler og dagtilbud foreslås inkluderet og fremhævet.

Kommunen foreslår dertil, at § 76 gøres til skal-opgave i stedet for en kan-opgave for kommunerne. Dertil påpeger kommunen, at tilbuddene er en udvidelse af kommunens tilbud i dag og vil øge behovet for ressourcer og bevillinger i kommunerne. Målgruppen i §§ 76-77 er udvidet til også at inkludere personer i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse, hvilket er en bred udefinerbar målgruppe, som vanskeliggør fastsættelse af forventede omkostninger. Det foreslås, at målgruppen begrænses.

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det fremgår af bemærkningerne til § 76, at tilbuddet om gruppebaseret hjælp kan omfatte omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til borgere, der har behov herfor på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og aktivitets- og samværstilbud til borgere. Eksempelvis kan nævnes mestringskurser for borgere med psykiske vanskeligheder eller ADHD, eller gruppebaserede træningsforløb for personer med handicap i sociale færdigheder. I det omfang tilbud om omsorg, støtte, optræning, hjælp til udvikling af færdigheder allerede tilbydes individuelt til borgere med handicap, kan tilbuddet om gruppebaseret tilbud mindske behovet for ressourcer i kommunerne.

I § 77 foreslår kommunen, at der laves en afgrænsning, eventuelt at tilbuddet kan gives i op til 12 måneder af 2 gange.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Med forslaget er fastsat en begrænsning på 6 måneder 1 gang.

”Kurser og rådgivning

Kommunen ønsker, at der i § 78 stk. 1 tilføjes ”eller gruppebaseret hjælp og støtte jf. § 76” i sætningen ”... skal tilbyde personer med handicap deltagelse i kurser og undervisning, gruppebaseret hjælp og støtte jf. 76 og lignende med...”.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte fremgår allerede af § 76.

”Beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud

I § 80 står ”... skal tilbyde beskæftigelse til en person på 18 år eller ældre med handicap...”. Kommunen mener ikke, at den fastsatte aldersgrænse er fordelagtig, da der er en gruppe unge, som bliver færdig i uddannelsessystemet som 16-årige og risikerer at falde ud af systemet til de bliver 18 år. Derudover vil kommunen påpege, at det ikke er alle voksne med handicap, som er i stand til at varetage beskæftigelse. Kommunen foreslår derfor, at aldersbegrænsningen fjernes og der i stedet tilføjes tekst, om at tilbuddet om beskæftigelse bygger på en faglig vurdering, der tager højde for borgerens alder og funktionsniveau.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Aldersgrænsen på 18 år eller ældre fastholdes, da børn ikke skal tilbydes beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Angående børn med handicap som afslutter folkeskolen, skal de tilbydes uddannelse eller kompetenceudvikling, som kan give dem et godt grundlag i voksenlivet. For voksne med handicap kan beskæftigelsestilbud omfatte beskyttede værksteder og beskyttede arbejdspladser. Honorering af beskæftigelsesindsatsen kan være løn, beskæftigelsesvederlag eller en arbejdsdusør.

”Kommunen ønsker i § 81 en afklaring af, om paragraffen indebærer, at der skal oprettes aktivitets- og samværstilbud i samtlige byer og bosteder samt af, om aktivitets- og samværstilbud inkluderer fritidsordning for skolebørn med funktionsnedsættelser.”

Ressortdepartementets svar:

§ 81 i forslaget svarer til § 18 i gældende Selvstyrets bekendtgørelse om støtte til personer med handicap. Der er ikke krav om oprettelse af tilbud i alle byer og bosteder, blot hvor der er personer med handicap. Aktivitets- og samværstilbud kan inkludere fritidsordning for skolebørn med funktionsnedsættelser. Det vil være det konkrete behov, som danner grundlag for hvilke tilbud, som kan oprettes.

”Kommunen finder, at § 82 er i strid med ligebehandlingsprincippet og mener, at personer med handicap visiteret til beskæftigelse skal behandles på lige vilkår med andre i beskæftigelse, og derfor ikke skal tilbydes befordring fra kommunen, dog mulighed efter § 83. Kommunen undrer sig dertil i § 82 over, at aktivitet- og samværstilbud ikke er nævnt sammen med beskæftigelse.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i § 82.

”Kommunen foreslår, at der i § 83 stk. 3 tilføjes, at Naalakkersuisut skal betale en fastsat takst til driftsherren, såfremt der indgås en aftale om at beskæftigelsen eller aktiviteten skal finde sted på et kommunaldrevet sted. Dette stemmer overens med lignende sætninger i § 80 stk. 3 og § 81 stk. 3.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. § 83, stk. 3 er en videreførelse af § 18 i gældende Selvstyrets bekendtgørelse om støtte til personer med handicap.

”Kollektiv kørsel

Kommunen ønsker i § 84 en præcision af, at det omhandler personer med en funktionsnedsættelse, der vanskeliggør brug af de offentlige befordringstilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende bekendtgørelse om støtte til personer med handicap, § 21.

”Aflastning

Kommuneqarfik Sermersooq påpeger, at formuleringen i § 86 kan misforstås, så forældre eller øvrige pårørende skal på aflastningsophold. Det foreslås derfor, at ”aflastningsophold” skiftes ud med ”aflastning”.

Til § 86 stk. 2 nr. 1 ønsker kommunen, at der enten i bemærkningerne eller vejledningen til loven, inkluderes en tydelig definition af, hvordan væsentligt merarbejde skal forstås med hensyn til omsorgsopgaven.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning og § 86 er præciseret.

”I § 87 undrer kommunen sig over, hvorfor der både skal bevilges et vederlag i stk. 2 samt betales for forsørgelse i stk. 3 og 4. Kommunen foreslår, at der tilføjes en undtagelse hertil, hvor kommunen drifter eget aflastningstilbud.

Kommunen bemærker, at den nuværende handicaplovgivnings § 41 stk. 3, om at aflastningen kan finde sted ved ophold på et døgntilbud eller i kommunalt arrangeret plejefamilier for børn, er blevet fjernet i § 87. Kommunen undrer sig over årsagen hertil og bemærker, at

døgntilbud er inkluderet i § 87 stk. 4. Kommunen ønsker en afklaring af mulighederne for aflastning på døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

Der er ikke tilsigtet ændring af de gældende regler.

Det er uklart, hvad der menes med ”kommunen drifter eget aflastningstilbud”.

I forslaget anvendes termen ”aflastningsstedet”, som omfatter en plejefamilie eller døgntilbud.

”Efterværn

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at §§ 89-91 om efterværn er en udvidelse af kommunens tilbud under handicaplovgivningen i dag og derfor vil øge behovet for ressourcer og bevillinger i kommunerne.”

”Kapitel 12: Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap

Kommuneqarfik Sermersooq kan ikke se, hvordan kommunen eller andre kommuner skal kunne løfte opgaven med at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat i § 103 stk. 2 og stk. 3. Kommunerne har begrænsede beføjelser til magtanvendelse, og forslaget stemmer ikke overens med de magtanvendelsesmuligheder, som kommunerne har. Dertil vil det ikke på noget tidspunkt være sikkerhedsmæssigt forsvarligt for kommunens medarbejdere. Kommuneqarfik Sermersooq understreger, at dette må være en opgave, som skal ligge hos politiet eller socialstyrelsen, der har ekspertise og erfaring med sikrede døgntilbud.

Kommunen undrer sig over, at § 104 er en særskilt paragraf og foreslår, at den inkluderes i § 103.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i bestemmelserne.

”Kapitel 13: Besøgsrejser

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker i § 105, at personer med handicap nu har ret til 1 årlig besøgsrejse. Det vil øge udgifterne for kommunen, især for kommunens borgere, der har ophold i botilbud uden for Grønland. Hertil bemærkes, at 60 % af Kommuneqarfik Sermersooqs borgere anbragt i Danmark har været anbragt i mere end 10 år.

Kommuneqarfik Sermersooq har bekymret sig over, at besøgsrejser for domsanbragte er genindført i § 105. Departementet oplyste dog på ”gå-hjem-mødet om handicaplovgivningen”

d. 15. maj, at det var en fejltagelse. Kommunen ser frem til at dette bliver ændret i lovforslaget. Kommunen foreslår dertil, at der tilføjes mulighed for, at domsanbragte kan få besøg af familie i § 105 stk. 2.”

Ressortdepartementets svar:

De økonomiske konsekvenser er beregnet og fremgår af de almindelige bemærkninger til forslaget.

Bemærkningerne er delvist indarbejdet.

”Kommunen bemærker, at definitionen af nærtstående i bemærkningerne til § 105 stk. 1 er udvidet i forhold til anden sociallovgivning. Kommunen ønsker ligebehandling af borgere med funktionsnedsættelser, hvilket også bør gælde i forhold til, hvornår man er nærtstående.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Oplistningen i bemærkningen om hvem, der anses for nærtstående, findes passende.

”Den antalsmæssige begrænsning af nærtstående i § 105 stk. 4 bør gentages i § 106 stk. 5.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kommuneqarfik Sermersooq pointerer til § 108 og § 109, at flere borgere med funktionsnedsættelser ligeledes vil være berettigede til besøgsrejse i forbindelse med nærtståendes sygdom og begravelse under førtids- og alderspensionslovgivninger samt lovgivningen for offentlig hjælp. Kommunen ønsker en prioritering af, hvornår den ene eller anden lovgivning træder i kraft, såfremt en person er berettiget under flere lovgivninger.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Bestemmelsen tilføjes, at § 108 og § 109 er subsidiær anden lovgivning.

”Kapitel 14: Tilsyn

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i § 111 er indført skærpet personrettet tilsyn. Kommunen ønsker en afklaring af, hvordan der bliver rettet op på forholdene fundet under et skærpet tilsyn, herunder botilbuddets ansvar, og hvornår der skal føres nyt tilsyn. For personer med handicap på døgntilbud, kan kommunerne komme til at føre mange skærpede personrettede tilsyn, såfremt der er udfordringer med de generelle forhold for beboerne, der påvirker samtlige beboere. Kommunen foreslår derfor, at kommunerne skal orientere Naalakkersuisut/den centrale tilsynsenhed efter et skærpet personrettet tilsyn på et døgntilbud, hvorefter det vurderes, om der skal føres driftsorienterede tilsyn på det gældende døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning. Det er kommunen, som følger op på et gennemført skærpet personrettet tilsyn. Når kommunen finder det nødvendigt, orienteres Tilsynsenheden, som vurderer opfølgning på kommunens orientering.

Kommunen bemærker i § 113 stk. 3, at tilsynsenheden selv vælger den frekvens, hvormed de fører tilsyn med døgntilbud. Kommunen skal føre driftsorienterede tilsyn 1 gang om året, jf. Selvstyrets bekendtgørelse om tilsyn med det sociale område nr. 49 af 31. august 2021. Det ønskes, at der fastsættes en lignende frekvens for Naalakkersuisuts driftsorienterede tilsyn på døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Selvstyrets bekendtgørelse om tilsyn med det sociale område henhører ikke under ressortområdet for børn og unge.

”Kapitel 15: Handicapråd, handicappolitik og kvalitetsstandarder

Kommuneqarfik Sermersooq pointerer i § 118 stk. 4, at det er problematisk handicaprådet sammensættes med repræsentanter fra Kommunalbestyrelsen samt kommunale medarbejdere, i forhold til om de kommunale medlemmer må komme med egne personlige holdninger, skal stå til ansvar for kommunens indsatser på handicapområdet i rådet, og skal være med til at formidle synspunkter gennem rådet. Kommunen foreslår i stedet, at ansatte i kommunen skal deltage ved behov og her bidrage med viden/information om de områder, handicaprådet efterspørger og evt. kan kommunens medarbejdere sidde med som tilforordnede.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Bestemmelsen ændres til, at handicaprådet sammensættes med repræsentanter for handicaporganisationer og andre interessenter på handicapområdet, og at ansatte i kommunen varetager sekretariatsbetjeningen af handicaprådet.

”Til § 119 pointerer kommunen, at en revision af handicappolitikken hvert fjerde år er en høj frekvens.”

”I § 120 stk.1 står der ”kapitel 9”, hvor der skal stå ”kapitel 10”.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kommunen foreslår i § 120 stk. 3, at sætningen ”... både særskilt og som en del af handicappolitikken...” ændres til ”både særskilt og i forbindelse med handicappolitikken”.

Eftersom kvalitetsstandarderne og handicappolitikken har forskellige revideringsfrekvenser giver det ikke mening, at have dem i et samlet dokument, men at lægge kvalitetsstandarderne som bilag i forbindelse med handicappolitikken på kommunen hjemmeside.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Kapitel 16: Finansiering og regulering af takster

Regulering af takster

Kommunen undrer sig over, § 123 ikke er en del af underoverskriften ”regulering af takster for døgntilbud”.

Kommunen foreslår til § 123 stk. 2, at alle takster skal offentliggøres d. 15. november året før, ligesom døgntakster i § 124 stk. 5. Det vil give kommunerne mulighed for at tilpasse budgettet inden det nye år.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. I §§ 123 og 124 er tilføjet offentliggørelse af Takstblad – Sociale takster senest 15. november.

”Regulering af takster for døgntilbud

Kommuneqarfik Sermersooq har indvendinger imod, at kommunernes tidligere forhandlingsplads i § 124 stk. 2 er udgået, så Naalakkersuisut selv kan fastsætte den årlige takst for døgntilbud. Kommunen foreslår, at kommunerne igen tilføjes som forhandlingspart i § 124 stk. 2. Det er ikke tilstrækkeligt, at kommunerne kun er med til forhandlinger, såfremt der sker ændringer i løbet af året jf. § 124 stk. 5.

Kommunen spørger ind til forståelsen af § 124 stk. 3 nr. 2, i forhold til om udgifterne til beboere, der har behov for særligt personale, skal betales som en del af den fastsatte takst for alle beboerne.

Kommunen bemærker i § 124 stk. 3 nr. 6, at taksten inkluderer ”udflugter og rejser i og uden for Grønland”. Dette er udover kommunernes serviceniveau samt mange almindelige borgeres økonomiske formåen, og kommunen understreger, at der ikke bør være mulighed for rejser uden for Grønland på skatteydernes regning. Kommunen foreslår i stedet at skrive ”udflugter og koloni i det geografiske nærområde”.

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning.

Det fremgår af bestemmelsen, hvilke typer af driftsudgifter, som indgår i beregningen af de enkelte døgninstitutionstakster, hvor der ligger faglige vurderinger til grund for omfanget af de enkelte driftsudgifter. Som udgangspunkt vil der primært være socialpædagogisk og andet socialfagligt personale til det pædagogiske arbejde og arbejdet med at udvikle beboernes kompetencer afhængigt af den eller de konkrete funktionsnedsættelser hos beboerne. Der kan også være behov for specialkompetencer afhængig af målgruppen for det enkelte døgntilbud samt de enkelte beboere i de enkelte døgntilbud, f.eks. sundhedsfagligt personale. Vedrørende "udflugter og rejser i og uden for Grønland" skal bemærkes, at det drejer sig om beboernes retskrav på besøgsrejse til hjemstedet og andre rejser, som beboerne efter Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap har retskrav på. Der henvises endvidere til ressortdepartementets svar ovenfor til kommunens spørgsmål vedrørende ændringer i takstfastsættelsen for Socialstyrelsens tilbud jf. §§ 123-124.

”Kapitel 17: Klage

Kommunen foreslår, at ”Kommunalbestyrelserne” i § 58 ændres til ”Kommunalbestyrelsen”.

*Ressortdepartementets svar:
Indarbejdet.*

”Kapitel 18: Øvrige bestemmelser og Kapitel 19: Ikrafttrædelses-, ophævelses-, og overgangsbestemmelser

Øvrige bestemmelser samt ikrafttrædelses-, ophævelses-, og overgangsbestemmelser
Kommuneqarfik Sermersooq foreslår, at der i § 127 bibeholdes opdateringsintervallet, men tilføjes, at strategien skal have et 10-årigt sigte for at sikre den langsigtede planlægning, som oprettelsen af nye døgntilbud kræver.

I § 127 stk. 2 ændres nummereringen af de sidste to numre til 3) og 4) fra 2) og 3).”

*Ressortdepartementets svar:
Ordlyden i § 127 fastholdes, da Naalakkersuisut er ansvarlig for den landsdækkende strategi og implementeringen af denne i finanslovens anlægsplanlægning. Bestemmelsen er ikke til hindring for, at der indarbejdes et mangeårigt perspektiv i planlægningen.
Nummereringen i § 127, stk. 2 ændres til 1), 2), 3), 4).*

”Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at der i bemærkningerne til § 128, står, at det fælles offentlige IT-system skal være en app i GetOrganized. Dette er i strid med udbudsreglerne. Kommunen foreslår derfor, at det slettes, og at Naalakkersuisut i samarbejde med kommunerne laver en kravspecifikation til systemet, som kommer i udbud.

Derudover ønsker kommunen i § 128 en afklaring af, hvad det fælles offentlige IT-system skal anvendes til, herunder; sagsbehandling, beregning, udbetaling, disponeringsregnskab for anbringelser, økonomiopfølgning, kontraktstyring eller andet. Kommuneqarfik Sermersooq forventer at blive inddraget i udarbejdelsen af kravsspecifikationen til et nyt IT-system.

Kommunen mener, at det er positivt med et fælles offentlig IT-system, så der anvendes det samme på tværs af offentlige institutioner. Dog er det vigtigt, at processen med udarbejdelsen af IT-systemet forløber optimalt, så lovgivningen ikke træder i kraft, før systemet er færdigudviklet, afprøvet og medarbejderne undervist. Kommunen er bekymret for, at forløbet bliver lige så udfordrende, som implementeringen af IT-systemerne for offentlig hjælp og jobsøgningsydelseslovgivningerne er.

Hertil vil kommunen understrege, at tidsplanen i § 135 stk. 4 er urealistisk, da erfaringerne viser, at det vil tage mere end 1 år at udvikle IT-systemet og oplære medarbejderne i brugen af det.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Udbudsreglerne vil blive overholdt. Det fælles kommunale IT-system skal anvendes til sagsbehandling, således som det allerede fremgår af ordlyden i bemærkningerne til nærværende bestemmelse. I bemærkningerne til § 128 slettes sidste linje. Erfaringerne fra etableringen af Get Organized samt børneapp'en vil danne grundlag for etableringen det fælles kommunale IT-system til handicapsagsbehandlingen.

”Statistik

Kommuneqarfik Sermersooq foreslår i § 129, at statistikken skal føres gennem det offentlige IT-system, da flere af oplysningerne ikke registreres i de nuværende systemer. Derfor skal denne paragraf have samme ikrafttrædelsesdato som § 128.

Kommunen påpeger, at de statistiske oplysninger, der skal indberettes minder om registreringerne fra den tidligere handicapforordning. Kommunen ønsker en mere detaljeret beskrivelse af, hvad der skal indberettes på. Det vil være en fordel, hvis statistikken føres i fælles definerbare kategorier, så det er lettere at sammenligne på tværs af kommunerne.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet i bestemmelse og bemærkninger til bestemmelsen.

”Oplysnings- og tilbagebetalingspligt

§ 134 stk. 2 og stk. 3 fremstår som unødvendig fordobling, og særligt stk. 3 passer ikke med bemærkningerne til bestemmelsen.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet.

”Bilag 1.

Høringssvar fra handicaprådet i Kommuneqarfik Sermersooq

Handicaprådets bemærkninger til ændringer i lovforslag til handicaploven

Neden for er handicaprådets bemærkninger til ændringer i lovforslag til handicaploven. I bemærkningerne skelnes der mellem bemærkninger, det samlede råd er enige i, og i bemærkninger, enkelte medlemmer kommer med.

Handicaprådet bemærker helt overordnet, at det ville være godt med en tydelighed i bemærkningerne, om samspillet med anden relevant lovgivning, som fx folkeskolelovgivning, førskoleområdet, børnestøtteloven osv.. Det er en væsentlig pointe for Handicaprådet, at vi ser på det hele menneske i alle aldersgrupper, og tydeligt kan se, hvor der også er hjælp at hente for personer med funktionsnedsættelser i andre lovgivninger.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men medfører ikke ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil dog indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv. Dette er henset til, at person med handicap har de samme rettigheder efter alle love på det sociale område. Samspillet mellem de forskellige relevante lovgivninger vil blive beskrevet i en vejledning, hvilket kan være hjælpsomt for såvel personer med handicap som sagsbehandlere.

”Handicaprådet anbefaler, at man tydeliggør en kommunalforpligtigelse til at samle fagpersonerne, der forvalter lovgivningen et centralt og lettilgængeligt sted, så borgere med funktionsnedsættelser og pårørende, kan få helhedsorienteret hjælp.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er et internt kommunalt anliggende, hvorledes forvaltningen organiseres.

”Handicaprådet bemærker positivt, at der i §2 er beskrevet den fri ret til bolig, men kan i samme sætning se, at dette kun er i det omfang, det er muligt. Rådet er bekymret for, at dette gør, at den reelle ret ikke bliver efterlevet.

Handicaprådet værdsætter beskrivelsen omkring bisidderordningen.”

”Handicaprådet vil gerne opmærksom på, at der i § 7 ikke er tydeliggjort, inden for hvilken tidsramme, pladserne skal oprettes.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen fastsætter, at det er Naalakkersuisut, som er ansvarlig for oprettelse af de nødvendige antal pladser på døgntilbud for personer med handicap.

”Handicaprådet ønsker, at der er tydeliggjort, § 11”

Ressortdepartementets svar:

Det er uklart, hvad der ønskes tydeliggjort i § 11, hvorfor bemærkningen ikke er indarbejdet.

”Handicaprådet bemærker, at § 14 mfl., hvor man mindsker tidsrammen for at løfte opgaven, skal der følge ressourcer med til at kunne muliggøre en hurtigere sagsbehandling.”

Hvad angår § 16 ser Handicaprådet positivt på tiltaget, men gør opmærksom på, at behovet er stort, og at der derfor skal tilføres mange ressourcer for at kunne løfte opgaven.”

”Handicaprådet bemærker, at der i de forskellige beskrivelser af tilbud, som fx bokollektiv, skal stå skal oprette, og ikke kan. Handicaprådet noterer ligeledes, at det ikke kan være anbefalelsesværdigt, at borgerne skal tilbydes pladser i andre kommuners tilbud, men i stedet bør være tæt på eget netværk.

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelserne om bokollektiv og beskyttet boenhed er en videreførelse af gældende bestemmelser, dog med tilføjelse af straffeattest og børneattest.

Bemærkningerne er ikke indarbejdet. Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor.

”Handicaprådet undrer sig over, at borgerne ikke er en del af forslaget om udvalg i § 36.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændring i bestemmelsen.

”Handicaprådet påpeger, at der må være ekstra dokumentations- og tilsynskrav i forbindelse med borgere, der er i sikrede døgntilbud.”

”Handicaprådet er bekymret over forslagene i § 40, hvor forstanderen får særlige rettigheder til at administrere borgernes økonomi.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Der vil i vejledningen til Inatsisartutloven blive nærmere beskrevet, hvorledes § 40 i praksis administreres, hvor udgangspunktet er hensyntagen til de enkelte beboere med handicap.

”Handicaprådet gør opmærksom på, at må gøres en særlig indsats for at øge antallet af tilbud her i landet, så man ikke jf. § 48 og 49 sender borgerne ud af landet.”

”Handicaprådet anbefaler, at man skriver et STU-tilbud ind i lovgivningen, der skal oprettes her i landet.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. STU henhører under uddannelseslovgivning.

”Handicaprådet anbefaler til § 51, at det må tydeliggøres, at hjemkommunen skal være klar til at tage mod borgeren, og fortsat kan understøtte deres udvikling.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men medfører ikke ændring i bestemmelsen.

”Handicaprådet pointerer, at det jf. § 53 stk. 9 må være et behov for støtte, uanset hvem der har udført et overgreb.”

”Handicaprådet savner en tidsfrist på de personrettede tilsyn, og opfordrer desuden til et hyppigere samarbejde i forbindelse med overgange.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

”Handicaprådet undrer sig over fraværet af førskoleområdet i § 63., hvor der blot står ”Ansatte i social-, sundheds- og uddannelsessektoren”.

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen indarbejdes ikke. Førskoleområdet hører under uddannelsessektoren.

”Handicaprådet finder det urimeligt, at man jf. § 67 og § 101 kan blive aflønnet på baggrund af tidligere løn uden nogen slutfrist. Dette vil kunne betyde, at der vil være meget ulige aflønningsforhold for mennesker, der udfører den samme opgave, men som tidligere var aflønnet forskelligt.”

”Handicaprådet mener, at ’kan’ skal udskiftes med ’skal’ i § 68. Derudover ser Handicaprådet, at der ikke skal være en aldersbetingelse til muligheden, da borgerne kan have et andet behov grundet deres funktionsnedsættelse.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Der er bestemmelser i anden lovgivning om flyttehjælp, som eventuelt i den konkrete sag finder anvendelse. Derfor er flyttehjælp efter nærværende forslag alene en mulighed.

”Handicaprådet mener, at ’kan’ skal udskiftes med ’skal’ i § 76, og ser positivt på tilføjjelsen i lovgivningen.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Det er tilsigtet, at tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte netop kan være en mulighed.

”Handicaprådet mener, at ’kan’ skal udskiftes med ’skal’ i § 81 stk. 2.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Departementet fastholder den nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

”Handicaprådet mener, at ’kan’ skal udskiftes med ’skal’ i § 85 stk. 4.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Departementet fastholder den nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

”Handicaprådet bemærker formuleringen omkring ’merarbejde’ i § 86 stk. 2, 1, og vil gerne tilføje, at behovet godt kan være der uden at det er ’merarbejde’.”

”Handicaprådet mener, at ’kan’ skal udskiftes med ’skal’ i § 92.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Departementet fastholder den nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

”Handicaprådet undrer sig over, at der i § 101 kun gælder ved fuldtidsarbejde.”

”Handicaprådet bemærker, at der i § 103 en opgave, der ellers burde ligge ved Kriminalforsorgen eller politiet, pludselig overgår til kommunen. Det virker ikke sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Det virker helt forkert placeret lovgivningsmæssigt. Handicaprådet anbefaler, at der gives lige rettigheder til borgere, uanset om de bor i Danmark eller i en anden by end hjembyen i Grønland.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Det er socialvæsenet, som fuldbyrder rettens beslutninger og domme jf. retsplejeloven for Grønland henholdsvis kriminalloven for Grønland. Departementet fastholder den nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

”Handicaprådet anbefaler, at der oprettes en uafhængig tilsynsenhed, der dækker alle botilbud uanset type.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Jf. § 1 i Landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation er det Naalakkersuisut, som leder og tilrettelægger administrationen af det grønlandske socialvæsen og fører tilsyn med kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt. Jf. § 1, stk. 2 fastsætter Naalakkersuisut nærmere bestemmelser om omfanget og udførelsen af tilsyn. Der er i bemærkningerne til § 1 omtalt etablering af en tilsynsenhed, men ikke at denne skal være uafhængig.

”Bilag 2. Ældrerådet i KØmmuneqarfik Sermersooq

Ældrerådet i KØmmuneqarfik Sermersooq har følgende bemærkninger vedrørende høring om forslag til lov om personer med handicap:

1) Vi bemærker, at boligforholdene for de ældre, førtidspensionister og personer med hadicap, og boligtilbuddene for de nævnte samt for de personer der bliver invaliderede (fx forårsaget af hjerneblødning m.m. og dermed får behov for hjælp), meget langvarige ventetider, og endda andre ting efterhånden kan nævnes/anses som forhindringer og komplikationer.

2) Vi vil også gerne gøre opmærksom på, at plejehjemmet i Upernavik har mangel på sikkerhedsforanstaltninger, hvor dette blev diskuteret heftigt i medierne sidste år. Selv om vi ikke kender så meget til sagen, finder vi det vigtigt, at opfyldelsen af sikkerhedsreglerne vedr. sikkerhedsfaciliteter i de bygninger, hvor de ældre bor, er sikret, for det kan nemlig koste liv hvis man ikke har taget forholdsregler, især hvis der er tale om en ældre person, der pga. sit handicap først kan flyttes ved hjælp.

3) Barriererne for at lave almindelige boliger om til handicapvenlige boliger bør fjernes:

3.a: Det bør sikres, at man gennem lejeloven inddrager/forøger rettighederne for personer med fysisk handicap, i de offentligt ejede boliger, der er beregnet til de ældre med handicap. Når en bolig skal ændres og gøres handicapvenlig ved invalidering, er gældende forhold p.t. sådan, at man først skal igennem mangt og meget før man kan gøre noget ved boligen, der er ellers allerede muligheder inden for reglerne i sociallovgivningen omkring situationen, men administrationen gør, at tingene mellem boligejerne og socialområdet kompliceres. Der

kommer en konsekvens ud af det og det er, at beboeren bliver nødt til at flytte pga. invalidering, for beboeren kan ellers blive i sin bolig ved at gøre boligen handicapvenlig. Dette skal (bør) ændres ved at revidere lovgivningen.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Jf. § 69 i forslaget skal kommunalbestyrelsen yde en person med handicap støtte til specialindretning af vedkommendes bolig under bestemte angivne betingelser. Departementet fastholder den nuværende ordlyd med henvisning til bemærkningerne herom.

”3.b: Og dette gælder også for boligselskabets daglige drift, fx snerydning og lignende. Forholdene fx for kørestolsbrugerne er sådan i dag, at boligselskaberne ikke yder service for kørestolsbrugere, service ydes først efter aftale med socialområdet, for ifølge boligselskabet, er boligselskabets serviceydelser for personer med handicap ikke inkluderet i deres udgifter. - Det er diskrimination.

4) Oplysningskampagne for borgerne omkring handicap:

Vi – den grønlandske befolkning – er på mange måder ikke særlig anerkendende over for personer med handicap, det kan måske skyldes, at vores borgere med vidtgående handicap, gennem efterhånden mange år, sendes til Danmark fordi vi ikke har kræfter til at passe dem. Der er stor opbakning i initiativet om, at vende situationen til det bedre gennem oplysningskampagne, også med hensyn til de ældre med handicap. Derfor er målsætningerne, der er i forslaget til loven, positive og det er ønskeligt, at der kommer konkrete ting ud af det.

5) Vedrørende ældres ret til rejse uden for hjembyen

Udover kommunerne pålægges Kollektiv kørselsordning (2.23), har vi svært ved at se hvor der skal reguleres bestemmelser mht. anmodning til kommunerne, om at tilpasse fortovene og busstoppestederne til de ældre og til personer med handicap.

I forhold til, at de ældre vil kunne være i stand til at gå en tur for at komme lidt væk hjemmefra, kom der for to år siden en høring vedrørende tilpasning af fortorve og busstoppesteder fra kommunen til Rådet, men til dags dato har vi ikke set tilpasninger/forbedringer.”

3. Qeqqata Kommunua

”Qeqqata Kommunua er glade for at kunne komme med bemærkning til forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Qeqqata Kommunua er også glade for at FN's Handicapkonventionens om personer med handicaps rettigheder er mere fokus i forslag til Inatsisartutlov, samt at personer med handicaps kan banes mere for at være en del af samfundet og der ønskes at fremme disse personers selvstændighed, respekten og værdighed.

I høringen kunne Qeqqata Kommunua ikke se hvilket økonomiske konsekvenser for kommunerne, når personer med handicap integreres mere i samfundsudvikling og mere

udbytte af deres rettigheder. Dette forhold vil medføre mere ressourcer på kommunale arbejdskraft og økonomi. Samtidig har kommunerne oplevet mangel på ressourcer og personale ikke kun på handicapområdet, men også relaterede områder som ældrepleje og hjemmehjælpsområdet. Disse forhold bør have været udredt inden forslaget til Inatsisartutloven for støtte til personer med handicap blev udarbejdet – da det er essentielt ved støtteformer og rettigheder. Det kan være tvivlsomt, hvorvidt kommunerne vil være i stand til at indfri disse udvidede rettigheder pga. mangel på personalemæssige og økonomiske ressourcer.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. De økonomiske konsekvenser fordelt på Selvstyret og kommunerne er udarbejdet efter gældende retningslinjer og fremgår af de almindelige bemærkninger til forslaget. Digitalisering af handicapsagsbehandlingen kan bidrage til en mere effektiv sagsbehandling og derved ressourceforbrug i kommunerne, men kan ikke bidrage til den generelle mangel på personale i kommunerne på socialområdet.

”Qeqqata Kommunian efterlyser også at der bør være mere klarere retningslinje if. med at der sker alvorlige situationer som sygdom og dødsfald af personen med handicap. Lovens ansvarsområder skal klart defineres, herunder hvem der skal modtage den første anmeldelse fra døgninstitutioner, og hvor denne anmeldelse skal sendes hen derefter.

Samt mere klarere regler for at når en handlingsplan, statusrapporter og gældende tilsynskrav ikke følges ved døgntilbud ikke følges op, der bør være konsekvenser såfremt der ikke følges op på disse. Qeqqata Kommunian bemærker også at det er meget få tilbud fra visitationsenheder om pladser på døgninstitutioner, hvilket betyder at mange ældre borgere som har handicap, ikke passer ind i plejeboliger og derfor har brug for en ny visitationsenhed til døgninstitutioner.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Nogle forhold kan reguleres i en lov, andre forhold beskrives i en vejledning, blandt andet forslaget om en ny visitationsenhed.

“Loven kræver hjælpemidler og beskriver, hvordan disse skal bruges. Vi ved, at kun få byer langs kysten har fagfolk, og resten af byerne og bygderne mangler fagfolk, hvilket gør det svært at følge lovens krav om hjælpemidler. Rehabiliteringscentre kan heller ikke forventes at kunne hjælpe, da deres kapacitet også er begrænset.

Så hvem skal være ansvarlig for, at loven overholdes overalt? For eksempel er der ofte mangel på fysioterapeuter i byerne og bygderne, så hvis der blev oprettet mobile teams, kunne de være til stor hjælp og kunne bruges overalt. Hvem skal være ansvarlig for sådanne opgaver?”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet er opmærksom på manglen på fagpersoner i forbindelse med rehabilitering og habilitering. I det omfang en kommune ikke selv har fagpersoner, f.eks. fysioterapeuter, kan kommunen kontakte Pissassarfik, som har rehabilitering og habilitering som lovpligtige opgaver. Der er ikke lovgivningsmæssige hindringer for forslaget om mobile teams. Jf. § 88 kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at tilbyde en person med handicap habilitering og rehabilitering på Pissassarfik, herunder som et tidsbegrænset ophold, hvis det findes at være af væsentlig betydning for opretholdelse af personens funktionsniveau

“Aflastning §86: Mange ansøgere ønsker ikke at tage personer med handicap ind i deres familier, hvilket betyder, at familiepleje ofte anvendes på baggrund af behovet. Kravene til familiepleje skal være klarere og "mildere".”

“Tidlig indsats: Det ønskes, at det præciseres, hvad der præcis er grundlaget for dette, da det allerede er inkluderet i børneloven.”

Ressortdepartementets svar:

§ 16 komplementerer bestemmelserne i Inatsisartutloven om støtte til børn. Nærværende forslag om tidlig indsats vedrører personer med handicap.

“Hvad er grundlaget for de år, der er angivet i forhold til efterværn?”

Ressortdepartementets svar:

Det er vigtigt at forberede overgangen til voksentilværelsen i god tid, da det kan være tidskrævende og ressourcekrævende at etablere et tilbud om efterværn, som matcher behovet hos borgeren med handicap.

“Problemet med at få støttepersoner langs kysten er en vedvarende udfordring; hvordan kan dette organiseres anderledes?”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det ligger uden for rammerne af forslaget at regulere organiseringen af støttepersoner.

“Kommuneqarfik Sermersooq har fremsendt udkast til omfattende bemærkninger til forslag til den nye Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, som vi ønsker at støtte i dette høringssvar. Vi vil dog gerne tilføje de punkter, vi finder mangler eller ønsker at formulere anderledes.

1). Definition og Betegnelse for Handicap:

Den nye lov ser ud til at eliminere nogle steder begrebet "handicap" som en faktor, og ordet "handicap" er udgået fra en del nye lovbestemmelser. Vi foreslår en præcisering af, hvilken betegnelse vi som ansatte skal anvende i fremtiden.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Definition af personer med handicap fremgår af § 3, stk. 1, i forslaget.

“2). Indarbejdelse af Bekendtgørelser:

Indarbejdelse af to bekendtgørelser (Selvstyrets lovbekendtgørelse af Inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2022 og Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 4. november 2019) i lovforslaget gør det væsentligt mindre bruger- og læsevenlig og vanskeligere til at justere fremadrettet. Det anbefales, at bekendtgørelserne holdes separate for at opnå bedre lovteknik og struktur samt muliggør fremtidige ændringer.

3). Kopiering af den danske lovgivning:

Måske den største udfordring i lovforslaget er kopiering af lovbestemmelser fra den danske servicelov ind i det. Det kan ses, at mange forslag til nye støtteforanstaltninger stammer fra serviceloven og flere bestemmelserne kopieres næsten verbatim som virker meget forvirrende pga. de juridiske og begrebsmæssige forskelle der eksisterer mellem den danske og den grønlandske sociallovgivning. Det er især kritisabelt at man kopierer næsten direkte: a). lovbestemmelser i § 10 fra § 85 i serviceloven (SEL), b). lovbestemmelser i § 16 fra §11 i SEL (nu ophævet og migreret til den danske barnets lov), c). lovbestemmelser i § 17 fra § 63 i SEL (nu ophævet og migreret til den danske barnets lov)), d). lovbestemmelser i § 76 fra § 82a i SEL, e). lovbestemmelser i § 77 fra §82b i SEL.”

4) Økonomiske Konsekvenser:

Med den øgede støtte følger også øgede omkostninger, som ikke kan undgås. Vi ønsker en redegørelse for, hvordan de nødvendige midler til hjemmepleje og andre støttemuligheder vil blive fordelt i henhold til den nye lovgivning.

Ressortdepartementets svar:

De økonomiske konsekvenser af forslaget fremgår af afsnit 3.5 i de almindelige bemærkninger til forslaget.

“5) Anmeldelsespligt i Døgninstitutioner:

§60 vedrørende døgninstitutioner bør præciseres, især omkring ansvarsfordelingen ved alvorlig sygdom eller dødsfald blandt beboerne. Det bør klart defineres, hvem der er ansvarlig for at anmelde sådanne hændelser til kommunen.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Jf. § 46, stk. 2 i forslaget står forstanderen for den daglige drift af døgntilbuddet, herunder jf. § 60, stk. 3 at informere kommunalbestyrelsen, så snart der er sket eller forventes at ske væsentlige ændringer i personens sundhedsforhold eller sociale forhold.

“6) Implementering og Tilsyn:

Ansvarsområderne i forhold til handleplaner, statusrapporter og tilsynskrav skal klart defineres. Der bør indføres konsekvenser for manglende implementering, for at sikre at kommunernes ansvar overholdes.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet vurderer, at handleplaner, statusrapporter og tilsyn er tilstrækkeligt reguleret i forslaget. Sanktionsbestemmelser fremgår af § 130.

“7) Visitationenheder og Pladser på Døgninstitutioner:

Der er behov for flere pladser på døgninstitutioner, da mange ældre borgere ikke passer i plejeboliger pga. sine psykiatriske diagnoser. En ny visitationenhed for døgninstitutioner bør oprettes for at imødekomme dette behov.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Der henvises til ovenstående svar desangående.

“8) Hjælpemidler og Fagpersonale:

Loven kræver hjælpemidler og beskriver deres anvendelse. Manglen på fagpersonale i mange byer og bygder gør det svært at overholde disse krav. Mobile teams med fagpersonale kunne være en løsning, og ansvarsfordelingen for disse teams bør afklares.”

“9) Aflastning (§86):

Kravene ifm. aflastning i familiepleje bør være klarere og mindre restriktive, da mange ansøgere ikke ønsker at tage personer med handicap ind i deres familier. Der er ikke klart, hvorvidt plejefamilier skal opfylde samme krav man stiller på børneområdet (især plejefamilietilladelse). “

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Kriterierne for at tilbyde aflastning fremgår af § 86 og anses for rimelige. Plejefamilier er reguleret i Selvstyrets bekendtgørelse om plejefamilier, som har hjemmel i Inatsisartutloven om støtte til børn.

“10) Tidlig Indsats:

Der ønskes en præcisering af, hvad der specifikt menes med bestemmelser om tidlig indsats, da dette allerede er dækket af børneloven og lovbestemmelserne stammer angiveligt fra danske forskrifter på børneområdet.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bestemmelserne fremgår af stk. 1, 2 og 3 i § 16 i forslaget, hvor det centrale i tidlig indsats er at forebygge vanskeligheder for en person med handicap eller dennes familie.

“11) Efterværn:

Der ønskes en afklaring af grundlaget for de år, der er angivet i forhold til efterværn (16 år til og med 22 år i lovforslaget vs. 18 år til og med 23 år i børnestøtteloven).”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Aldersgruppen er jf. § 5 i forslaget fra 18 år til og med 23 år.

“12) Støttepersoner langs kysten:

Det er en vedvarende udfordring at få støttepersoner langs kysten. Vi foreslår alternative løsninger, såsom pilotprojektet i Qeqqata Kommunia, der bringer arbejdskraft fra Østasien.”

4. Kommune Kujalleq

”1). Generelle kommentarer:

1.1.) Med et så omfattende lovforslag, hvor alle sektorer, interne – eksterne skal have mulighed for at forholde sig, finder Kommune Kujalleq beklageligt, at høringsfristen er kort, trods udvidelse med 1 uge.

1.2.) Det er Kommune Kujalleqs enig i forhold til Handicap politik centralt så vel lokalt, ligger et kæmpearbejde forude, for at nå ligeværdig behandling af borgere med handicap uanset alder, at man ved revidering af lov har et ønske om at større fokus og krav om sektoransvarlighed, pålægger det samtidige, at man til stadighed skal intensivere løbende viden og oplysning og vigtigheden af at kigge på handicappedes kår, skal tilbydes en tilværelse på lige for med andre.

1.3.) Kommune Kujalleq observerer og synes er mindre godt, ligesom andre foregående lovforslag, eksempel udstedt magtanvendelseslov og dens ændringer, er efter danskservicelov, anbefales at man i langt højere grad skal tænke i Grønlandsk kontekst sprogligt, - kulturelt, i et land der har et barskt og meget terrænet natur, og som er helt forskelligt fra et land som Danmark.”

Ressortdepartementets svar:

Den almindelige høringsfrist på 4 uger er overholdt og forlænget med 1 uge.

”2). Bemærkninger til lovforslagets

2.1.) ” Det har været vigtigt for Naalakkersuisut, at forslaget blev udformet således, at det sætter rammerne for en optimal udnyttelse og styrkelse af de ressourcer, der allerede er til stede i kommunerne...” og

2.2.) ”Forslaget er endvidere udformet for at gøre Inatsisartutloven mere brugervenlig, blandt andet ved at indarbejde bestemmelser fra 2 bekendtgørelser i forslaget.”

Kommune Kujalleq tilslutter ikke, at man putter to bekendtgørelser under et. Hvis lovforslaget i den udseende skulle vedtages. Derudover observeres at, målgruppen er udvidet til også at omfatte ældre borgere med funktionsnedsættelse også grundet alder, kan man være bekymret for, om loven kan blive endnu mere uoverskuelig, hvis der ikke suppleres med en bekendtgørelse, eller at Naalakkersuisut særskilt efter påtænkte tanker om udarbejdelse af en ældrelov.”

Ressortdepartementets svar:

På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

Gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap har ingen øvre aldersgrænse.

”2.3.) Kommunen anbefaler, at bør overveje laves indholdsfortegnelse for at lette myndigheds sagsbehandling.

Al myndighedsarbejde er truffet efter en lov, overgår efterfølgende opgaven videre til en drift for det videre forløb eks, til botilbud, støtteperson m.v anses det for urealistisk sker et mere helheds orienteret sagsbehandling, anbefales at man overvejer botilbud forbliver sin egen bekendtgørelse.”

Ressortdepartementets svar:

Der indarbejdes en oversigt over Inatsisartutloven i de almindelige bemærkninger. På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”2.4.) Kommunen anbefaler at der i loven præciseres og skærpes skriftlighed i afgørelsen, og at man ser positivt at man ved udredninger at man er ændret til skal.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det følger af god sagsbehandlingsskik, at afgørelser er skriftlige.

”2.5.) Kapitel 7 forebyggelse og håndtering af seksuelle overgreb på bosteder, der savnes at der er lovhjemmel for vold mod handicappede for at beskytte den handicappede.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Der er allerede lovgivning desangående.

”3). Bemærkninger til enkelte bestemmelser

Formål og målgruppe

3.1.) § 1, 2 Det bemærkes at ordet modsvarer bliver benyttet, anbefaler man, at man giver et eksempel på hvad denne bestemmelse kan indeholde, som modsvarer borgerens behov. Det fremgår ikke i grønlandsk oversættelse at indsatsen skal modsvare, men skal arbejde sig hen.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes. Tilrettes sprogligt.

”3.2.) Til § 3 Definition af varig og langvarig, gentager Kommune Kujalleq sig igen, fra en forrige bemærkning til nugældende lov, at man burde gengive loven i artikel 1 FN konventionen omhandle;

“Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning.

”Det centrale visitationssystem og nødvendige antal pladser

3.3.) §§ 6 -7 §§ 20 og 37 Kommune Kujalleq synes ikke er sammenhæng mellem §§ 6, 7, 20 og 37 og ønsker nærmere præcisering, og om disse paragraffer erstatter nuværende lovs § § 51& 52, hvis forslag til bemyndigelse, at kommunerne skal tilvejebringe og sikre et midlertidigt anbringelsessted for en borger som afventer plads på en institution ikke er afsat midler centralt, som sådan en bemyndigelse nemt kan andrage af omkostninger pr uge mellem 28 til 83 kr. tus.

Derudover er man betænkelig ved, at man ved sådan en ordning kan risikere at venteliste til visitering hos de eksisterende selvstyreede institutioner bliver sværere tilbydes plads. Hvorfor nævnes der i den grønlandske bemærkninger til § 20 børn, og i den danske del person med handicap?

Kommunen ønsker præcisering, om det gælder alle ældre. Tolkes dette, at hvor der er truffet beslutning om, at borger eks, med samtykke anbringes Uulineq, så forpligtes Kommunen at finde en midlertidig plads indtil der er en plads f.eks. udenfor Grønland?"

Ressortdepartementets svar:

§ 20 fastsætter, at det påhviler kommunalbestyrelsen at tilvejebringe et midlertidigt anbringelsessted for en person med handicap, som afventer en plads på en døgntilbud via det centrale visitationssystem. Der fremgår af de almindelige bemærkninger afsnit 2.8 følgende: "Det er fortsat Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen, som via visitationssystemet skal sørge for, at personen med handicap tildeles en plads i et døgntilbud, når dette imødekommer personen med handicaps behov. Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted."

"Derudover ønsker Kommunen præcisering om kravet til botilbuds indretning hvordan følgende ordlyd "eget værelser med adgang til toilet – bad skal forstås ? er der konkret tale om eget toilet /bad til den enkelte beboer?"

Ressortdepartementets svar:

Jf. § 24, stk. 2 og § 31, stk. 2 skal bokollektivet og den beskyttede boenhed være indrettet, så hver beboer har eget værelse så vidt muligt med eget toilet og bad, mens jf. § 42, stk. 1 skal et døgntilbud så vidt muligt være indrettet således, at beboerne har eget værelse med adgang til toilet og bad.

"Pissassarfik

3.4.) Til § 8 Kommune Kujalleq gentager fra tidligere, hvilke kriterier der skal ligge til grund for at sagen skal betragtes som kompliceret, og hvad med tidsfrister i forbindelse med udredninger, hvis man antager at kommunerne på sigt kan risikere at betale opholdsudgifter. En rejse og en mulig takstbetaling i Pissassarfik kan nemt løbe op til tus.kr.100

Derudover er det tankevækkende ikke beskrives nærmere på psykoterapeutiske er tilbud, når bestemmelse i § 11 fastslår blandt andet hvilke ydelser der skal tilbydes fra kommunerne."

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet.

"Nødvendige støttemuligheder og botilbud

3.5.) Til § 13 Det er Kommune Kujalleqs vurdering, at der på sigt kommer kan påregnes flere og flere indgribende handlinger, der på et eller andet grund af deres akutte psykiske tilstande ikke kan undgå at benytte magt for at beskytte dem, efterlyses der endnu engang løbende og kontinuerlige kurser om magtanvendelse og bør udbydes fra Socialstyrelsen.”

”Udredning

3.6.) Til §15 Meget ganske omfattende krav ved udredningsprocesser

Man er enige i at udredning kan tage tid, men det bliver dog straks sværere at finde manglende faglært personale også hos andre sektoransvarlige samarbejdspartnere, finder Kommune Kujalleq at man ved revidering af handicapstøtteleven, at man fra centralt udviser større samarbejde med mellem Departementerne.

Eksempelvis blev Departementet for Uddannelse adspurgt hvilke tanker denne havde i forhold til unge borgere der bliver optaget STU og som foregår udenfor Grønland, hvorfor det ikke er muligt at yde dem uddannelsesstøtte som andre uddannelsessøgende i Danmark, var svaret at Departementet for Socialanliggender var godt i gang med landsdækkende strategi for handicappede og denne forventes indarbejdet strategien, anbefaler kommunen at denne del, set i lyset af flere flere unge bør tilbydes sådanne ordning, at man arbejder hurtigt, fremfor tildeles førtidspension som socialstyrelsen har anbefalet som mulighed.”

”Til stk.9 Hvorfor gentage når, det allerede er nævnt i § 8 stk.6, og hvad er definitionen for komplicerede sager?”

Ressortdepartementets svar:

§ 8 omhandler Pissassarfiks opgaver og § 15, stk. 9 anfører, at kommunalbestyrelsen i særligt komplicerede sager kan anmode Pissassarfik om at gennemføre udredningen.

”Tidlig Indsat

3.7.) Til § 16 Derfor er der behov for samarbejdsaftaler lokalt, centralt og anses for absolut nødvendige for at der sker indholdsmæssig og ikke mindst forståelse, at handicapområdet ikke alene er og arbejdes fra en socialforvaltning, opfordring fra Kommune Kujalleq at man til stadighed skal have inddraget alle i har et ansvar at løfte. Vurderer at § 16 er dækket for familier med børn, og der ikke skal ske forskel.

Det er dog straks svære for voksne, eks. Boligløse primær psykisk syge, igen manglen på sundhedspersonale m.v. vurderer kommunen, kommunerne alene ikke kan dække behovet for forebyggende arbejde primær for voksne, anbefales at man skal sætte fokus på dette.

Hvis § 16 skal efterleves, vurderer kommunen, at det er uundgåeligt at man i langt højere grad bør arbejde med familieretlige regler omkring myndighedsloven, børneloven, værgebeskikkelse og at der bør indarbejdes i bekendtgørelsesform eller i vejledningsform.”

”Lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke

3.8.) Til § 17 Kommunen ønsker at gøre opmærksom på, hvorvidt at et krav til lægeligbehandling, kan gennemføres i overensstemmelse til de regler, som sundhedsvæsenet er underlagt. Herunder stilles således spørgsmål til hvem og hvordan dette krav i praksis skal håndhæves?”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen har ændret ordlyd, så det er tydeligt, hvad der er sundhedsvæsenets ansvar henholdsvis kommunalbestyrelsens ansvar.

”Bisidderordning

3.9.) Til §§ 18 - 19 og § 5, 1

Det er kommunens opfattelse, at der kan opstå interesse konflikter overfor godkendte bisiddere som har taget kursus arrangeret af socialstyrelsen i sociallovgivning og handicaploven, skal ansættes af Kommunerne. Det er kommunens opfattelse, at bisidderordning bør udstedes autorisation som man har ved kriminalretlige forsvarer eller hvad der er svarende, og at socialstyrelsen i langt højere grad styrer bisiddere og udbyde kurser, ligesom udstede vejledninger til bisidderne.”

”Øvrige bestemmelser for bokollektiv og beskyttet boenhed

3.10.) Til § 35 Man anbefaler at man erstatter beliggende i en anden kommune, benytter udenfor hjemstedet.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er tilsigtet, at ordlyden er ”beliggende i en anden kommune”, idet ”udenfor hjemstedet” kan være inden for egen kommune.

”Lommepenge- og tøjpenge

3.11.) Til § 40 bør flyttes til en bekendtgørelse eller et takstblad.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning og delvist indarbejdet, da hjemlen skal være i Inatsisartutloven, men de nærmere bestemmelser skal reguleres i en bekendtgørelse samt fastsættes i Takstblad – Sociale takster, som offentliggøres på hjemmesiden nalunaarutit.gl

”Kvalitetsstandarder

3.12.) Til § 41- 47 bør tydeliggøres i bekendtgørelsesform hvor kvalitetsstandarder kan hentes.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning og reguleres nærmere i bekendtgørelse.

”Ophold i botilbud uden for Grønland

3.13.) Til § 48 49 Hvad defineres ” eller lignende ” tilbud?”

Ressortdepartementets svar:

I § 49 i forslaget er nævnt ”eller lignende tilbud”, hvilket kan omfatte en højskole eller et andet sted, hvor personen med handicap kan gennemføre kompetenceudvikling eller en rehabiliterende indsats i forhold til sit handicap.

”Til trods for at der i lovforslaget fra Departement er mundtlig meddelt, at § 3 stk.3 er udgået, anbefaler Kommune Kujalleq, at der forinden lovens ikrafttræden, rettes på Ældre – og Socialministeriets bekendtgørelse nr. 471 for den del der omhandler domsanbragte borgerne med handicap udenfor Grønland efter Grønlandsk kriminallov, da de grønlandske kommuner hverken forvalter Grønlands kriminallov eller danskservice lov.

Derudover er det et ønske at man præciserer, ordlyden / defineres tidsbegrænset. Kommune stiller blandet andet spørgsmål til, hvorvidt denne ændring, vil kunne udelukke de ”længerevarende” botilbud i Danmark, herunder serviceloven § 108 og §§ 105 og 85 om botilbud, stiller kommunen spørgsmål ved, om ændring således er i uoverensstemmelse med ovennævnte bekendtgørelse.”

Ressortdepartementets svar:

I § 3, stk. 3 udgår ”eller ved dom”.

Bekendtgørelse nr. 471 af 8.5.2023 om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland, regulerer blandt andet anbringelser i Danmark på baggrund af en kriminalretlig dom i Grønland. Bekendtgørelsen har hjemmel i de relevante regelsæt.

Der er ingen diskrepans mellem et tidsbegrænset ophold efter Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap og et ”længerevarende” botilbud i Danmark.

”Det anses som positivt, at man har konkretiseret, hvilke dokumenter, som kommunen skal sende til Socialstyrelsen. Man kan dog undre, at der heri indgår krav om bl.a. +optagelsesbrev, når der i lovteksten samtidig kræves: forudgående godkendelse. Kommune kan være bange for, at der kan være risiko for, at man misforstår nævnte krav til processen.

3.14.) Til § 49 Det anbefales at man præciserer stk.1, således at det, dels er tydeligt, at der er tale om et tilbud om uddannelse. Samt dels, at der er overensstemmelse mellem stk. 1 og stk. 2.

Forebyggelse af seksuelle overgreb og Seksualpolitik

3.15.) Til §§ 52 – 54 Det er Kommunens opfattelse at man med sådanne tiltag lokalt skal ske kontinuerlige og løbende kurser, som tidligere før Pissassarfik`s tid af IPIS udbød med jævnemellemrum.

Derudover vurderer Kommune Kujalleq, at der bør udstedes centralt en standardiseret beredskabsplan, handlingskæde, procedure, retningslinjer, uanset om det er selvstyredrevet institutioner eller boformer, aktivitets - samværscentre, beskyttede værksteder m.v.”

”Kunne det tænkes, at der kunne iværksættes et projekt for, behandling af handicappede seksuelt misbrugte i et sted/institution ligesom i projekt som Børnehuset.

Hvordan vil kunne en handicappede aflæses for mistriivsel eller har symptomer på, krænkelse for seksuelle overgreb, f.eks. bekymringsbarometer (Januscenter).”

Ressortdepartementets svar:

De nævnte forhold er ikke reguleret i nærværende forslag.

”Udviklingsplan & Statusrapport

3.16.) Til §§ 59 – 60 Det ses at være noget uklart, hvornår der præcis skal udarbejdes en udviklingsplan og/ eller statusrapport. Konkret benyttes der i den forbindelse forskellige begreber i form af nogle gange ”døgntilbud” og andre gange: ” botilbud”, i samme lovtekst. Dette kan opleves som ugennemskueligt for sagsbehandler.”

Ressortdepartementets svar:

Termen ”botilbud” anvendes i dansk lovgivning. I nærværende forslag anvendes ”boform” som en betegnelse for bokollektiv, beskyttet boenhed og døgntilbud.

”støttemuligheder

3.17.) Til § 66 Man bør overveje at kommunens ”omsorgspligt” samtidig indføres i lovtæksten. Dette ønske anses endvidere at være i overensstemmelse med ”magtanvendelsesloven”. Herved kan det potentielt i højere grad sikres, at man har fokus de ”helt sårbare” borgere uden sygdomsindsigt, hvor der kontinuerligt skal forsøges at motivere denne målgruppe til, at tage imod den nødvendige støtte/indsats. Således at ”friheden til egne valg” går ”hånd i hånd” med kommunens ”omsorgspligt” og forebyggelse af ”omsorgssvigt”.

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget, men bemærkningerne kan med fordel indgå i vejledning til Inatsisartutloven.

”Støtteperson

3.18.) Til § 75 Kommunen anbefaler, at der i forbindelse med ordlyden: ” støtte til f.eks. daglige gøremål”, sondres i mellem, hvornår der er tale om gøremål udført af en støtteperson – og hvornår der i stedet er tale om gøremål i form af ”praktisk hjælp” udført af en hjemmehjælper. Således at det bliver lidt nemmere for sagsbehandlerne at skelne i mellem, hvornår der er tale om en afgørelse/bevilling om støtteperson eller i stedet, om en afgørelse/bevilling om personlig – og praktisk hjælp.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. I bemærkningerne til § 75 er præciseret, hvad formål og opgaver er for en støtteperson.

”Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte og tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogiske hjælp og støtte

3.19.) Til §§ 76 – 77 Kommunen ønsker en nærmere præcisering af hvilke sagsbehandlingskrav, der er til denne ”udvidelse af målgruppen” for støtte efter Inatsisartutlov om støtte for personer med handicap. Konkret stilles spørgsmål til, hvilke krav, der er til f.eks. faglig udredning, afgørelsesbrev, herunder klagevejledning/ret mv. Er disse krav således identiske med de øvrige indsatser i loven eller er der omvendt en lempelse?”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men ikke indarbejdet i forslaget. Bemærkningerne kan passende indarbejdes i vejledning til Inatsisartutloven.

”Beskæftigelses-, aktivitets, og samværstilbud.

3.20.) Til § 80 stk.5 Kommune Kujalleq forstår, at der ydes beskæftigelsesvederlag til borgere med handicap, som alene udfører kommerciel sigte, og skal det forstås ikke stilles krav om hvor grænsen går for kommercielt sigte?"

Ressortdepartementets svar:

Det er uklart, hvad der menes med "grænsen går for kommercielt sigte?"

"Efterværn

3.21.) Til § 89 Her benyttes overskriften: "Efterværn", hvilket sandsynligvis kan skabe tvivl for sagsbehandler. Kommune vurderer positivt, at man så vidt som muligt stiler om "den gode overgang fra barn til voksen" nu indskrives i loven. Det er alene anvendelsen af begrebet "efterværn", som vurderes vil skabe forståelsesmæssig tvivl. Hvad ophæver denne lovforslag i forhold til myndighedsloven i børne støtteloven?, hvor ønsket er at forberedelser skal starte ved fyldte 16 år i form af efterværn ? Hvorfor gælder dette så ikke i børnestøtteloven, og hvorfor den forskel?

Hvad tænkes konkret om efterværn for handicappede personer?"

Ressortdepartementets svar:

Det kræver tid at forberede overgangen til voksentilværelsen, hvorfor det findes passende at påbegynde denne fra det fyldte 16. år. Efterværn kan f.eks. omhandle en stillingtagen til bosted i bokollektiv eller beskyttet boenhed, når personen med handicap fylder 18. år og bliver myndig.

"Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap.

3.22.) til § 103 Kommune Kujalleq kan ikke se, hvordan kommunen eller andre kommuner skal kunne løfte opgaven med at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat i § 103 stk. 2 og stk. 3

Kommune Kujalleq har behov for uddybende og afklarende vejledning af denne § 103."

Ressortdepartementets svar:

I forbindelse med ny Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap vil blive udarbejdet ny vejledning til loven.

"Pasning af nærstående med handicap og besøgsrejser

3.23.) Til §§ 101 – 108 Det observeres at der til lovforslaget er indført to forskellige med lignende bestemmelser om henholdsvis økonomisk støtte til varetagelse af omsorg for person

med handicap i hjemmet, og pasning af nærtstående i hjemmet. Kommunen anbefaler præcisering af forskellen samt ligheden mellem disse to bestemmelser.”

Ressortdepartementets svar:

§ 108 vedrører besøgsrejse og ikke økonomisk støtte til varetagelse af omsorg for person med handicap i hjemmet eller pasning af nærtstående i hjemmet.

§ 101 vedrører pasning af nærtstående i hjemmet og § 67 vedrører bostøtte til varetagelse af omsorg i eget hjem.

”Tilsyn

3.24.) Til §§ 114 – 117 Kommunen anbefaler, at man tydeliggøre tidsintervallet for hvornår der skal udføres personrettet tilsyn smat udarbejdes tilsynsrapporter indskrevet lovforslaget, ligesom udarbejdes en vejledende skabelon til udførelse af rapport.

En præcisering evt. i form af en vejledning til, hvad denne tilføjelse i loven, præcist indebærer, kan anbefales. Således tydeliggøres, dels hvornår, der er tale om skærpet tilsyn. Ligeså ønskes en tydeliggørelse af, hvilke sanktioner der er tale om, herunder af hvem og hvordan, disse skal håndhæves.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Bemærkningerne kan passende indarbejdes i vejledningen til Inatsisartutloven.

5. Avannaata Kommunua

”Generelle kommentarer:

Avannaata Kommunua finder ikke grundlag for at hilse dette lovforslag velkommen. Lovforslaget bærer tydeligt præg af at være udarbejdet under tidspres og uden tilstrækkeligt kendskab til grønlandske forhold. Lovforslaget bør derfor trækkes tilbage og gennearbejdes. Det bemærkes, at hvis meningen med at samle den væsentligste del af bestemmelserne i selve loven har været at gøre det nemmere for sagsbehandlerne at administrere den, så opnås formålet ikke på denne måde. Det bevirker desuden, at det vil besværliggøre enhver lille ændring, idet dette ikke vil kunne ske ved udfærdigelse af ny bekendtgørelse, men kræver en lovændring.

Hvis Avannaata Kommunias forslag om at trække forslaget tilbage ikke følges, så håber Avannaata Kommunua, at departementet i forbindelse med lovens ikrafttræden afholder kurser i samtlige grønlandske byer, så alle personer, der qua deres arbejde skal have kendskab til lovgivningen, får mulighed for at blive introduceret grundigt for denne, uden at det bevirker lang tids fravær fra deres arbejde. Det bemærkes hertil, at lovforslaget indeholder 135

paragraffer. Dette omfang kan virke skræmmende og uoverskueligt for mange, som skal arbejde med loven, og der bør derfor tages højde for dette i undervisningen.

Avannaata Kommunua forudser, at loven vil medføre en ganske betragtelig større arbejdsbyrde for kommunerne, da der for eksempel skal udarbejdes kvalitetsstandarder for bokollektiver og boenheder, ligesom der skal udarbejdes seksualpolitik. Herudover lægger forslaget op til, at kommunen skal tilbyde kurser og undervisning, samt rådgivning. Dette kræver ligeledes både ekstra tid, personale og resurser. Erfaringsmæssigt er der meget store udfordringer ved at skaffe tilstrækkeligt kompetent personale og har været det gennem mange år, og dette vil yderligere forstærkes, hvis der stilles større krav til kommunerne. Herudover lægger lovforslaget op til, at alle voksne skal have ret til en rejse om året. Dette kræver ligeledes ekstra administration og medfører betydelige ekstra udgifter.

På side 15 i de generelle bemærkninger til lovforslaget fremgår følgende: ”Merudgifterne til besøgsrejser, pasning af nær pårørende og flere støttemuligheder skal indarbejdes i det kommunale bloktilskud. Merudgifterne til digitalisering af handicapsagsbehandlingen samt til implementering af loven, kurser m.v. skal indarbejdes i finansloven.”

Som anført ovenfor vil lovforslaget medføre en ganske betragtelig større arbejdsbyrde for kommunerne. Det betyder, at kommunerne skal ansætte mere personale. Disse forøgede personaleudgifter bør tillige indarbejdes i det kommunale bloktilskud.

Det bemærkes, at det ikke er informativt, når bemærkningerne til en bestemmelse ikke indeholder andet end en gentagelse af selve bestemmelsen.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning og delvist indarbejdet.

Der tilføjes en oversigt over kapitlerne i forslaget til Inatsisartutlov med henblik på, at det er nemt at finde de bestemmelser, som er relevant for sagsbehandlere og andre, som gør brug af Inatsisartutloven.

De administrative konsekvenser af forslaget er genvurderet og indarbejdet i bemærkningerne. Hensigten med forslaget er både at give flere rettigheder for personer med handicap og at gøre det nemmere for sagsbehandlere at anvende lovgivningen, når bestemmelserne i bekendtgørelserne er indarbejdet i Inatsisartutloven.

”Konkrete kommentarer:

Ad § 1: Avannaata Kommunua finder, at det kan være hensigtsmæssigt at flere af Handicapkonventionens principper nævnes direkte i bestemmelsen.

Ad bemærkningerne til § 1: Det er flere steder i bemærkningerne anført, at personen med handicap skal inddrages. Dette bør ændres til, at det er personen med handicap, der er den vigtigste person i sagsbehandlingen.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Departementet fastholder den nuværende ordlyd.

”Ad § 2: Det foreslås, at: ”... forældremyndighedsindehaver... ” ændres til:”...at forældremyndighedsindehaver/forældremyndighedsindehavere...”, da det er vigtigt at sikre sig, at begge forældremyndighedsindehavere medinddrages i sagsbehandling og er enige, når der er to forældremyndighedsindehavere.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes delvist. Forslaget tilrettes til ”forældremyndighedsindehavere”.

”Ad § 3: Det foreslås, at § 3 opdeles, og at § 3, stk. 1 ændres til en selvstændig § 1, mens § 3, stk. 2 og 3, bliver en selvstændig §.

Ad § 3, stk. 3: der er ikke overensstemmelse mellem ordlyden af lovteksten og ordlyden i bemærkningerne. I lovteksten er anført: ”... som ved afgørelse af grønlandske sociale myndigheder eller ved dom anbringes uden for Grønland...”men bemærkninger udelukkende anfører: ”..... ved afgørelse af en grønlandsk socialmyndighed.” Der bør være overensstemmelse, således at reglerne ikke gælder for personer, der er anbragt ved dom. Det betyder altså, at lovforslagets §§ 48-50 ikke skal gælde for personer, der er anbragt ved dom, og ordene herom skal udgå af bestemmelsen.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes delvist. I § 3, stk. 3 er ”eller ved dom” slettet.

”Ad § 4: Ingen kommentarer.

Ad § 5, nr. 5: I lovforslaget er anført: ”... frem til det fyldte 23. år” mens formuleringen i § 42 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn med senere ændringer er: ” til og med 23 år” hvilket medfører en forskel på 1 år. Der ses ikke at være nogen forklaring på denne forskel, og det foreslås derfor, at lovforslaget ændres til også at omfatte: ” til og med 23 år... ”

Ad bemærkningerne til § 5, nr. 6: ”... berør...” bør ændres til: ”... berører...”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet.

Til nr. 5: Bestemmelsen er ændret, således at der er overensstemmelse med Inatsisartutloven om støtte til børn, dvs. at efterværn omfatter unge på 18 – 23 år. Herved bortfalder efterværn, når den unge fylder 24 år.

Til nr. 6: Formuleringen i bestemmelsen og bemærkningerne til denne er ændret.

”Ad bemærkningerne til § 6, stk. 2: Formuleringen: ”Bestemmelsen regulerer Naalakkersuisut en bemyndigelse til at...” bør ændres til: ”Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at...”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd.

”Ad § 7: Det er ønskeligt, at det nærmere beskrives, hvordan og hvornår dette krav opfyldes.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdes ikke. Departementet fastholder den nuværende ordlyd.

”Ad bemærkningerne til § 8, nr. 3: Ordet ”tidligt” bør udgå, da det ikke skal kunne forstås som en aldersbegrænsning.

Ad bemærkningerne til § 8, nr. 7: det bør fremgå klart af lovteksten, at det er et krav, at Pissassarfik skal afgive udtalelse i disse situationer, således at lovtekstens ordlyd bliver i overensstemmelse med bemærkningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Ordlyden i bestemmelsen og bemærkningerne dertil bliver overensstemmende.

”Ad § 9: Ingen kommentarer.

Ad § 10: Ingen kommentarer.

Ad § 11, stk. 1: Ordet: ”pårørende” bør ændres til: ”nærtstående” og defineres tilsvarende andre lovgivninger, hvor dette udtryk bruges.

Ad bemærkningerne til § 11, stk. 2: Formuleringen: ” Med terapeutiske samtaler henledes til følgende...” bør ændres til: ”Terapeutiske samtaler kan f.eks. være...” Det bør huskes, at der i store dele af kommunerne ikke er adgang til psykologer, fysioterapeuter og ergoterapeuter. Det er derfor ønskeligt, at det f.eks. præciseres, at de personer, der henvises til, skal være godkendt af Sundhedsstyrelsen.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. ”Pårørende” ændret til ”nærtstående”.

Psykologer, fysioterapeuter og ergoterapeuter kræver ikke godkendelse af Sundhedsstyrelsen.

Dertil kan Pissassarfik kontaktes for rådgivning og vejledning.

”Ad § 12: Ingen kommentarer.

Ad § 13, stk. 2: Den her omhandlede vurdering bør henhøre under udredningen.

Ad § 13, stk. 4: Det bør klart fremgå, at samtale dækker både personen med handicap samt forældremyndighedsindehaver/e eller værge.

Ad § 13, stk. 5, nr.1: Ordet: ”....samtalen....” bør ændres til: ”....samtalen eller samtalerne,..” Bemærkningerne bør ændres tilsvarende.

Ad bemærkningerne til § 14: Ordet: ”regulerer” bør ændres til: ”vedrører”, ordene: ” ekstra ordinær” bør ændres til: ”ekstraordinær”. I bemærkningerne er anvendt ordet: ”straks.” Dette er ikke anvendt i lovforslaget. Der bør være overensstemmelse.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er delvist indarbejdet. Ordet "regulerer" har en anden betydning end ordet "vedrører".

"Ad § 15, stk. 2, nr. 4: "Øvrige omsorgsgivere" bør kun inddrages efter samtykke fra personen med handicap."

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bemærkningen giver ikke anledning til ændring i forslaget.

"Ad § 16, stk. 2: Den problematik, som beskrives i bemærkningerne nederst side 34 og øverst side 35 bør indarbejdes og reguleres i lovteksten."

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd i bestemmelsen og bemærkningerne herom.

"Ad § 17: Der er behov for, at en kommende vejledning indeholder grundig information om, hvordan denne bestemmelse skal administreres, herunder om der eventuelt er behov for beskikkelse af (ad hoc-) værge.

Ad § 18, stk. 1, nr. 3: Det bør fremgå af lovteksten, at det i disse situationer er Det Sociale Ankenævn, der skal tilbyde bisidder og kontakte kommunen, hvis bisidder ønskes."

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bestemmelsen findes at være retvisende og fastholdes derfor.

"Ad § 19, stk. 4: Bestemmelsen bør også omfatte berigelsesforbrydelser."

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet i forslaget, da nærmere bestemmelser om bisidderordningen fastsættes i bekendtgørelse.

"Ad § 20: Da personer med handicap omfatter mange forskellige personer med meget forskellige behov, er det urealistisk, at kommunerne skal kunne opfylde denne bestemmelse. Desuden kan der være meget belastende og eventuelt skadeligt for en person med handicap at skulle flytte to gange i løbet af kort tid. Det vil derfor være mere hensigtsmæssigt, at Socialstyrelsen pålægges en pligt til at anvise et egnet anbringelsessted inden for en bestemt frist f.eks. 3 måneder."

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. En midlertidig løsning kan eventuelt være ophold i hjemmet med flere støtteforanstaltninger. Det vil være en konkret, individuel vurdering i hver personsag, hvilken midlertidige løsning imødekommer behovet hos personen med handicap. Bestemmelsen præciserer gældende praksis.

”Ad § 21: Ingen kommentarer.

Ad § 22: Ingen kommentarer.

Ad § 23: Ingen kommentarer.

Ad § 24: Ingen kommentarer.

Ad § 25: Ingen kommentarer.

Ad § 26, stk. 3: Det bør klart fremgå, om dette betyder, at ansættelseskompetencen ikke kan uddelegeres til f.eks. lederen. Hvis det er meningen, bør det ændres, idet lederen bedst vil kunne bedømme, hvem der er egnet til at varetage den pågældende stilling.

Ad § 26, stk. 5, nr. 1: bestemmelsen bør tillige indeholde berigelsesforbrydelser.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet.

Det ligger inden for kommunalbestyrelsens kompetence at delegere den konkrete ansættelsesopgave.

Nærmere bestemmelser om daglig ledelse af bokollektiv fastsættes i en bekendtgørelse.

”Ad § 27: Ingen kommentarer.

Ad § 28: Ingen kommentarer.

Ad bemærkningerne til § 29, stk. 1: Følgende fremgår af bemærkningerne: ”Dog har kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde bolig i en beskyttet boenhed, såfremt borgeren ønsker dette, selvom borgeren med en massiv støtteindsats godt vil kunne klare sig i et bokollektiv. Der er alene tale om en mulighed for kommunalbestyrelsen, og det kræver, at borgeren selv ønsker en bolig i en beskyttet boenhed på grund af f.eks. beliggenhed tættere på borgerens nærtstående.” Dette bør fremgå af selve loven.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil.

”Ad § 30: Ingen kommentarer.

Ad § 31: Ingen kommentarer.

Ad § 32: Ingen kommentarer.

Ad § 33, stk. 3: Se kommentarerne til § 26, stk. 3.

Ad § 33, stk. 5, nr. 1: Se kommentarerne til § 26, stk. 5, nr. 1.

Ad § 34: Ingen kommentarer.

Ad § 35: Ingen kommentarer.

Ad § 36: Ingen kommentarer.

Ad bemærkningerne til § 37, stk. 2: Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår følgende: ”Målgruppen for sikrede døgntilbud, er personer med handicap, der er mistænkt eller dømt for overtrædelse af kriminalloven, og hvor retten har truffet beslutning om, at personen med handicap skal anbringes på sikret døgntilbud.” Dette bør fremgå direkte af lovteksten.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil.

”Ad § 38: Ingen kommentarer.

Ad § 39: Ingen kommentarer.

Ad § 40: Ingen kommentarer.

Ad § 41: Ingen kommentarer.

Ad § 42: Ingen kommentarer.

Ad § 43: Ingen kommentarer.

Ad § 44: Ingen kommentarer.

Ad § 45: Ingen kommentarer.

Ad § 46, stk. 5, nr. 1: Se kommentarerne til § 26, stk. 5, nr. 1.

Ad § 47: Ingen kommentarer.

Ad § 48, stk. 3, nr. 6: Funktionsskema bør ændres til udredning.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet, da formuleringen er ændret til ”funktionsskema eller udredning”

”Ad § 48, stk. 4: Det foreslås, at der i en bekendtgørelse tillige vejledes nærmere om begrebet ”tidsbegrænset ophold”, som er anført i bestemmelsens stk. 2. Dette bør ses i sammenhæng med reglerne om personrettet tilsyn.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil.

”Ad § 49: Ingen kommentarer.

Ad § 50: Ingen kommentarer.

Ad § 51, stk. 4: Det foreslås, at der af hensyn til personen med handicap fastsættes en tidsfrist for Pissassarfiks udtalelse.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. I bestemmelsen tilføjes en tidsfrist, som er indsat i § 8.

”Ad § 52, nr. 5: bestemmelsen bør også indeholde psykiske tegn. Dette kan muligvis være omfattet af nr. 4; men da dette ikke er tydeligt, bør det tydeliggøres.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil.

”Ad kapitel 7: Hele kapitlet bør tydeliggøres og de forskellige tiltag konkretiseres nærmere. Der er desuden behov for massiv støtte fra Socialstyrelsens side til udarbejdelse af værdigrundlag, procedurer, seksualpolitik m.m., ligesom Socialstyrelsen bør afholde kurser for personalet med henblik på f.eks. at blive opmærksom på tegn, risikofaktorer.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Der er indarbejdet ændringer i kapitel 7

”Ad § 53, stk. 1: der er ikke overensstemmelse mellem lovtekstens ”formulere” og bemærkningernes: ”udarbejde og offentliggøre”. Hvis det er meningen, at et bosteds seksualpolitik skal offentliggøres, så skal det klart fremgå af lovteksten og anføres, hvor offentliggørelsen skal finde sted.

Ad § 53, stk. 2, nr. 5: Denne bestemmelse bør indledes med enten: ”rådgivning og vejledning” eller f.eks.: ”orientering”.

Ad § 53, stk. 2, nr. 6: Denne bestemmelse bør indledes med: ”orientering om”.

Ad § 53, stk. 2, nr. 7: Denne bestemmelses ordlyd bør ændres til: ”orientering om bostedets beredskab og akuttiltag ved viden eller mistanke om seksuelt overgreb.”

Ad § 53, stk. 2, nr. 85: Denne bestemmelse bør ændres til 8) Oplysning om, hvornår og hvordan indberetning eller anmeldelse af overgrebet foretages.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. ”stk. 2, nr. 85” ændret til ”stk. 2, nr. 8)”.

”Ad § 54: Bestemmelsen bør indeholde oplysning om tilstedeværelse af forældremyndighedsindehaver/e, værge, bisidder.

Ad § 54, nr. 3: Bestemmelsen bør i lovteksten indeholde en begrænsning tilsvarende den i bemærkningerne anførte.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bestemmelsen og bemærkningerne findes retvisende formuleret.

”Ad § 55, stk. 2: Der er meget stor forskel på, hvor lang tid, det tager at behandle en ansøgning. Dette afhænger f.eks. af, om der er udarbejdet udredning, om der er behov for udtalelse fra sundhedspersonale eller andre med specialviden. Det vil derfor være uhensigtsmæssigt at fastsætte en tidsfrist, som vil skulle dække al sagsbehandling vedrørende støtte.

Som anført i bemærkningerne følger det i øvrigt af god forvaltningsskik, at afgørelser skal være truffet inden for rimelig tid. Det må derfor anses for overflødigt at fastsætte nærmere frister.

Ad § 56: Hvis en person opholder sig på et botilbud, bør reglerne om statusrapport og personrettet tilsyn afdække, om det pågældende botilbud dækker personens behov. Dette bør derfor udgå af denne bestemmelse.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Kommunens bemærkninger til § 56 passer ikke med ordlyden i § 56.

”Ad § 57: Ingen kommentarer.

Ad § 58: Ingen kommentarer.

Ad § 59: Ethvert døgntilbud bør gøres specifikt bekendt med denne bestemmelse i forbindelse med hver ny persons indflytning, uanset om der er tale om et botilbud i eller uden for Grønland.

Ad § 60: Ethvert døgntilbud bør gøres specifikt bekendt med denne bestemmelse i forbindelse med hver ny persons indflytning, uanset om der er tale om et botilbud i eller uden for Grønland.

Ad § 61, stk. 1: Ordene: ”...i samarbejdet i konkrete sager udveksle....” bør ændres til: ”...i samarbejdet i konkrete sager indbyrdes udveksle...”, da formuleringen ellers vil kunne misforstås.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. § 61, stk. 1 ændret til ”..sager indbyrdes udveksle...”.

”Ad § 62: Ingen kommentarer.

Ad § 63: Ingen kommentarer.

Ad § 64: Der bør i denne bestemmelse eller i § 121 klart fremgå, hvornår betalingsforpligtelsen overgår fra én kommune til en anden. Ingen kommentarer.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Betalingsforpligtelser fremgår af Landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelse.

”Ad § 65: Det bør klart fremgå af bestemmelsen, hvem der skal modtage den omhandlede afgørelse.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen omformuleres.

”Ad § 66: Ingen kommentarer.

Ad § 67, stk. 2: Det bør fremgå af bestemmelsen, at der skal udarbejdes en ansættelseskontrakt, hvori det skal beskrives, hvilke opgaver, personen skal varetage.
Ad § 67, stk. 4: Bestemmelsen bør indledes med: ”Der skal forud for ansættelsen indhentes straffeattest. Hvis det er relevant, skal der også indhentes børneattest.” Bestemmelsen bør også omfatte berigelsesforbrydelser. ”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil.

”Ad § 68: Det bør under henvisning til § 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention overvejes at medtage tilsvarende mulighed for ægtefælle og mindreårige børn til personer med handicap, der anbringes i botilbud uden for hjembyen.

Endvidere bør formuleringen: ”Kommunalbestyrelsen kan tilbyde....” ændres til :

”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde....”idet det ellers må forudses, at bestemmelsen ikke vil blive anvendt.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil. Der henvises til begrundelserne for ”kan” i bemærkningerne til § 68, hvor personen med handicaps bedste er udgangspunktet for at give mulighed for støtte til flyttehjælp.

”Ad § 69: I lovtæksten er kun anført mulighed for indretning af personen med handicap bolig; bemærkninger nævner derimod både indretning af hidtidig bolig og hjælp til flytning til mere velegnet bolig. Hvis det er hensigten, at loven skal give mulighed for begge dele, skal lovtæksten ændres, så den bliver i overensstemmelse med bemærkningerne. Hvis meningen er, at der kun skal kunne ydes hjælp til ændring af bolig, men ikke til flytning, så skal den del af bemærkningerne, der vedrører flytning, udgå. Det foreslås dog, at begge muligheder bevares, da det i en del tilfælde må skønnes umuligt at ændre, f.eks. et ældre hus, så det bliver egnet til den pågældende person. I disse situationer må det være hensigtsmæssigt, at kommunen gives mulighed til at yde hjælp til flytning til en mere egnet bolig.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bestemmelsen ændret og nærmere bestemmelser fastsættes i en bekendtgørelse.

”Ad § 70, stk. 1 og 2: Det er ønskeligt, at en kommende vejledning vil indeholde eksempler, der relaterer sig til de forskellige situationer.

Ad § 70, stk. 3: Det foreslås, at ordlyden af bestemmelsen ændres til: ”Hjælpe midler tildeles som lån til brug, medmindre dette ikke er hensigtsmæssigt.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder den nuværende ordlyd og bemærkningerne dertil.

”Ad § 71, stk. 1: Ordlyden bør ændres til: ”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde personer med handicap rådgivning i forbindelse med ansøgning om hjælpemidler samt instruktion i brugen af det hjælpemiddel, der bevilges.” Den i lovforslaget anvendte formulering kan misforstås, som om det er personen med handicap, der vælger hjælpemidlet.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Nærmere bestemmelser fastsættes i en bekendtgørelse.

”Ad § 72: Ingen kommentarer.

Ad § 73: Ingen kommentarer.

Ad § 74, stk. 1: Det foreslås, at ordlyden: ”...en person med handicap ikke kan benytte køretøjet...” ændres til: ”...en person med handicap ikke eller kun vanskeligt kan benytte køretøjet...”

Ad § 74, stk. 3: Det bør overvejes at indsætte en automatisk pristalsregulering.

Ad § 74, stk. 5: Bemærkningernes ordlyd foreslås ændret til: ” Bestemmelsen regulerer, at en person kan ydes støtte til en automatisk transmission tidligere end 8 år efter, den sidste støtte er givet, hvis mindst en af betingelserne i nr. 1-7 er opfyldt.”

Ressortdepartementets svar:

Til stk. 1: Indarbejdet. Ordlyden i bestemmelsen ændret til det af kommunen foreslåede.

Til stk. 3: Pristalsregulering er afskaffet i Grønland.

Til stk. 5: De nærmere bestemmelser fastsættes i en bekendtgørelse.

”Ad bemærkningerne til § 75: Det er godt, at forskellen mellem en ledsager og en støtteperson beskrives. Det er ønskeligt, at denne beskrivelse også vil fremgå i en vejledning, og at den suppleres med en tilsvarende beskrivelse af forskellen mellem en støtteperson og hjemmehjælp, idet dette erfaringsmæssigt giver problemer.”

Ad § 75, stk. 4: Følgende bør tilføjes: ”Hvis personen med handicaps behov for støtteperson ændrer sig, kan kommunen ændre antallet af støttetimer, inden der er gået et år.”

Ad § 75, stk. 6: Bestemmelsen bør indledes med: ”Der skal forud for ansættelsen indhentes straffeattest. Hvis det er relevant, skal der også indhentes børneattest.” Bestemmelsen bør også omfatte berigelsesforbrydelser.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Kommunens forslag til tekst i stk. 6 er indarbejdet.

”Ad § 76: Hvis gruppebaseret hjælp eller støtte iværksættes, skal det påses, at de enkelte personers ret til privatliv overholdes.

Ad § 77: Det er ønskeligt, at der i en kommende vejledning oplyses nærmere om, på hvilke/n måde/r denne form for hjælp adskiller sig fra den hjælp, en støtteperson skal tilbyde.

Ad § 78: Ingen kommentarer.”

”Ad § 79: Ordet: ”pårørende” bør ændres til ”nærtstående”, så det er muligt at afgrænse, hvem der kan have krav på rådgivning m.m.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Der fastsættes nærmere bestemmelser i en bekendtgørelse.

”Ad § 80: Ingen kommentarer.

Ad § 81: Avannaata Kommunua kan frygte, at der kan opstå problematikker ved at væresteder og værksteder blandes sammen, specielt set i relation til, at arbejde på beskyttet værksted berettiger til beskæftigelsesvederlag.

Ad § 82: Ingen kommentarer.

Ad § 83: Ingen kommentarer.

Ad § 84: Ingen kommentarer.”

”Ad § 85, stk.8, nr. 1: bestemmelsen bør tillige indeholde berigelsesforbrydelser.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen er delvist indarbejdet, idet der fastsættes nærmere bestemmelser i en bekendtgørelse, som også vil indeholde ”berigelsesforbrydelser”.

”Ad § 86, stk. 2, nr. 1: Ved ordene: ”... medfører væsentligt merarbejde for forældrene, de ...” bør ændres til: ”... medfører væsentligt merarbejde eller en væsentlig psykisk belastning for forældrene, de ...”

Ressortdepartementets svar:

Er indarbejdet.

”Ad § 87: Der bør være en henvisning til Takstblad vedr. Sociale Ydelser, fsva. vederlag til aflastningsfamilie samt beløb til forsørgelse.”

Ressortdepartementets svar:

Er indarbejdet.

”Ad § 88: Ingen kommentarer.

Ad § 89, stk. 1: Det fremgår flere steder i bemærkninger, at efterværn kan tilbydes, indtil barnet/den unge fylder 23 år. Denne aldersgrænse er ikke anført i selve loven. Det foreslås i

øvrigt, at reglerne koordineres med reglerne om efterværn i børnestøtteloven, bl.a. således, at efterværn kan tilbydes, indtil personen fylder 24 år.

Det ønskes ligeledes, at ordene: "...fylder 16 år,..." ændres til: "...fylder 17½ år,..." således at dette også tilsvarede reglerne i børnestøtteloven.

Ad § 89, stk. 2: Der er i § 3, stk. 1 ikke anført "betydelige...". Der ønskes derfor en uddybende forklaring på, hvornår/hvordan dette krav opfyldes."

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet.

"Fylder 23 år" er ændret til "fylder 24 år". "Fylder 16 år" fastholdes, da det må forventes, at forberedelsen til en voksen-tilværelse for en person med handicap kræver god tid. Der er ingen sammenhæng med reglerne i Inatsisartutloven om støtte til børn.

Ordet "betydelige" er slettet.

"Ad § 90, stk. 1: Ordet: "... forældre..." bør ændret til: "...forældremyndighedsindehaver/e....."

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Ordlyden ændret til "forældremyndighedsindehavere".

"Ad § 91: Ingen kommentarer.

Ad § 92: Det bør præciseres, at bestemmelsen kun kan finde anvendelse, hvis personen ikke ad anden vej er berettiget til kistetransport.

Det bør ligeledes fremgå af selve lovteksten, at bestemmelsen ikke er geografisk begrænset til Grønland. "

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Bestemmelsen er tilføjet: "Denne bestemmelse er subsidiær tilsvarende bestemmelse i anden lovgivning."

Da bestemmelsen ikke er geografisk begrænset til Grønland, er der ikke en geografisk begrænsning til Grønland.

"Ad § 93: Ingen kommentarer.

Ad § 94: Ingen kommentarer.

Ad § 95: Ingen kommentarer.

Ad § 96: Ingen kommentarer.

Ad § 97, stk. 2: Der ønskes nærmere oplysninger om, hvornår støtten kan aftales som naturaliehjælp, og om kommunen kan træffe afgørelse om, at hjælpen ydes som naturalie, uanset om modtageren ønsker det."

Ressortdepartementets svar:

Det beror på en konkret vurdering, om støtten aftales som naturaliehjælp.

”Ad § 98, stk. 2: Der bør være mulighed for ændring inden forløbet af et år, hvis udgifterne f.eks. stiger mere end 20 %.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Der fastsættes nærmere regler i en bekendtgørelse.

”Ad § 99: Ingen kommentarer.

Ad § 100: Det bør her anføres, at personen med handicap eller dennes forældremyndighedsindehaver/e eller værge har pligt til at underrette kommunen, når dette er relevant.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Oplysningspligten fremgår af forslaget § 133.

”Ad § 101: Ifølge ordlyden vedrører bestemmelsen: ”...at passe en nærtstående med handicap i hjemmet.” I forslaget § 101, stk. 6 anføres: ”...sammenhængende sygdomsforløb eller handicap...” og i bemærkningerne til loven anføres: ”Det forudsættes som udgangspunkt, at en langvarig lidelse forventes at vare et år eller mere.” Herved indikeres, at personen med handicap har fået en sygdom eller lignende, som kræver pasning m.m., og at det ikke er selve handicapet, der medfører behov for pleje eller omsorg. Der ses derfor en væsentlig ændring i forhold til nugældende § 40, uden at dette er afklaret i bemærkningerne. Hvis der tilsigtes en ændring af den nugældende § 40, bør dette klart fremgå. Hvis hensigten med forslaget § 101 er både at dække den nuværende § 40 samt en sygdomssituation, som ikke skyldes et handicap, bør § 101 deles op i 2 paragraffer og tydeliggøres.

Ad § 101, stk. 9: Bestemmelsen bør indledes med: ”Der skal forud for ansættelsen indhentes straffeattest, og hvis det er relevant tillige børneattest.”

Ad § 101, stk. 9, nr. 1: bestemmelsen bør tillige indeholde berigelsesforbrydelser.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Bestemmelsen er ændret og omfatter hjemmel til nærmere regler i en bekendtgørelse.

”Ad § 102, stk. 3: Det bør fremgå af lovteksten, hvordan der skal forholdes med allerede etablerede pasningsordninger.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det fremgår af § 102, stk. 3, at betingelserne i stk. 2 skal være opfyldt.

”Ad § 103, stk. 2 + 3: Personer med handicap, skal ligesom personer uden handicap, være i politiets eller kriminalforsorgens varetægt under anholdelse, fortsat anholdelse og tilbageholdelse samt øvrige foranstaltninger. Det må derfor være politiets eller kriminalforsorgens ansvar, at dette sker på et sted, hvor personens behov kan dækkes. Handicapkonventionen gælder også for politiet og kriminalforsorgen. Det bemærkes i øvrigt, at politi og retsvæsen er ikke-hjemtaget område, og der er derfor ikke baggrund for på denne måde at overføre ansvaret til kommunerne. § 103, stk. 2 + 3 bør derfor fjernes fra loven.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er socialvæsenet, som skal fuldbyrde de retslige afgørelser og domme jf. retsplejeloven for Grønland og kriminalloven for Grønland for så vidt angår personer med handicap henholdsvis personer med vidtgående psykisk eller fysisk handicap – mentalt retarderede”

”Ad § 104: Ingen kommentarer.

Ad § 105, stk. 2: Det foreslås, at ordene: ”...ikke selv er i stand til...” ændres til: ”...ikke selv er i stand til eller kun vanskeligt vil kunne...”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 106, stk. 2: Der er uoverensstemmelse mellem lovteksten og bemærkningerne. I lovteksten er anført: ”...forældremyndighedsindehaverne eller 1 eller flere nærtstående...” mens der i bemærkningerne er anført: ”... forældremyndighedsindehaverne eller 1 eller 2 nærtstående”Det ønskes, at lovteksten får samme formulering som bemærkningerne.

Ad § 106, stk. 4: Ordene: ”...ophold i døgntilbud uden for Grønland, jf....” bør ændres til: ”... ophold i døgntilbud uden for Grønland men i Rigsfællesskabet, jf....”

Ad § 106, stk. 5: Det ønskes at antallet af personer, som kommunen skal yde rejse til, afgrænses til 2 personer.”

Ressortdepartementets svar:

Til stk. 2: Indarbejdet.

Til stk. 4: Ikke indarbejdet.

Til stk. 5: Indarbejdet.

”Ad § 107, stk. 1: Ordene:for personen med handicaps skal” bør ændres til: ”... for personen med handicap skal....”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 108: Ingen kommentarer.

Ad § 109, stk. 1: Ordene: ”...kan yde støtte til rejse til Grønland eller ...” bør ændres til: ”... kan yde støtte til en rejse fra et sted indenfor Rigsfællesskabet til Grønland eller....”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder ordlyden af bestemmelsen samt bemærkningerne til bestemmelsen.

”Ad § 110: Ingen kommentarer.

Ad § 111, stk. 1: Ordene: ”...skærpet personrettet tilsyn, når kommunalbestyrelsen erfarer ved det almindelige personrettede tilsyn eller bliver bekendt med de alvorligt bekymrende forhold.” bør ændres til: ” ...skærpet personrettet tilsyn, når kommunalbestyrelsen ved det almindelige personrettede tilsyn eller på anden måde bliver bekendt med alvorligt bekymrende forhold for en person med handicap.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet. Ikke behov for rettelser i bemærkningerne.

”Ad § 111, stk. 2: Handleplanen bør så vidt muligt laves sammen med den person, som handleplanen vedrører.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 112: Ingen kommentarer.

Ad § 113: Ingen kommentarer.

Ad § 114: Ingen kommentarer.

Ad § 115: Ingen kommentarer.

Ad § 116: Ingen kommentarer.

Ad § 117: Ingen kommentarer.

Ad § 118: Ingen kommentarer.

Ad § 119: Ingen kommentarer.

Ad § 120: Ingen kommentarer.

Ad § 121: bestemmelsen bør indeholde oplysning om, at kommunerne afholder de udgifter, der er forbundet med kommunens sagsbehandling, f.eks. udgifter til transport mellem by og bygd samt retur, eventuelle opholdsudgifter under ophold i forbindelse med sagsbehandling, samt tabt arbejdsfortjeneste til personen med handicap og dennes eventuelle, men nødvendige ledsager, hvis rejse og ophold medfører tab af indtægt. Der bør ligeledes være mulighed for, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler herom.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Dette er allerede et kommunalt anliggende. Det vil dog blive specificeret i vejledning til Inatsisartutloven.

”Ad § 122, stk. 2: Denne bestemmelse vurderes at være i strid med Anordning nr. 680 af 6. juni 2016 om ikrafttræden for Grønland af forældreansvarsloven. Det foreslås, at bestemmelsen bringes i overensstemmelse med anordningen, eller at der udarbejdes en bestemmelse tilsvarende § 6, stk. 3, 4 og 5 i Inatsisartutlov nr. 9 af 7. december 2009 om børnetilskud med senere ændringer.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Dette er ikke korrekt. Lomme- og tøjpenge skal udbetales til døgntilbuddets beboere af det beløb, som kommunalbestyrelsen betaler til døgntilbuddet efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal dermed ikke betale et yderligere beløb til døgntilbuddet for dækning af lomme- og tøjpenge. Dette beløb er med andre ord indeholdt i døgntaksten. Er barnet på døgntilbud, vil forældrene ikke modtage børnetilskud, da forsørgelsespligten overflyttes til døgntilbuddet.

”Ad § 123: Ingen kommentarer.

Ad § 124, stk. 4: Ordene: ”...Sociale takster på nalunarutit.gl senest.... ” bør ændres til: ”...Sociale takster på hjemmesiden www.nalunaarutit.gl senest...”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 125: Ingen kommentarer.

Ad § 126: Ingen kommentarer.

Ad § 127, stk. 1: Ordene: ”...udarbejde en ny og opfølgende på forrige...” bør ændres til: ”...udarbejde en ny og opfølgende strategi på forrige....”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 128: Det pågældende IT-system bør være indrettet således, at visse oplysninger m.m. er tilgængelige både for Naalakkersuisut og den pågældende kommune, mens andre oplysninger m.m. kan forbeholdes for den ene af parterne.”

”Ad § 129, stk. 1: Ordene: ”...statistiske oplysninger til Naalakkersuisut.” bør ændres til: ”...statistiske oplysninger til Naalakkersuisut om:”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 130: I de situationer, hvor kommunerne efter Naalakkersuisuts vurdering har udvist grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i relation til sagsbehandling af sager vedrørende personer med handicap, så skyldes dette ifølge kommunernes erfaring i langt de fleste tilfælde dels en ret kompliceret lovgivning, dels manglende erfaring vedrørende sagsbehandlingen, dels hyppig udskiftning af sagsbehandlere, dels landets infrastruktur. Disse ting kan ikke afhjælpes med tvangsbøder, og tvangsbøder vil eventuelt kunne resultere i en yderligere forringelse af sagsbehandlingen og dermed også en potentiel forringelse af borgernes vilkår.

En mere hensigtsmæssig måde at anskue problemet på vil efter Avannaata Kommunias vurdering være en massiv hjælp i den konkrete sagsbehandling, for eksempel fra Socialstyrelsens side.”

”Ad § 131, stk. 2: Formuleringen bør ændres til: ”En kommunal forsøgsordning må højst strække sig over 3 år.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder nuværende ordlyd.

”Ad § 132: Ingen kommentarer.

Ad § 133, stk. 1, nr. 2: Ordene: ”...lade sig undersøge af en læge eller....” bør ændres til: ”...lade sig undersøge af en læge eller andet sundhedsfagligt personale...”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Departementet fastholder nuværende ordlyd. Det er ikke hensigten, at kompetencen til at undersøge skal udvides til andre end en læge.

”Ad § 134, stk. 3: Ordene: ”...mod bedre vidende støtte efter....” bør ændres til: ”...mod bedre vidende uberettiget støtte efter....”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Ad § 135, stk. 1: Det foreslås, at ikrafttrædelsesdatoen ændres til 1. juli 2024, således at den nødvendige undervisning fra Socialstyrelsens side kan ske inden.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

6. Tilioq

”Forslaget er meget omfattende, og det vil være umuligt at kommentere på samtlige bestemmelser.

Nærværende høringssvar er opbygget med overordnede bemærkninger, derefter en række generelle bemærkninger, herefter udvalgte dele af forslaget kommenteret og til sidst afsluttende bemærkninger.

Overordnede bemærkninger og samlet vurdering

Mennesker med handicap er i knæ. Mennesker med handicap kæmper endeløst mod systemet og er kasterbolde uden at få hjælp. Det er realiteten i Grønland i dag.

Efter at have gennemgået nærværende lovforslag og forinden have været engageret i høringsprocessen frem til nu, så er den overordnede vurdering, at denne lov ikke udgør en forbedring for personer med handicap i Grønland.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet fremhæver hermed de forskellige tiltag i forslaget, som netop er med til at give personer med handicap flere rettigheder, og ser ikke disse nye støtteforanstaltninger som forringende. Tværtimod vil undladelse af disse nye støtteforanstaltninger være forringelse af deres retsstilling.

Nye støtteforanstaltninger samt større retssikkerhed:

- 1) Støtte til frit at kunne vælge bolig, i det omfang at det er muligt*
- 2) Udvidet målgruppe*
- 3) Udredning*
- 4) Frister*
- 5) Lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke*
- 6) Pålæg om udpegning af bisidder*
- 7) Tilvejebringelse af midlertidigt anbringelsessted*
- 8) Skærpede regler vedrørende straffeattest og børneattest*
- 9) Skærpede regler vedrørende botilbud uden for Grønland*
- 10) Skærpede regler i forhold til når en person med handicaps behov ikke kan imødekommes i Grønland*
- 11) Skærpede regler i forhold til når en person med handicap har behov for kompetenceudvikling i forhold til sit handicap eller behov for en rehabiliterende indsats, som ikke kan dækkes i Grønland*
- 12) Sikring af en kombination af støtteforanstaltningerne uden for Grønland*
- 13) Forebyggelse og håndtering af seksuelle overgreb på bosteder*
- 14) Skærpede regler vedrørende udviklingsplanen*
- 15) Skærpede regler i forhold til bostøtte til varetagelse af omsorg i eget hjem*
- 16) Boligindretning*
- 17) Hjælpebidler*

- 18) *Motordrevne køretøjer*
- 19) *Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte*
- 20) *Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte*
- 21) *Kurser og rådgivning*
- 22) *Beskæftigelses- aktivitets- og samværstilbud*
- 23) *Kollektiv kørselsordning*
- 24) *Ledsagelse*
- 25) *Efterværn*
- 26) *Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom*
- 27) *Ligestilling i forhold til besøgsrejser*
- 28) *Skærpet personrettet tilsyn*
- 29) *Udarbejdelse af en landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet*
- 30) *Anvendelse af et fælles offentligt IT-system til brug for administrationen*
- 31) *Årlig indberetning af statistiske oplysninger*
- 32) *Forsøgsordninger*

Tværtimod vil undladelse af disse nye støtteforanstaltninger være forringelse af retsstillingen for borgere med handicap.

”Jeg har tre hovedankepunkter:

1.

Lovforslaget påvirker ikke det vigtige område sagsbehandlingsproblematikken, som jeg som handicaptalsmand med to borgere var inviteret til at italesætte som tema på PKG-mødet i Ilulissat i februar. Den vil ikke gøre det nemmere at sagsbehandle, den vil ikke skabe bedre retssikkerhed. Tværtimod.”

Ressortdepartementets svar:

Forslaget vil påvirke sagsbehandlingsproblematikken ved, at bestemmelsen om digitalisering af sagsbehandlingen forbedrer og gør det nemmere at sagsbehandle. Endvidere vil en ny vejledning til Inatsisartutloven være et vigtigt værktøj for sagsbehandleren, som giver større sikkerhed i sagsbehandlingen.

”2.

Lovforslaget indeholder ingen åbenbare forbedringer for mennesker med handicap.

Tværtimod – der er tale om forringelser. Det vi i Tilioq savner her er eksempelvis:

a.

I overensstemmelse med en menneskerettighedsbaseret tilgang og bedste praksis anbefales det, at Grønland indfører Borgerrettet Personlig Assistance (BPA).

b.

Tidlig indsats og øget mulighed for habilitering og rehabilitering i form af eksempelvis hjemmetræning eller lignende relationelle løsninger.

c.

Muligheder for brobygning til arbejdsmarkedet.”

Ressortdepartementets svar:

Forslaget indeholdt – som nævnt ovenfor – mange forbedringer for borgere med handicap. Vedrørende a. er der intet i forslaget, der hindrer anvendelse af Borgerrettet Personlig Assistance. BPA kan med fordel beskrives i vejledning til Inatsisartutloven.

Vedrørende b. tidlig indsats er der foreslået en ny bestemmelse i nærværende forslag. Der er i forslaget bestemmelser om habilitering og rehabilitering, som giver mulighed for blandt andet hjemmetræning. Bestemmelser om habilitering og rehabilitering reguleres yderligere i en bekendtgørelse samt i vejledning til Inatsisartutloven.

Vedrørende c. er det uklart, hvad der menes med ”brobygning til arbejdsmarkedet”, idet mulighederne for støtte efter nærværende forslag blandt andet skal give adgang til arbejdsmarkedet i muligt omfang.

”3.

Jeg havde forventet en egentlig forbedring - en mere fremadsynet lovgivning, der ville inkludere principper som universelt design, inklusion og inddragelse, som de er reflekteret i handicapkonventionen. Ved at inkorporere FN's Handicapkonvention i grønlandsk lov, skal Handicapkonventionen danne grundlag for lovgivning, afgørelser og vurderinger. Hermed vil også klageinstanser kunne tage stilling til den.

Som udgangspunkt anbefaler vi fra Tilioq lovforslaget afvist og sendt fornyet, faglig og grund behandling. Tilioqs analyse viser, at mennesker med handicap ofte er ladt i stikken, i frit fald uden retssikkerhed. Midt i alle de ressourcer, som er brugt på at komme frem til et lovudkast, som er forringet ift. det eksisterende står mennesker rundt om i vores land, som virkelig har brug for hjælp, men kæmper forgæves. Det har store, umenneskelige konsekvenser.”

Ressortdepartementets svar:

Formålet med forslaget er at give borgere med handicap yderligere rettigheder og derved et forbedret juridisk grundlag for at kunne efterleve FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap.

Det er ikke muligt at inkorporere FN's Handicapkonvention ved at vedtage konventionen som lov, da flere retsområder ikke er hjemtaget til Grønland, bl.a. det familieretlige område, kriminalretten og retsplejeloven.

”Generelle bemærkninger

Helt overordnet finder Tilioq det særdeles bekymrende, at et så omfattende regelsæt påtænkes sat i kraft som afløsning for eksisterende regler, der i vidt omfang ikke er implementeret i praksis.

Det er således Tilioqs erfaring, at kendskabet til de eksisterende regler på området er begrænset, og kun i et vist omfang efterleves. Såfremt nærværende forslag vedtages, skal Tilioq kraftigt anbefale, at der iværksættes en omfattende implementeringsproces målrettet sagsbehandlerne i kommunerne, og andre fagprofessionelle. Tilioq har i den forbindelse noteret, at der i de økonomiske bemærkninger er afsat et beløb til implementering. Det fremgår dog ikke, hvordan man er kommet frem til beløbet, og derfor er det umuligt at tage stilling til, om det er tilstrækkeligt.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. Beløbet til implementering revurderes.

”Tilioq skal ligeledes anbefale, at der indsættes krav om evaluering af Inatsisartutloven for at se i hvilket omfang bestemmelserne også implementeres i praksis. Tilioq skal samtidig anbefale, at der, samtidig med ikrafttrædelse, udsendes en grundig vejledning til Inatsisartutloven.”

Ressortdepartementets svar:

Der forberedes en omfattende forberedelse i forbindelse med ikrafttræden af forslaget, herunder afholdelse af kurser og ny vejledning til loven.

”Tilioq har endvidere, med beklagelse, noteret sig, at den eksisterende bestemmelse om tilgængelighed er udgået. Angiveligt fordi området ikke skal reguleres i en handicapkompenserende lov. Tilioq har samtidig noteret sig, at en tilsvarende bestemmelse tilsyneladende ikke er indsat i anden lovgivning. Der er tale om en meget beklagelig forringelse af personer med handicaps forhold, og Tilioq anbefaler, at området indsættes i Inatsisartutloven på ny, eller at der tages initiativ til at tilgængelighed reguleres i anden lov.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Grønland har tiltrådt FNs Handicapkonvention og er derved forpligtet til at efterleve den, inkl. artiklen om tilgængelighed.

§ 5 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap fastsætter: ”Alle offentlige bygninger og faciliteter skal så vidt muligt indrettes således, at personer med handicap sikres adgang og brug heraf.” – Denne bestemmelse hører rettelig ikke hjemme i sociallovgivningen, men i boliglovgivning og anden relevant lovgivning.

”Alternativet er at det bliver tabt mellem to ressortområder og derfor bliver tilgængelighed ikke sikret for de borgere, der netop ikke kan tilgå sit hjem, sin by, sin kommune og fællesskaber. Denne tilgængelighed er en rettighed, der er klart gjort op i handicapkonventionen og derfor en rettighed i har ratificeret at I vil sikre. Vi kommer senere

ind på, hvorfor det er dybt beklageligt, at der ikke i stedet er lyttet til Tilioqs gentagne anbefalinger om at gå den anden og mere fremsynede og konventionsnære vej og indføre Universelt Design i lovgivningen på alle områder.

Samtidig medfører forslaget regulering på områder, hvor anden lovgivning også finder anvendelse. Det drejer sig konkret om adgangen til lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke, som også reguleres af sundhedslovgivningen. Det er uklart, hvordan nærværende Inatsisartutlov spiller sammen med den eksisterende sundhedslovgivning.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Nærværende forslag regulerer ikke forhold i sundhedslovgivningen.

”Tilsvarende gør sig gældende i forhold til forslagens bestemmelser, der rettes mod børn og unge. På en række områder er der en snitflade til den eksisterende Inatsisartutlov om støtte til børn, uden at det i nærværende forslag er afklaret, hvordan de forskellige regelsæt skal spille sammen.

Tilioq kan være bekymret for, om uafklarede snitfladeproblematikker vil betyde, at personer med handicap ikke modtager den nødvendige hjælp for sagen, så at sige, falder imellem to lovgivningsmæssige stole.

Samlet må Tilioq derfor anbefale, at disse snitfladeproblematikker afdækkes, og beskrives i bemærkningerne.”

Ressortdepartementets svar:

Det foreslås i § 1, stk. 2, at den enkelte person med handicap skal modtage en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Snitfladeproblematikken skal nærmere beskrives i vejledningen til Inatsisartutloven i relevant omfang.

”Tilioq noterer sig, at der i forslaget er medtaget et krav om udredning af personer med handicap, forud for visitation til støtte. Samtidig lægger forslaget op til, at denne udredning sker i forhold til alle støttemuligheder, og Tilioq er af den opfattelse at en så omfattende udredning vil være unødvendig i forhold til visse former for støtte. Tilioq skal derfor anbefale, at kravet om udredning gradueres. Vi anbefaler, at man kigger mod andre lande såsom Nunavut, hvor man i nogle henseender iværksætter støtte allerede ved mistanke om en diagnose. Vi ser at mennesker pga. systemiske problemer venter umenneskeligt længe på hjælp, og ofte med konsekvenser som tillægsdiagnoser, ufrivilligt skolefravær, fraflytning af landet eller det, som er værre.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning. Der lægges ikke op til, at udredning foretages i forhold til alle støttemuligheder. Der gøres opmærksom på forslaget § 15.

”Kommunalbestyrelsen skal foretage en udredning af forholdene for en person med handicap, hvis det må antages, at personen har behov for støtte efter bestemmelserne i kapitel 10 eller ophold på et botilbud efter bestemmelserne i kapitel 4-6. Udredning skal dog ikke foretages, såfremt det er åbenbart, at en udredning er unødvendig.”

”Udvalgte dele af forslaget kommenteret

I forhold til en række konkrete bestemmelser har Tilioq en række bemærkninger. Der er ikke tale om en udtømmende gennemgang af samtlige bestemmelser, men derimod udvalgte eksempler, som skal vise de store problemer ved nærværende lovforslag.

I forslaget § 11, stk. 2, 1, fremgår terapeutiske samtaler som et rådgivnings og vejlednings tilbud. Uagtet at rådgivning kan være et relevant tilbud, må visitation til et terapeutisk samtaleforløb anses for mere vidtgående end rådgivning og vejledning.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

”I forslaget § 14 pålægges kommunerne at igangsætte sager for særligt udsatte, der ikke er behandlet. Det er uklart hvorfor bestemmelsen er nødvendig. Det må være indlysende, at alle sager skal behandles.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Af bemærkningerne til § 14 fremgår: ”Denne bestemmelse regulerer personer med handicap, som allerede har en socialsag, hvor personen eller dennes omgivelser udsættes for social mistroivsel. Kommunalbestyrelsen skal derfor yde en ekstra ordinær og særlig indsats for denne målgruppe, hvorfor sagsbehandlingen skal igangsættes straks.”

”I forslaget § 20, om midlertidige anbringelsessteder, er det uklart hvad der menes med midlertidigt. Tilioq kan være bekymret for, at en midlertidig løsning ender med at blive langvarig.”

Ressortdepartementets svar:

Af bemærkningerne til § 20 fremgår: ”Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Socialstyrelsen skal ved den midlertidige løsning fortsat sikre, at personen med handicap snarest tilbydes en plads på et døgntilbud, der kan imødekomme behovet hos personen med handicap. Ved kommunalbestyrelsens midlertidige anbringelse af personen med handicap, tages der hensyn til behov og ønsker hos personen med handicap. Der skal forsøges at finde en midlertidig

løsning i personens nærområde, der kan imødekomme de særlige behov, personen med handicap måtte have.

Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted.”

”Forslagets § 40 omhandler lomme- og tøjpenge. Det er uklart om lomme- og tøjpenge alene kan udbetales på døgntilbud eller på alle tilbud. Tilioq skal anbefale, at forholdene tydeliggøres.”

Ressortdepartementets svar:

Af bemærkningerne til § 40, stk. 1, fremgår: ”Bestemmelsen regulerer, at en person med handicap med ophold på døgntilbud har ret til lomme- og tøjpenge.”

”I forslagets § 48, stk. 2, omtales et tidsbegrænset ophold på botilbud uden for Grønland. Igen er det uklart, hvad der forstås med tidsbegrænset.”

Ressortdepartementets svar:

Ved ”tidsbegrænset ophold” forstås, at det er tidsbegrænset. Den konkrete tidsperiode vil være en konkret vurdering i de enkelte sager. At opholdet uden for Grønland er tidsbegrænset, skyldes, at der ikke er et tilsvarende tilbud i Grønland på det tidspunkt, hvor der søges om ophold uden for Grønland. Hvis der ikke er etableret et tilsvarende tilbud i Grønland, når den konkrete tidsperiode udløber, kan der søges om forlængelse.

”Tilioq ser det som positivt, at der indsættes bestemmelse om forebyggelse af seksuelle overgreb. Selvom denne tilføjelse til handicapstøtteleven er en positiv udvikling, har vi dog nogle bekymringer med dette initiativ, som vi her kort redegør for.

I forslagets § 52 om seksuelt misbrug er fokus på, at personalet på bosteder skal ”være særligt opmærksom på” en fem tendenser. Tilioq vil gøre det meget klart, at viden og opmærksomhed ikke i selv vil forebygge seksuelt misbrug på bo- og døgntilbud. Det lægger alt ansvar over på bostederne og ikke på Naalakkersuisut, som netop kan sikre forebyggelse og beskyttelse af personer med handicap – særligt børn – mod misbrug og overgreb. Vi anbefaler meget kraftigt, at den endelige lov vil indeholde sikkerhedsforanstaltninger, whistleblowerordning, støttemuligheder i tilfælde af overgreb, samt fokus på overgreb udenfor bo- og døgntilbud. Tilioq fremsendte d. 18/4 et høringssvar til Departementet for Børn og Unge, der skitserer meget klare og konkrete forslag til forebyggelse af seksuelt misbrug af personer med handicap, som vi vil anbefale bliver implementeret i denne lov.”

Ressortdepartementets svar:

Taget til efterretning. § 52 vedrører forebyggelse af seksuelle overgreb i de enkelte døgntilbud. Da døgntilbud drives af Naalakkersuisut, har Naalakkersuisut et overordnet ansvar for, at der gøres indsatser til forebyggelse af seksuelle overgreb på personer med handicap på alle døgntilbud.

”Forslaget rummer en række bestemmelser omkring bostøtte (§ 67), støtteperson (75) og pasning af nærtstående med handicap (§ 101). Bestemmelserne er forskellige, for eksempel i forhold til den periode den enkelte ydelse kan bevilges.

Samtidig fremstår det uklart i hvilke situationer de enkelte bestemmelser kan anvendes.

Tilioq skal anbefale at det gøres tydeligt i hvilke situationer de enkelte støttemuligheder kan anvendes, samtidig bør det beskrives hvorfor for eksempel forældre til et barn med handicap, ikke kan varetage omsorgen for barnet i mere end 10 år i § 101. De fleste handicap har ikke en slutdato. Vi anbefaler at støtten bliver baseret på de enkeltes kontekster, da dette varierer drastisk.

Tilioq skal i det hele taget anbefale at der skabes ordentlige rammer for de pårørende der kan, og vil, varetage omsorgen for en person med handicap. Individuelle, relationelle løsninger kan skabe mulighed for, at mennesker med handicap kan opnå deres fulde potentiale ligesom det vil være i overensstemmelse med menneskerettighedsbaseret tilgange. Her kan der eksempelvis være tale om hjemmetræning og BPA ordninger.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelserne om bostøtte efter § 67, støtteperson efter § 75 og pasning af nærtstående med handicap efter § 101 angiver forskellige støttemuligheder, som netop giver mulighed for støtte, der tager udgangspunkt i behov hos personen med handicap, og som netop har en menneskerettighedsbaseret tilgang. Der er ikke barrierer i forslaget til Inatsisartutlov i forhold til hjemmetræning og BPA ordning. Disse muligheder kan beskrives nærmere i bekendtgørelse henholdsvis vejledning.

”For så vidt angår forslagens bestemmelse om boligindretning (§ 69) er Tilioq positive overfor forslaget om hjælp til boligindretning. Men savner samtidig en adgang til hjælp til ny bolig, såfremt dette vil være ønskeligt. Dette forhold skal særligt ses i forhold til forslagens indledende bestemmelser hvor der netop lægges vægt på adgangen til at bo i egen og egnet bolig.”

Ressortdepartementets svar:

Borgere med handicap har i lighed med borgere uden handicap mulighed for at søge (ny) bolig.

Det er uklart, hvad der menes med ”hjælp til ny bolig”.

”Forslagets § 78 omhandler støtte til kurser og rådgivning. I bestemmelsens stk. 1 pålægges kommunalbestyrelsen at tilbyde deltagelse i kurser og undervisning, og i bestemmelsens stk. 2

er det blevet til en mulighed at kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til deltagelse i kurser og rådgivning.

Det bør klart fremgå i hvilke tilfælde personer med handicap kan få økonomisk tilskud til deltagelse i kurser og andre forholdsregler, krav og begrænsninger.”

Ressortdepartementets svar:

I bemærkningerne til § 78 er anført: ”Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at tilbyde personer med handicap mulighed for deltagelse i kurser og undervisning, hvor det må vurderes, at dette forbedrer personen med handicaps funktionsniveau til et selvstændigt hverdagsliv.” Nærmere regler kan fastsættes i bekendtgørelse eller beskrives i vejledning til Inatsisartutloven.

”I workshoppen Tilioq deltog i i oktober 2023, indgik Pissassarfik som et særligt tema, hvortil Tilioq kan huske meget klart, at der blev sagt at betalingssystemet for behandling ville ændres. Fra hvad der forekommer i forslaget §88 om habilitering og rehabilitering af Pissassarfik, fremgår det stadig at det er kommunerne, der skal tilbyde behandling. Vi er dybt skuffet over at noget, der stod så klart skulle ændres, forbliver uændret.”

”I bemærkninger henvises til alle de gode intentioner med handicapkonventionen samt også specifikt, at: ”En række undersøgelser tyder på, atter er store menneskelig, faglig og økonomiske gevinster ved at investere i forebyggelse og og samfundstilpassede støtteforanstaltninger. En tidlig tidlig forebyggende indsats betaler sig og giver livslang effekt.”

Dette runger hult idet det ikke afspejles på nogen måde i lovforslaget – nærmest tværtimod. Der er næsten intet om vigtigheden og muligheder for (tidligt, individuel og effektiv) habilitering, rehabilitering, træning eller tidlig indsats. Og det er næsten det allervigtigste! Det er rystende.”

Ressortdepartementets svar:

På workshoppen i oktober 2023 blev det oplyst, at udgifterne til ophold på Pissassarfik fortsat er en landskasseudgift, som afholdes på finansloven, hovedkonto 30.13.43, mens transportudgifterne til fra ophold på Pissassarfik afholdes af kommunerne. Det blev endvidere oplyst, at det fortsat er kommunerne, som visiterer borgere med handicap til ophold på Pissassarfik. Der har ikke være oplyst noget om, at dette skulle ændres.

”Endvidere, at det bygger på en forståelse af handicap som de samfundsskabte barrierer som en person med en funktionsnedsættelse møder i samfundet og formålet er, at skabe et samfund uden disse barrierer. I kontrast hertil er der intet om universelt design i lovforslaget og lovgivning om tilgængelighed er forringet.

Mennesker med handicap er først og fremmest mennesker. Unge mennesker med handicap har samme behov og rettigheder som andre unge. At søge gennem dette lovforslag at lovliggøre den allerede eksisterende praksis med at parkere mennesker med handicap på

alderdomshjem er uacceptabelt. Jeg henviser til Tilioqs tidligere fremsendte hørings svar til handlingsplan Annex 1, hvor vi skriver:

“Tilioq finder nogle særlige problematikker direkte socialt uansvarlige og helt uacceptable, og det anbefales, at der laves nogle særligt klare målsætninger for disse. Det gælder:

- Udskrivning til plejehjem
- Udskrivning til hjemløshed
- Forlængelse af hospitalsophold pga. manglende tilbud”

Ressortdepartementets svar:

Nærværende forslag er sociallovgivning og ikke boliglovgivning eller lovgivning henhørende under andet område end det sociale område.

Der er ikke bestemmelser om anbringelse på alderdomshjem eller plejehjem i nærværende forslag.

”I lovforslaget omtales som noget nyt sikret døgninstitution. Det beskrives som en døgninstitution, hvor man må låse yderdør og vinduer og at sådanne institutioner er for domfældte. Ingen yderligere beskrivelse eller andet.”

Ressortdepartementets svar:

”Sikret døgninstitution” er ikke nyt. I gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap er fastsat: ”§ 18. Naalakkersuisut kan oprette, drive og nedlægge døgntilbud for personer med handicap, herunder sikrede døgntilbud.

Stk. 2. Et sikret døgntilbud er et døgntilbud eller en afdeling på et døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst.”

”Hvorfor tidsbegrænset socialpædagogisk støtte? I 2.20. Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte skrives om ”let støtte i hjemmet i en kort periode for borgere med psykiske vanskeligheder eller ADHD, som har behov for struktur på opgaven med oprydning i køleskabet, hvorefter borgeren bliver i stand til selv at varetage denne opgave.”

Eksemplet med ADHD og køleskab viser total mangel på faglig viden!

Ledsagelse op til 15 timer umuliggør arbejde, uddannelse, samvær og aktiviteter; umuliggør et selvstændigt liv iht. Handicapkonventionens artikel 19.”

Ressortdepartementets svar:

Socialpædagogisk støtte er reguleret i § 77 og nærmere beskrevet i bemærkningerne til § 77. Ledsagelse er reguleret i § 85 og nærmere beskrevet i bemærkningerne til § 85. Ledsagelse indgår som 1 blandt flere støtteforanstaltninger, som kan muliggøre et selvstændigt liv.

”Afsluttende bemærkninger

Afslutningsvis skal Tilioq tilføje, at der er tale om omfattende uklarheder – også alle dem, som ikke er nævnt her. Lovforslaget er rodet og vil gøre sagsbehandlingen endnu dårligere; der er tydelige tegn på manglende faglighed og indsigt i handicapkonventionen, som her burde være essentiel.

Tilioq er stærkt bekymret for at implementeringen af en ny Inatsisartutlov i denne form vil blive meget vanskelig, til stor skade for personer med handicap og deres pårørende. Jeg gentager derfor, at Tilioq som udgangspunkt anbefaler lovforslaget afvist og sendt fornyet, faglig og grund behandling. Tilioqs analyse viser, at mennesker med handicap ofte er ladt i stikken, i frit fald uden retssikkerhed. Midt i alle de ressourcer, som er brugt på at komme frem til et lovudkast, som er forringet ift. det eksisterende står mennesker rundt om i vores land, som virkelig har brug for hjælp, men kæmper forgæves. Det har store, umenneskelige konsekvenser.”

Ressortdepartementets svar:

Forslaget bygger videre på gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap og udvider rettighederne for personer med handicap.

Netop departementets faglige indsigt i FNs konvention om rettigheder for personer med handicap gør, at nærværende forslag er rettighedsbaseret.

”Jeg tidligere har fremhævet, at vi ikke accepterer status quo. Situationens alvor fremgår af eksempelvis Tilioqs henvendelsesanalyser og baggrundsnotat som opfølgning på PKG mødet, begge vedlagt som Annex 3 og 4.

Jeg er bekymret for, at dette høringssvar bliver behandlet som alle andre høringssvar og stiler det derfor direkte til Naalakkersuisoq for Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke Aqqaluaq B. Egede.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet modtager alle høringssvar og disse offentliggøres på Naalakkersuisuts høringsportal.

7. MIO

”MIO vurderer høringen ud fra et børne- og ungeperspektiv set ud fra FN’s Konvention om Barnets Rettigheder, særligt FN-artikel 3, 12, 23 og 34. Artikel 3: Sikring af barnets interesser Samfundets forpligtelse til at sikre barnets interesser, når der træffes beslutninger. Statens forpligtelse til at vedtage særlige regler, der beskytter barnet.

Artikel 12: Retten til at udtrykke meninger

Barnets ret til at give udtryk for en mening og krav på, at denne mening respekteres.

Artikel 23: Børn med handicap

Et barn med handicap har ret til at modtage den bedste form for hjælp, omsorg og oplæring for at sikre barnet størst mulig selvtilid og mulighed for at leve et indholdsrigt og aktivt liv.

Artikel 34: Seksuel udnyttelse

Barnets ret til beskyttelse mod seksuel udnyttelse og mishandling, herunder prostitution og medvirken i pornografi.

Overordnede bemærkninger:

MIO synes overordnet set, at der er mange gode initiativer i forslaget til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, som vil styrke vilkårene og rettighederne for personer med handicap. Som børnerettighedsinstitution har MIO haft et særligt fokus på børns rettigheder i gennemgangen af lovforslaget og har kommentarer og forslag til ændringer til enkelte bestemmelser, som MIO mener er nødvendige for en bedre efterlevelse af børns rettigheder. Børn med handicap udgør en særlig sårbar gruppe i samfundet, som fx er i øget risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb, og det er derfor yderst vigtigt, at lovgivningen opstiller rammer til beskyttelse af disse børn.

Til Inatsisartuts forårssamling drøftede politikerne den 2. maj 2014 punkt 99: ”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at indføre lovhjemmel til, at en forælder/værgemodtager til et hjemmeboende barn med en eller flere funktionsnedsættelser kan få lønkomensation, hvis vedkommende som følge af barnets funktionsnedsættelse arbejder på nedsat tid. Dette uanset alderen på det hjemmeboende barn.” Forud for drøftelsen opfordrede Naalakkersuisoq for Børn og Unge til en forkastelse af forslaget med henvisning til Forslaget til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, som ifølge Naalakkersuisoq ville imødekomme de behov, som punkt 99 fremstillede. MIO og Tilioq udsendte i den forbindelse en fælles pressemeddelelse for at understrege vigtigheden af indholdet i punkt 99. MIO fastholder i denne høring, at lovforslaget ikke imødekomme de behov, der blev fremført i punkt 99 og opfordrer til at indføre lovhjemmel til, at en forælder/værgemodtager til et hjemmeboende barn med en eller flere funktionsnedsættelser kan få lønkomensation, hvis vedkommende som følge af barnets funktionsnedsættelse arbejder på nedsat tid. Forældre til børn med funktionsnedsættelser står over for store udfordringer både i arbejdslivet og som omsorgspersoner, og MIO ser det fremsatte beslutningsforslag som afgørende for at skabe mere ligestilling og inklusion i samfundet. Lovforslaget giver ikke i sin nuværende form pårørende med tilknytning til arbejdsmarkedet den samme støtte. Lovforslaget indeholder en meget tidsbegrænset og usikker mulighed for ansættelse af kommunen til at passe nærtstående med handicap i eget hjem, og kan derfor på ingen måde sammenlignes med beslutningsforslaget.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet skal henvise til forslagens § 101 og § 102, som hjemler problemstillingen. Erhvervsaktive personer kan ansættes af kommunen til pasning af en person med handicap i hjemmet, hvis plejebehovet skønnes at svare til et fuldtidsarbejde, eller hvor alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet, dvs. i døgninstitution, opholdssted eller familiepleje til børn eller plejebolig eller lignende til voksne. Pasningsforholdet kan også

omfatte særlige omsorgsopgaver, f.eks. deltagelse i behandlinger på sygehus, praktiske og sociale støttefunktioner m.v.

Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående.

Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor.

Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Pasningen kan opdeles i kortere perioder, dog jf. stk. 10. Pasningen kan deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1.

Grunden til en tidsbegrænsning er, at der ved ordningen tilstræbes en midlertidig pasningsmulighed, så der er mulighed for i ro at overveje evt. varigt ophold uden for hjemmet, herunder de praktiske opgaver og følelsesmæssige belastninger forbundet hermed, eller varetage midlertidige pleje- og omsorgsopgaver ved alvorlig sygdom m.v. Hensigten med ordningen er ikke et langvarigt eller varigt pasningsforhold i hjemmet.

Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående jf. § 101, stk. 10, kan pasningen opdeles i kortere perioder. Pasningen kan deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1.

Et eksempel på et særligt forhold, der kan begrunde en forlængelse af pasningsorloven, kan være, at der viser sig behov for et nyt eller længere behandlingsforløb end oprindeligt antaget. Et andet eksempel er, at der ydes livsforlængende behandling, dvs. behandling, hvor der ikke er udsigt til helbredelse, bedring eller lindring, men alene til en vis livsforlængelse. En forlængelse af pasningsordningen med op til 3 måneder kan typisk komme på tale, hvis den nærtstående endnu ikke befinder sig i den terminale fase med mulighed for etablering af et plejeforhold. I vurderingen af, om der er grundlag for en forlængelse af pasningsperioden på grund af en livsforlængende behandling, indgår en lægelig vurdering. Muligheden for at forlænge en pasningsperiode betyder, at pasningen i særlige tilfælde kan strække sig over maksimalt 9 måneder.

Der vil f.eks. kunne være tale om, at behandlingsforløbet er tilrettelagt på en sådan måde, at der er behov for en periodisk pasningsordning. F.eks. kan der være et behov for pasning forinden en indlæggelse på sygehus og behov for pasning efter indlæggelse. En pasningsordning kan i sådanne tilfælde deles i to pasningsperioder afbrudt af en periode, hvor den nærtstående er indlagt. Kommunen bør dog ved vurderingen af pasningsforløbet overveje, om der i forbindelse med handicappet eller sygdommen er særlige omstændigheder, der medfører behov for, at personen deltager ved kontrol, behandling eller indlæggelse, f.eks. på grund af den nærtståendes alder, svækkelse, udviklingshæmning m.v.

I særlige tilfælde og efter en konkret og faglig vurdering af den pågældende sag og de foreliggende omstændigheder, kan kommunalbestyrelsen bevilge støtte i henhold til § 101, til pasning af en nærtstående i hjemmet i en periode, der overstiger den fastsatte periode jf. § 101, stk. 54. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. bevilge for en periode på op til 12 måneder ad gangen ud over den fastsatte periode i § 101, stk. 5. Der kan således bevilges en indledende støtte på i alt 21 måneder. Forlængelse af støtten efter stk. 1, kan bevilges for en periode på op til 12 måneder ad gangen. Yderligere forlængelser kan kun bevilges, såfremt betingelserne i stk. 2, fortsat er opfyldt, dog ikke sådan at den samlede periode overstiger 10 år, jf. § 102 i forslaget.

Begrundelsen for de 10 år er henset til den person, som skal varetage omsorgen, og den person med handicap, som skal modtage den. Livssituationen igennem alderdom, sygdom eller handicap kan medføre behov for ændring af plejehov samt anbringelsessted.

”Under næste afsnit angiver MIO kommentarer og ændringsforslag til specifikke bestemmelser i lovforslaget. Inden da kommer her en overordnet kommentar til nogle formuleringer, der går igen i mange af lovforslagets bestemmelser. Det drejer sig om det gennemgående krav om, at der ved ansættelse af personer, der skal yde støtte til personer med handicap, skal indhentes en straffeattest – og hvis der er relevant, skal der også indhentes børneattest. Dette står bl.a. beskrevet i forhold til ansættelse af bisiddere, døgntilbudspersonale og støttepersoner. Her opfordrer MIO til, at det i lovforslaget præciseres, at børneattester altid skal indhentes, når der er tale om et barn med handicap, der er under 18 år, eller en ung med handicap i efterværn. I forbindelse med indhentning af straffeattester ved ansættelser står der endvidere, at der ikke kan ske ansættelse, hvis det af straffeattesten fremgår, at vedkommende er dømt for forbrydelser i familieforhold, seksualforbrydelser eller personfarlige forbrydelser inden for de seneste 10 år. MIO undrer sig over tidsrammen på 10 år, da personer med handicap udgør en særlig sårbar gruppe, der har krav på beskyttelse. MIO foreslår derfor, at der stilles krav til, at ansøgeren skal have gennemgået behandling eller lignende for at komme i betragtning til ansættelse, hvis vedkommende er dømt for et særligt alvorligt personfarligt forhold, som ligger længere tilbage end 10 år.”

Ressortdepartementets svar:

Offentlige straffeattester omfatter som udgangspunkt:

- *Op til 10 år gamle ubetingede foranstaltninger*
- *Op til 10 år gamle betingede foranstaltninger*
- *Op til 10 år gamle bøder.*

”Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i lovforslaget:

§ 4 - Målgruppe

MIO finder det positivt, at det præciseres, at børn, der er berettiget til at modtage støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap og efter og efter Inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den nødvendige støtte efter begge Inatsisartutlove, og at støtten skal være koordineret og sammenhængende. Det er MIO's oplevelse, at det i praksis er udfordrende at sikre sammenhæng mellem indsatserne – ikke mindst idet der oftest er tale om forskellige sagsbehandlere på handicapområdet og på børneområdet. Dette betyder, at et barn med handicap, der også har behov for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn, vil opleve at få flere sagsbehandlere tilknyttet sin sag, hvilket kan udfordre processen og ikke altid er for barnets bedste. For at opnå den sammenhæng og koordination, som § 4 lægger op til, foreslår MIO, at der opstilles klare procedurer eller vejledninger for, hvordan barnets bedste tilgodeses i den sammenhæng.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogle ændringer i forslaget som fremsendt. Bemærkningerne vil dog indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv

”§ 15, stk. 6 - Udredning

MIO synes, det er positivt, at der stilles krav i forhold til tidshorisonten for udredning af personer med handicap. Dog er MIO bekymret for, om en tidshorisont på 2 måneder kan lade sig gøre i praksis. Hvis det i nogle tilfælde ikke er realistisk med de 2 måneder, risikerer man at pålægge ekstra administrationstid til sagsbehandlerne, da de skal forklare parterne, hvorfor de ikke kan levere udredningen til tiden, hvilket kan påvirke sagsgangen for personer med handicap negativt.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogle ændringer i forslaget som fremsendt. Bemærkningerne vil dog indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”§ 47 – Daglig ledelse

Det beskrives i § 47, at forstanderen på et døgntilbud skal sikre, at døgntilbuddet drives således, at beboerne opnår følgende 3 punkter:

- 1) opnår de kompetencer og færdigheder, der kan lette den daglige tilværelse, og derigennem fremmer den enkeltes muligheder for at kunne klare sig selv,
- 2) kan opretholde relationer til familie og netværk, og
- 3) har mulighed for personlig udvikling og deltagelse i sociale aktiviteter.

Omsorg for beboerne nævnes ikke i den sammenhæng. MIO anser omsorg for en helt essentiel faktor til at sikre trivsel og udvikling for personer med handicap på døgntilbud og opfordrer til, at sikring af omsorg indskrives som et krav.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen er fra bekendtgørelsen.

”§ 52 – Forebyggelse af seksuelle overgreb

MIO er meget glad for, at forebyggelse af seksuelle overgreb er blevet indskrevet i lovforslaget, da personer med handicap udgør en særlig sårbar gruppe i forhold til at blive udsat for overgreb. I § 52 står der, at personale på botilbud skal ’være særligt opmærksom på’ fem punkter i forhold til forebyggelse af seksuelle overgreb, bl.a. et fælles værdigrundlag og procedurer for forebyggelse og håndtering. MIO mener, at ordlyden ’være særligt opmærksom på’ er for vag i den sammenhæng. Hvis forebyggelsen skal have den ønskede effekt, skal personalet ikke kun være opmærksomme, men også have kompetencerne til at forebygge og handle, og det er derfor vigtigt, at de klædes på til opgaven.”

Ressortdepartementets svar:

Socialstyrelsen arbejder på, at personalet på døgntilbuddene får kompetencer til at efterleve § 52.

”§ 53 – Seksualpolitik

MIO finder det meget vigtigt, at der i lovforslaget stilles krav til en seksualpolitik på bosteder. MIO mener dog, at der ydermere bør stilles krav til, hvor ofte denne seksualpolitik skal opdateres – fx hvert år – samt hvordan den skal implementeres.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Bemærkningen vil indgå i overvejelserne i forbindelse med implementeringen af loven.

”§ 54 - Håndtering af viden eller mistanke om at person med handicap er udsat for et overgreb

MIO er meget uforstående over for de krav, der stilles til personalet i § 54 ved mistanke om overgreb. Lovteksten pålægger personalet et ansvar, der ifølge MIO ikke skal ligge hos dem, men derimod hos politiet, de sociale myndigheder og sundhedsvæsenet. Den beskrevne procedure, hvor personale skal få en mistanke om overgreb bekræftet eller forstærket for at kunne handle på den og lave en anmeldelse til politiet krænker ifølge MIO rettighederne for personer med handicap, da man både risikerer, at der ikke handles rettidigt på mistanken, og at proceduren kan forpurre en evt. politiefterforskning. Derudover er det MIO's vurdering, at proceduren i sig selv kan være krænkende både for personen med handicap og for det personale, der skal handle på mistanken. MIO opfordrer på det kraftigste til, at § 54 omskrives, således at ansvaret og den rettidige handlepligt ved mistanke om overgreb er udgangspunktet. En mistanke om overgreb skal ikke bekræftes for at blive anmeldt!”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet, idet § 54 revurderes. Proceduren indarbejdes i vejledning til Inatsisartutloven.

”§ 86 – Aflastning

MIO er meget positiv overfor lovgivningens bestemmelser om aflastningsophold. I den forbindelse ser MIO gerne, at det bliver specificeret, at et barn eller ung med handicap altid skal høres, inden der træffes afgørelse om et aflastningsophold. Når der er tale om et barn eller en ung med handicap opfordrer MIO endvidere til, at muligheden for aflastning i barnets netværk afsøges for at sikre så trygt og skånsomt en oplevelse for barnet som muligt.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet, idet § 86 slettes og § 87 revideres.

8. Grønlandsk Råd for Menneskerettigheder

”Rådet for Menneskerettigheder (IPS) har den 23. april 2024 modtaget høring over forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Formålet med lovforslaget er at give personer med handicap flere rettigheder samt sikre, at personer med handicap kan få fuldt udbytte af menneskerettighederne, fundamentale frihedsrettigheder samt at fremme selvstændigheden, respekten og værdigheden hos personer med handicap.

Blandt hovedpunkterne i lovforslaget er indarbejdelsen af tidlig indsats, efterværn, samt mulighed for pårørende at passe en nærtstående med handicap. Dertil foreslås digitalisering af sagsbehandlingen.

IPS takker for denne mulighed for at kommentere på høringen og har følgende bemærkninger.

Generelt

IPS finder det positivt, at der løbende arbejdes for at sikre, at personer med handicap får adgang til den hjælp og støtte fra det offentlige, der skal til for at kunne få en god og velfungerende hverdag.

IPS ser det ligeledes for værende positivt, at Naalakkersuisuts handicappolitik bygger på en forståelse af handicap som de samfundsskabte barrierer, som en person med funktionsnedsættelse møder i samfundet. Denne opfattelse flugter med formålet i FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap.

IPS har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Evaluering af lovforslaget

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at lovforslaget knytter sig til de overordnede politiske mål og FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap, samt at forslaget er en opfølgning på en række politiske beslutninger fra blandt andet Inatsisartut. Derudover følger forslaget op på konkrete problemstillinger baseret på erfaringerne med den gældende lovgivning.

Det fremgår yderligere, at forslaget følger op på Finanslovsaftalen om finanslov 2023 om forbedringer på handicapområdet bl.a. vedrørende lovgivning. Endelig tilsigter forslaget at implementere nogle af de overvejelser, der kom til udtryk på en handicapworkshop i efteråret 2023.

”IPS noterer sig de løbende tilpasninger baseret på erfaringerne med gældende lovgivning. IPS fremhæver samtidig vigtigheden af at registrere viden om hvorvidt nye tiltag opfylder formålet og får den positive virkning, der er tilsigtet.

- IPS anbefaler, at lovforslaget tilføjes en evaluering fra når loven træder i kraft med henblik på at overvåge og tilvejebringe viden i systematisk form om negative såvel som positive konsekvenser af loven.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogle ændringer i forslaget som fremsendt. Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven.

”Finansiering af lovforslaget

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at merudgifter til implementering af Inatsisartutloven, kurser mv forventes at løbe op mod ca. 12 mio. p.a. frem til og med 2028. Forslaget indeholder et forbehold, idet det angives, at det er vanskeligt at beregne de økonomiske udgifter.

IPS er opmærksomt på de særlige udfordringer med blandt andet dataindsamling, rekrutterings- og fastholdelsesproblemer, som tilsammen gør det vanskeligt at beregne et præcist estimat over de økonomiske og administrative udgifter.

IPS henviser til sit høringssvar til ”Handlingsplan for efterlevelse af Handicapkonventionen 2024-2034” hvor IPS indgav en anbefaling om at tydeliggøre finansieringen af tiltagene i handlingsplanen.

- IPS anbefaler, at nærværende lovforslag udformes i sammenhæng med handlingsplanen for efterlevelsen af FN's Handicapkonvention - forudsat at

handlingsplanen integrerer en beskrivelse af de økonomiske og administrative udgifter.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (2.8. Midlertidigt anbringelsessted) fremgår en ny bestemmelse om, at det påhviler kommunalbestyrelsen at tilvejebringe et midlertidigt anbringelsessted for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Det anføres samtidigt, at Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen 1 gang i kvartalet bør orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud.

- IPS anbefaler en angivelse af en tidsfrist for langt et ophold på det midlertidige anbringelsessted maksimalt må være, samt at det anføres, at rettighedshaver ligeledes orienteres om, hvornår der kan forventes at blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen sikrer, at Socialstyrelsen fremmer, at der findes et anbringelsessted for

borgeren med handicap. Konkret afhænger tildeling af egnet plads i et døgntilbud blandt

andet af, om der allerede er etableret et døgntilbud til målgruppen eller om der skal etableres

et nyt døgntilbud til målgruppen for pågældende borger med handicap.

9. Institut for Menneskerettigheder

”Instituttet har følgende bemærkninger:

OVERORDNEDE BEMÆRKNINGER

Instituttet anser det for positivt, at Departementet arbejder for at styrke rettighederne for personer med handicap. Udkastet indeholder flere gode forslag, såsom bestemmelserne om forebyggelse af seksuelle overgreb (lovforslaget §§ 52-54).

Instituttet bemærker indledningsvis, at der er tale om en omfattende lovrevision. Den gældende Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap indeholder 78 paragraffer. Med forslaget til den nye lov vil det blive udvidet til 135 paragraffer. Udvidelsen skyldes dels en række nye paragraffer, dels en indarbejdelse af to bekendtgørelser i loven.

Det kan på det foreliggende grundlag være vanskeligt at vurdere konsekvenserne af lovforslaget, hvis det vedtages i sin nuværende form, og dermed også at kommentere på det.

Instituttet vil derfor begrænse sine bemærkninger til nogle overordnede betragtninger og enkelte nedslag.

Instituttet bemærker, at det er væsentligt at sikre relevant viden hos myndigheder og sagsbehandlere om den nye handicapstøttelov, herunder hvordan den adskiller sig fra den gældende lov.

Instituttet anbefaler derfor:

- At Departementet sikrer relevant og tilstrækkelig vidensformidling om loven hos beslutningstagere og andre relevante personer.”

Ressortdepartementets svar:

Anbefalingen vil indgå i den videre implementering af loven.

”Instituttet bemærker desuden, at et centralt kritikpunkt i forhold til den gældende handicapstøttelov har været, at adgangen til de rettigheder, som loven giver, i mange tilfælde er begrænset i praksis. Det kan blandt andet skyldes manglende viden om, hvordan loven skal fortolkes, men andre forhold kan også spille ind.

Instituttet anbefaler derfor:

- At Departementet nærmere redegør for, hvordan de nye rettigheder, lovforslaget vil indføre, skal realiseres i praksis.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre nogle ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv

”KRAV OM TILGÆNGELIGHED OG UNIVERSELT DESIGN

Den gældende handicapstøttelovs § 5 bestemmer, at alle offentlige bygninger og faciliteter så vidt muligt skal indrettes således, at personer med handicap sikres adgang og brug heraf.

Det fremgår af høringsbrevet til nærværende udkast til lovforslag, at denne bestemmelse vil udgå, idet bygninger og boliger ikke er et socialt anliggende, men et bygnings- og boliganliggende.

Instituttet bemærker, at tilgængelighed og universelt design er blandt FN's

Handicapkonventions centrale principper og forpligtelser for myndighederne (artikel 3, litra f, og artikel 9). Det er en grundlæggende forudsætning for, at mennesker med handicap har mulighed for at nyde deres rettigheder og tage del i samfundslivet på lige fod med andre.

Det vækker derfor bekymring, at den gældende handicapstøttelovs § 5 ophæves, uden den samtidig erstattes af noget andet.

Instituttet anbefaler derfor:

- At Naalakkersuisut sikrer, at der fortsat eksisterer en retlig forpligtelse til at skabe tilgængelighed og universelt design i forhold til bygninger og faciliteter.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

Bygninger og boliger generelt er ikke et socialt anliggende, men et bygnings- og boliganliggende, hvorfor gældende ”§ 5. Alle offentlige bygninger og faciliteter skal så vidt muligt indrettes således, at personer med handicap sikres adgang og brug heraf”, udgår af forslaget. Inden for sociallovgivningens rammer er det kun muligt at yde støtte i henhold til boligindretningen, således at personen med handicap kan forblive eget hjem eller at værelset på døgntilbuddet er tilpasset den enkeltes behov.

”UDREDNING

Instituttet finder det grundlæggende set positivt, at der etableres regler om udredning af forholdene for personer med handicap, der må antages at have behov for støtte (lovforslagets § 15).

Instituttet bemærker dog, at udredningen fremstår omfattende at gennemføre i forhold til flere af de støttemuligheder, der nævnes i lovforslagets kapitel 10. Det kan blive en tung og tidskrævende proces at gennemføre en udredning for eksempelvis at yde flyttehjælp (§ 68) eller tildele et hjælpemiddel (§ 70) til frustration for både borgeren, pårørende og myndigheden.

Instituttet anbefaler derfor:

- At Departementet graduerer kravene til undersøgelsen af borgerens støttebehov og forbeholder kravet om en egentlig udredning til sager, hvor borgeren har et meget komplekst og/eller stort støttebehov.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv

”LÆGELIG UNDERSØGELSE OG BEHANDLING UDEN SAMTYKKE

Lovforslagets § 17 indeholder en ny bestemmelse om lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke. Bestemmelsen vil, hvis den vedtages, bemyndige kommunalbestyrelsen til at træffe afgørelse om at gennemføre lægelig undersøgelse eller behandling, hvis

forældremyndighedsindehavere eller værger undlader at lade et barn, ung eller umyndig person med handicap undersøge eller behandle for en livstruende sygdom eller en sygdom, der udsætter personen for betydelig og varigt nedsat funktionsevne.

Instituttet bemærker, at undersøgelse og behandling uden samtykke blandt andet indebærer et indgreb i retten til selvbestemmelse og personlig integritet, som kræver stærke begrundelser i det enkelte tilfælde og effektive retsgarantier.

Det rejser en lang række komplekse retlige spørgsmål, herunder om samspillet med sundhedslovgivningen, som hverken ses behandlet i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.6 eller i de specielle bemærkninger til § 17.

Instituttet anbefaler derfor:

- At Departementet nærmere vurderer og beskriver forudsætningerne for og implikationerne af lovforslagets § 17 om lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen omfatter, at kommunalbestyrelsen har hjemmel til at træffe afgørelse om lægelig undersøgelse og behandling af et barn eller en ung, uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, når visse betingelser er opfyldt.

Det er et krav, at der foreligger en livstruende sygdom eller en sygdom, der udsætter barnet eller den unge for betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Afgørelsen heraf beror i høj grad på en lægelig vurdering i hvert enkelt tilfælde. Afgrænsningen af lidelser, der medfører betydelig og varigt nedsat funktionsevne, kan være vanskelig. Der bør imidlertid lægges vægt på, at der også ved risiko for betydelig og varigt nedsat funktionsevne foreligger en situation, hvor forældremyndighedsindehaveres eller eventuel værgeres ret til at træffe beslutning om undersøgelse eller behandling må vige til fordel for barnets eller den unges behov for nødvendig lægebehandling.

Anvendelsen af bestemmelsen forudsætter, at der foreligger tilslutning fra den behandlende læge. Det bør endvidere oplyses fra sygehus eller behandlende læge, hvilken behandling barnet eller den unge har behov for, og hvilke konsekvenser det vil få, hvis denne behandling undlades. Det må i øvrigt formodes, at initiativet til en afgørelse efter den foreslåede bestemmelse oftest vil udgå fra lægelig side, eksempelvis i forbindelse med et behov for blodtransfusion i tilslutning til anden behandling, som forældremyndighedens indehaver ikke modsætter sig.

Forældrenes modstand mod at lade barnet eller den unge få fornøden lægebehandling kan være led i et mere omfattende kompleks af overgreb eller manglende omsorg for barnet eller den unge, hvor der er behov for en anbringelse af barnet eller den unge. I så fald bør bestemmelsen ikke anvendes, da denne alene giver adgang til at gennemføre den lægelige undersøgelse og behandling. Modstanden mod lægebehandling kan imidlertid indgå som et

moment ved afgørelsen af, om der er behov for at træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet.

Ligeledes skal det præciseres, at denne bestemmelse ikke er en lovhjemmel til, at lederen eller personalet i daginstitutioner, skoler eller andre institutioner, som ikke varetager den daglige omsorg og pleje af personen med handicap, kan måle temperatur i endetarmen uden forudgående samt udtrykkeligt samtykke fra forældremyndighedsindehaverne eller værger.

På denne baggrund fastholder departementet ordlyden og hertil hørende bemærkninger.

”FOREBYGGELSE AF SEKSUELLE OVERGREB

Instituttet anser det for positivt, at der indsættes nye bestemmelser i handicapstøtteleven om forebyggelse af seksuelle overgreb (lovforslagets §§ 52-54).

Det er væsentligt at følge op på, hvordan disse bestemmelser kommer til at fungere i praksis, og hvilke udfordringer de vil give anledning til.

Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Tilioq og instituttet udgav i august 2023 et fælles notat, hvor vi anbefalede at styrke forebyggelse og håndtering af seksuelle overgreb på bo- og døgntilbud.

Seksuelle overgreb kan have vidtgående konsekvenser for offerets trivsel og sundhed.

Undersøgelser har vist, at følgevirkningerne af seksuelle overgreb for borgere med kognitive funktionsnedsættelser er sammenlignelige med følgevirkningerne for andre borgere. Derfor er der brug for lige adgang til traume- og rehabiliteringstilbud for alle ofre for seksuelle overgreb uanset handicap.

Instituttet anbefaler derfor:

- At Departementet i samarbejde med Socialstyrelsen sikrer adgang til relevante traumetilbud for mennesker med handicap, der har været udsat for seksuelle overgreb.

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

10. NIIK

”NIIK takker for modtagelsen af høringsmaterialet, som vi med interesse har læst.

Efter gennemgangen accepterer NIIK ikke udkastet til loven og anbefaler, at udkastet forkastes i sin nuværende form.

Baggrunden for revisionen mener vi, trods indledningen om et ønske om forbedring, bærer præg af at være udfærdiget på baggrund af, at kommunerne/myndighederne har behov for at

sænke serviceniveauet, som forringer menneskerettighederne for personer med funktionsnedsættelser.

Vi havde håbet med lovgivningsændringen, at der ville ske en større prioritering af de 3 grundprincipper.

På nuværende tidspunkt oplever vi ikke at ligebehandling gør sig gældende for personer med handicap.

Når det kommer til kompensation, er processen ofte langsom, blandt andet når det kommer til hjælpemidler og andet støtteforanstaltninger til brug i arbejds- og uddannelsesregi.

Sektoransvarlighedsprincippet er i udgangspunktet prisværdigt og med nuværende ændringsforslag lægges der op til at paragraffen vedrørende tilgængelighed i offentlige bygninger fjernes. Vi ser det som en stor risiko at fjerne eksplicitte krav fra en lovgivning uden at sikre sig at det så bliver indskrevet i øvrige respektive lovgivninger.”

Ressortdepartementets svar:

Bygninger og boliger generelt er ikke et socialt anliggende, men et bygnings- og boliganliggende, hvorfor gældende ”§ 5. Alle offentlige bygninger og faciliteter skal så vidt muligt indrettes således, at personer med handicap sikres adgang og brug heraf”, udgår af forslaget. Inden for sociallovgivningens rammer er det kun muligt at yde støtte i henhold til boligindretningen, således at personen med handicap kan forblive eget hjem eller at værelset på døgntilbuddet er tilpasset den enkeltes behov.

”NIIK ser midlertidige placeringer uden for eget hjemby/hjemsted som flytning af handicappede personer imod deres og nære pårørendes vilje. Dette har ikke været hjemlet tidligere i en lov konkret. Derfor ser NIIK, at herværende udkast til en ny lov er en væsentlig forringelse af de handicappedes menneskerettigheder på flere områder. Specielt, når børn rammes af sådanne tiltag, bliver flere konventioner om menneskerettigheder overtrådt. Et barn har nemlig også ret til at have forældre! En sådanne indskrænkning af de handicappede personers rettigheder accepteres ikke af NIIK.”

Ressortdepartementets svar:

Der er ikke foreslået ændringer i bestemmelserne i forhold til gældende Inatsisartutlov.

”NIIK er også uenig i, at forstandere i institutioner, hvor personer med handicap er placeret henne, gives ret til at tilbageholde vedkommendes tilgodehavende økonomiske midler, uanset om vedkommende er umyndiggjort eller ej. En sådanne indskrænkning af menneskerettigheder for handicappede personer accepteres heller ikke af NIIK.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen er fra gældende bekendtgørelse. På baggrund af modtagne høringssvar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget

NIIK mener, at begrebet ”udredning” i lovudkastet er et vidt begreb. NIIK anbefaler, at der gøres alvorlige overvejelser over, om hvornår en ”udredning” skal bruges og til hvad.

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget. Formuleringerne findes at være retvisende i forslaget og fastholdes derfor. Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”NIIK bemærker også, at der med lovforslaget fjernes krav om offentlige bygningers tilgængelighed for handicappede personer. Der henvises til, at dette bør stå i bygningsrelevant lovgivning uden at det bliver beskrevet, om hvordan dette skal sikres.”

Ressortdepartementets svar:

Bygninger og boliger generelt er ikke et socialt anliggende, men et bygnings- og boliganliggende, hvorfor gældende ”§ 5. Alle offentlige bygninger og faciliteter skal så vidt muligt indrettes således, at personer med handicap sikres adgang og brug heraf, udgår af forslaget. Indenfor sociallovgivningens rammer er det kun muligt at yde støtte i henhold til boligindretningen, således at personen med handicap kan forblive eget hjem eller at værelset på døgntilbuddet er tilpasset den enkeltes behov.

”Den enkelte borger, der bliver berørt af denne handicaplovgivning, vil ligeledes have kontakthjælp og være underlagt to eller flere lovgivninger. Der beskrives ex. eksplicit at børn kan få støtte via børnestøtteleven.

Det er vigtigt, at børn med handicap sikres støttforanstaltninger uanset hvilken lov der anvendes. NIIK efterlyser derfor en beskrivelse af, om hvordan det sikres, at der sker koordination på tværs af de forskellige lovgivninger, således børn med handicap får tildelt de støttestofanstaltninger, som barnet har behov for.

Vi oplever ofte at borgere ikke bliver hjulpet rettelig når der er flere sektorer/forvaltninger eller blot lovgivninger i spil i den situation borgeren er i. Det være sig den ældre handicappede borger på alderdomshjemmet, barnet der netop får stillet en diagnose, den unge der skal i ungdomsuddannelser og den voksne der har brug for forløb i Majoriaq for at få et ordinært arbejde.

Implementering, informering og evaluering af loven”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Formuleringerne findes at være retvisende i forslaget og fastholdes derfor. Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”Vi mener der bør sikres et opkvalificerings forløb på sagsbehandlerne, så de er klædt på til at benytte den nye lovgivning såvel som brugen i samspil i anden lovgivning på tværs af forvaltninger. Efter 4 år med den nuværende lovgivning oplever vi i foreningen fortsat stor diskrepans imellem kommunernes forvaltning og manglende sikring i at borgernes rettigheder jf. den nuværende lovgivning. Selv almindelig forvaltningsret og journalisering bliver ikke fuld, hvilket vanskeliggøre hensigtsmæssigt sagsbehandling. At der ligges op til digitalisering af processen håber vi sker som en kvalitets- og retssikring.

Ligeledes mener vi at der skal sikres bedre oplysning til borgerne om deres rettigheder og muligheder.

Sikring af kommunernes vejledningspligt så vi gerne være mere specificeret i den nuværende lovgivning.

Vi forventer at der efter en kommende lovændring vil ske en planlagt og kvalitetsfyldt evaluering af lovgivningens brug og effekt.”

”Konkrete opmærksomhedspunkter:

Indsamlingen af statistik

Det beskrives under bemærkningerne 2:31 at kommunerne skal fremsende statistik til Nal. Vi har en forventning om at denne data vil være offentligt tilgængelig.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet forventer løbende at kunne publicere handicapstatistik baseret på data fra det fællesoffentlige digitale sagsbehandlingssystem, når dette er fuldt implementeret.

”Tiltag til forebyggelse af seksuelle overgreb:

Vi mangler/ ser frem til en nærmere præcisering af, hvordan dette sikres gennemført, samt konsekvenser hvis forholdene ikke er som de skal være.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget. Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”Bostøtte og bosteder

Vi finder det glædeligt at der i den revideret lov, bliver beskrevet en opkvalificering/ specificering af f.eks. bokollektiver og kvalifikationskrav til bostøtte.

Som nævnt tidligere finder vi det dog uacceptabelt, at forstander kan fungere som økonomisk formynder efter for godt befindende.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning. På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Handicapvenlige boliger og flytning grundet handicap

Det er glædeligt, at der specifikt står at familier der pga. børn med handicap har mulighed for at få økonomisk hjælp, hvis en flytning er nødvendigt grundet barnets funktionsnedsættelse. At dette ikke skulle være gældende for voksne, mener vi er en unødigt forskelsbehandling og stiller voksne med handicap med en økonomisk byrde. Vi mener støtte til flytning grundet handicap skal gælde for alle.

At der mangler ældre- og handicapvenlige boliger, er en kendt sandhed. Dette er gældende i hele Grønland og i sær i Nuuk, hvor meget nybyggeri ikke er bygget med tilgængelighed for personer med funktionsnedsættelse. Det sammenholdt med en vi viden om en demografiske udvikling med flere ældre – og dermed flere med aldersbetinget nedsat funktion, gør at vi gerne så et større krav og forpligtigelse for at kommunerne sikre tilstrækkelige antal tilgængelige boliger, aldersoms- og aflastningspladser.

Vi ser med skepsis på at der kan stilles lighedstegn mellem ældre omsorg og handicap støtte.

Vi er af den holdning at det bør være kommunes ansvar at sikre botilbud som er alderssvarende og relevante for målgruppen.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget.

”Kapitel 8 - sagsbehandling:

Vi ser gerne at der fra central side er givet en maksimal sagsbehandlingstid indenfor forskellige forhold.

Ligeledes, at der sker en forholdende til hvilken konsekvens det har, når kommunen ikke overholder disse tider, eller den 2 år kadence for revision af sagsbehandlingstider ikke overholdes.”

Ressortdepartementets svar:

Der er i forslaget foreslået fastsat tidsfrister i flere bestemmelser.

Vedrørende manglende overholdelse af lovgivningen henvises til bestemmelserne i Inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation (Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt).

”Optræning og støtte

Beskrevet i de indledende bemærkninger 2.19 og 2.20. Kan det undre os at der i løse termer bliver beskrevet praktisk træning såvel som socialpædagogisk støtte. Brugen af termer om træning, støtte og udredning finder vi rodet og forskelligt betonet gennem lovforslaget.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Formuleringerne findes at være retvisende og fastholdes derfor. Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”Bisidderfunktion:

Vi bemærker at ordningen i dag, ikke bruges i den grad vi ser der er behov for. Der er derfor behov for, det bliver struktureret bedre – til gavn for borgerne. NIIK ser, at kommunerne har en interessekonflikt, idet kommunen skal bevillige og rekvirere en bisidder under en verserende sag med dem selv som aktører.

Ligeledes finder vi udpegningsprocessen ugenomsigtigt.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”Merudgifter:

Dette område oplever vi ofte ikke bliver tilstrækkeligt adresseret i sagsbehandlingen og ser gerne dette punkt prioriteret i den helhedsorienteret tilgang. I bemærkninger til § 94 skrives der, at listen ikke er udtømmende. Vi ser ofte at den individuelle vurdering fra sagsbehandler bliver vanskelig og selv når der søges om compensation til udgifter, der ikke specifikt fremgår andre steder, mødes borgere med manglende vurdering fra sagsbehandler. Eksempler

kunne være støtte til ikke kollektiv transport (ex. taxa), økonomisk hjælp til flytning grundet handicap, og køb af praktisk hjælp ved rejser hvor der ikke bevilliges ledsagelse.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne tages til efterretning.

”Varetagelse af omsorg i eget hjem vs. § 101

Vi finder det uklart hvornår der ved pasning i eget hjem benyttes § 67 g hvornår § 101 er gældende herunder hvorfor der i § 101 er behov for en tidsbegrænsning, og hvordan det vil blive håndteret såfremt der er behov for mere end 40 timers pleje/støtte pr. uge..”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning. Bestemmelserne revurderes i forbindelse med kommende supplerende høring af et revideret forslag til Inatsisartutlov.

”Støtte:

Støttepersons begrebet ser umiddelbart ud til at være uklart. I paragraf 88 bliver der beskrevet en handleplan, hvori der fremgår personlig hjælp praktisk hjælp såvel som aktiviteter. I paragraf 75 står der alene beskrevet socialpædagogisk bistand. Generelt ser vi at begreberne er uklare.

På nuværende tidspunkt oplever vi, at der er stor forskel på hvorledes kommunerne håndterer og forvalter bevilling såvel som udførelse af støttepersonsopgaverne. Især udfordringer når det kommer til praktisk hjælp i relation til fritidsliv og arbejde. Ligeledes når det kommer til huslige opgaver, hvor forvaltningen mellem personlige omsorg og praktisk hjælp er svært håndteret i mødet mellem støtteperson indsatsen og eventuelt hjemmehjælp.

I bemærkningerne til lovforslaget beskrives der, et ønske om at fremme personer med handicaps muligheder for deltagelse i det civile, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle liv. Den er anerkendelse af aktiviteter i en bred form ønsker vi kommet til udtryk i lovgivningen. Således at der fra sagsbehandlerens side ikke sættes spørgsmålstegn ved vigtigheden af at kunne deltage i eksempelvis foreningsarbejde, almindeligt lønnet arbejde og aktiviteter, der også ligger udenfor ordinære arbejdstid fra 8-16. Et tidsrum som vi oplever mange af vores medlemmer oplyses som værende det eneste tidspunkt de kan få støtte til eksempelvis ledsagelse og ordinær støtteperson.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningerne er taget til efterretning, men vil ikke medføre ændringer i forslaget.

Bemærkningerne vil indgå i den kommende implementering af loven, herunder udarbejdelse af vejledninger mv.

”Uddannelse og arbejde:

Vi mener der generelt mangler et fokus på uddannelse og arbejde. Både i den helhedsplaner og statusrapporter, der er nævnt i lovgivningsforslaget.

Det kan undre os, at der i den indledende del af bemærkninger til lovforslaget, alene fremgår konsekvenser for erhvervslivet ift. de pårørendes rolle ved pasning af person med handicap. Det vurderes ikke noget sted, hvilken gevinst vi i samfundet kan have ved at forbedre personer med handicaps muligheder for at komme på arbejdsmarked.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen vil indgå i overvejelserne i forbindelse med implementeringen af loven.

”Klage § 125.

Vi finder det problematisk at Pissassarfik både har en vejledende rolle ift. kommunen og måske i samme sag skal kunne stå for at vejlede borgeren om klage.

Derudover henviser vi i Niik til høringssvar fremsendt af foreningen Inooqat.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet finder det ikke problematisk, at Pissassarfik har til opgave at rådgive og vejlede personer med handicap og deres pårørende om denne Inatsisartutlov, herunder om mulighed for at klage over afgørelser om støtte, idet Pissassarfiks vejledning om klage ikke har karakter af, om borgeren bør eller ikke bør klage.

11. Inooqat

”Inooqat takker for modtagelsen af høringssagen vedrørende forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Inooqat har med interesse gennemgået materialet og har følgende bemærkninger:

Inooqat bemærker, at lovforslaget indeholder mange gode og gennemtænkte ting, herunder bisidderordningen, seksualpolitik samt tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte, som Inooqat støtter op om. Særligt roser vi de nytilførte lovmæssige rammer omkring forebyggelse af seksuelle overgreb mod personer med funktionsnedsættelse i myndighedernes botilbud.

Endvidere bemærker vi, at der nu arbejdes på en elektronisk sagsbehandling på handicapområdet. Inooqat glæder sig til, at systemet bliver indført og håber på, at det får en god indvirkning i forhold til behandlingen af de sager, der vedrører os.

Inooqat bemærker, at loven primært er tilpasset for voksne personer med handicap. Vi syntes, at den mangler bestemmelser, der bør gælde for børn og unge med handicap. Hvad børn angår, så nævner udkastet børn alene i bestemmelser om skærpet underretningspligt og

støttepersonsordningen. Inooqat anbefaler, at der i forbindelse med det videre arbejde afklares, om hvilke bestemmelser, der skal gælde for børn og unge, bør indarbejdes i lovforslaget. Inooqat stiller sig til rådighed for sparring herom.”

Ressortdepartementets svar:

Forslaget har til formål at omfatte alle personer med handicap uanset alder. Der opdeles derfor ikke i voksne og børn. Med henvisning til gældende ordlyd i forslaget: ” Børn, der er berettiget til at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov og efter Inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den nødvendige støtte efter begge Inatsisartutlove. Støtten skal være koordineret og gives med udgangspunkt i, hvad der er bedst for barnet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at den støtte, der iværksættes efter denne Inatsisartutlov for et barn med handicap, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes for det samme barn efter anden lovgivning. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at den støtte, der iværksættes efter denne Inatsisartutlov for barnet og eventuelt for barnets familie eller barnets omsorgsgivere, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes for den samme familie efter anden lovgivning.” fastholder departementet for børn og unge ordlyden og foretager ikke ændringer i forslaget.

”Udvidelsen afgruppen:

Inooqat anbefaler, at handicapforsorgen og ældreforsorgen fortsat bliver adskilt lovgivningsmæssigt. Vi forstår, at personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser samt personer med ophold på ældreinstitutioner, heriblandt personer uanset aldersgrænsen for alderspension har brug for lovmæssig sikring af støttemuligheder. Inooqat anbefaler dog, at imødekommelse af denne udfordring skal løses inden for lovgivningen for ældreforsorgen, således sammenblanding af handicapforsorgen og ældreforsorgen undgås så meget som muligt.

Inooqat skal bruge denne lejlighed til at bemærke, at den nu anvendte praksis med at have personer med funktionsnedsættelser (handicappede) i ældreplejen, samt at have en afdeling for handicappede i et ældrecenter, har en negativ virkning på de handicappede personer. Behandlingen af beboerne sådanne steder bliver ikke nuanceret ud fra de behov, som personer med funktionsnedsættelser har. De bliver anset og behandlet som ældre personer, som skal plejes indtil de dør af alderdom. Denne form for håndtering af handicappede personer strider imod de handicappede personers behov for at kunne udvikle sig så meget som muligt til at kunne klare sig selv. Endvidere bliver de handicappede personer løbende udsat for traumer, når de ældre beboere løbende dør af alderdom. Derfor anbefaler Inooqat, at ældreforsorgen og handicapforsorgen skal være adskilt fra hinanden.”

Ressortdepartementets svar:

Det er med forslaget ikke tiltænkt, at de yngre personer med handicap på førtidspension skal anbringes på alderdomshjem, plejehjem eller ældreinstitutioner. Vi vil derfor i

bemærkningerne hertil præcisere, at de yngre borgere skal placeres på et døgntilbud, som matcher deres behov, hvis eget hjem ikke er en mulighed. At målgruppen udvides til at omfatte personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser og personer med ophold på ældreinstitutioner i forslaget, vil være med til at sikre støttemuligheder til personer med funktionsnedsættelser, som ikke tidligere har været berettiget til støtte efter lovgivningen om støtte til personer med handicap samt ligestilling.

”Flytning af personer til andre steder i Grønland eller til ophold uden for Grønland: Inooqat er stærk modstander af flytning af personer med funktionsnedsættelser fra bopælssteder i Grønland imod deres vilje, blot fordi de har anderledes behov, som myndighederne ikke har forberedt sig på at tilbyde. Dette uanset om flytningen er til et andet sted i Grønland eller til Danmark. Flytningen af personer med handicap er sket med store personlige konsekvenser ikke alene for personen selv, men også for de pårørende. Inooqat anbefaler derimod, at kravene til myndighederne i Grønland skal skærpes, således de forpligtes til at oprette/etablere boenheder, der er tilpasset den enkeltes behov. Inooqat anbefaler i øvrigt, at der foretages vurdering af behovet for botilbuddene i Grønland fordelt på hvert bosted, samt om hvorledes dette behov kan imødekommes bedst muligt uden at personer med funktionsnedsættelser imod deres vilje flyttes væk fra deres familiemæssige- og sociale fundament. Det er på ingen måde menneskeligt, at tvangsflytte et barn eller en unge, der i sin udvikling stadig er et barn, til et helt andet sted end dér hvor pgl.s familiemæssige og sociale relationer forefindes. Derfor bør alle forslag i udkastet, der vedrører, at der kan foretages flytning af personer med funktionsnedsættelser fjernes fra lovforslaget og i stedet for påbegynde et arbejde, hvor det undersøges, om hvorledes behovet kan imødekommes bedst muligt.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet har iværksat flere tiltag for at sikre flere pladser på døgninstitutionsområdet. Ikke alle personer med handicaps behov kan dækkes af Grønland på nuværende tidspunkt, hvorfor de på denne baggrund må tilbydes kompetenceudvikling og institutionsplads uden for Grønland. Forslaget skærper anbringelserne til, at det nu eksplicit fremgår, at opholdet er tidsbegrænset, og at indstillingen herfor skal godkendes af Naalakkersuisut. Ligeledes reguleres kravene til indstillingen, hvorfor bestemmelserne i det hele nu er blevet skærpet. Departementet fastholder på denne baggrund ordlyden samt hertil hørende bemærkninger.

”Vedrørende § 36 - kommunernes etablering af udvalg: Inooqat mangler, at der er repræsentanter fra brugerne i udvalgene og derudover syntes vi, at kommunerne bør forpligtes til at oprette disse udvalg.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Dette skyldes, at kommunerne allerede har en stor udfordring med at skulle rekruttere til eksisterende udvalg. Forpligtes kommunalbestyrelsen på nærværende tidspunkt via forslaget, vil dette medføre flere lovbrud på ubestemt tid.

”Vedrørende § 40, stk. 4:

Inooqat mener, at såfremt personer med funktionsnedsættelser ikke er umyndiggjorte (hvor værgeren har truffet beslutningen) eller er frihedsberøvede jf. kriminalretsplejen, så kan forstanderen ikke tilbageholde pgl.s tilgodehavende rådighedsbeløb. Dette uanset om interne ordensregler i huset tilsiger dette. Inooqat anbefaler i stedet for, at der arbejdes intens på en oplysningsindsats, således pårørende til personer, der ikke kan varetage deres egne interesser, vejledes om handlemuligheder. Det er Inooqats opfattelse, at der generelt er en udfordring omkring manglende viden om overgangen fra barn til voksen, herunder emnet omkring myndighed og hvad denne betyder, når et barn fylder 18 år.”

Ressortdepartementets svar:

Bestemmelsen kommer fra gældende bekendtgørelse. På baggrund af modtagne hørings svar har departementet besluttet, at forslaget ikke implementerer de foreliggende bekendtgørelser udstedt med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i sin helhed, hvorfor disse bestemmelser udgår af forslaget.

”Vedrørende § 68 – flyttehjælp: Inooqat anbefaler, at ordet i 1. linie ”kan” erstattes med ”skal”, således kommuner, der ikke har økonomien til det ikke kan fravælge denne mulighed.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Endvidere bør hjælpeforanstaltning mulighederne ikke være anderledes alt efter hvor i landet man bor.”

Ressortdepartementets svar:

Med forslaget forpligtes alle kommuner til at hjælpe deres borgere på lige fod uagtet bopæl.

”Vedrørende § 86, stk.2 – Aflastningsmuligheden: Inooqat bemærker, at der skrives ”omsorgsopgaven medfører væsentligt merarbejde for forældrene...”. Inooqat skal henlede opmærksomheden på, at merarbejdet ikke alene er udfordringen, men der hører også en meget stor psykisk belastning til, som i mange henseender er sværere at håndtere i dagligdagen. Der er et stort behov for etablering af aflastningshjem, da der er et problem med at skaffe aflastningsfamilier. Fokus bør derfor være i etableringen!”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Anbefalingen vil indgå i den videre implementering af loven.

”Vedrørende kapitel 13 – besøgsrejser: I forbindelse med arbejdet omkring den nugældende lov påpegede Inooqat, at der ikke bør praktiseres en forskelsbehandling i forbindelse med tildeling af besøgsrejser. Det er også Inooqats holdning i dag, at mulighederne for at få tildelt besøgsrejser skal være ens, uanset om man er placeret uden for Grønland eller er placeret i en anden bosted i Grønland. Inooqat skal i den anledning henlede opmærksomheden på, at afsavn og de personlige/socialt konsekvenser ved placeringen uden for eget bosted er de samme, uanset om man befinder sig i Grønland eller i Danmark.”

Ressortdepartementets svar:

Adgang til besøgsrejser bliver med forslaget en ubetinget rettighed for den enkelte person med handicap. Formålet er at hjælpe personer, der har ophold uden for deres hjemsted, til at bevare tilknytningen til hjemstedet. Som udgangspunkt er hjemstedet den by eller bygd, hvor personen med handicap havde ophold, før personens ophold på et botilbud uden for hjemstedet.

Børn med handicap har ret til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet. Voksne med handicap har ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet. Herved ligebehandles voksne med handicap, idet der i gældende lov kun er ret til 1 besøgsrejse hvert andet år for personer med handicap, som har været anbragt uden for hjemstedet i mindst 10 år efter det fyldte 18. år. Retten til 2 årlige besøgsrejser for personer i alderen 18-24 år, som midlertidigt har ophold i et døgntilbud uden for Grønland, bevares.

Der er mulighed for, at nærtstående til personen med handicap kan få besøgsrejse til det sted, hvor personen med handicap bor. Nærtståendes adgang til besøgsrejse er subsidieret i forhold til personen med handicaps adgang. Det er en betingelse for, at nærtstående skal tilbydes besøgsrejsen, at personen med handicap ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse og at personen ønsker at modtage besøg. Der kan bevilges besøgsrejse til maksimalt 2 nærtstående til personen med handicap. Departementet fastholder derfor ordlyden og hertil hørende bemærkninger.

”Vedrørende kapitel 14 – Tilsyn: Inooqat undrer sig over, at kommunerne skal føre personrettet tilsyn med personer med handicap, der er placeret i deres egne institutioner...?”

Ressortdepartementets svar:

Kommunalbestyrelsen har pligt til at ajourføre handlingsplaner på baggrund af statusrapporter. Kommunalbestyrelsen skal foretage tilsynet, eftersom borgerne opholder sig i kommunen.

”Vedrørende kapitel 15 – Handicapråd: Inooqat anbefaler, at kommunerne forpligtes til at etablere en sekretariatsfunktion for handicaprådene. Medlemskabet fra handicaporganisationer i handicaprådene er frivilligt og ulønnet, hvorfor varetagelse af sekretariatsfunktion ikke er en option.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Det er et kommunalt anliggende, hvorvidt de enkelte kommuner ønsker at honorere medlemmerne.

”Vedrørende § 129 – statistik: Inooqat anbefaler en gennemsigtighed omkring de oplysninger, som skal indberettes til Naalakkersuisut og anbefaler, at disse gøre offentligt tilgængelige, således alle interesseorganisationer kan gøre brug af dem. Inooqat anbefaler også, at der til de statistiske oplysninger tilføres data over antal pladser på boenheder og venteliste til disse.”

Ressortdepartementets svar:

Naalakkersuisut har alene adgang til ikke personhenførbare data. Der vil løbende blive publiceret handicapstatistik på grundlag af data fra det fælles kommunale digitale sagsbehandlingssystem.

12. Ældretalsmanden

”Ældretalsmanden hilser overordnet forslaget velkommen, forslaget er meget omfattende, og det vil være umuligt at kommentere på samtlige bestemmelser. Dertil er vi også bekymret for at et så omfattende regelsæt påtænkes sat i kraft når regler der i vidt omfang ikke er implementeret i praksis. Der bør iværksættes en implementeringsproces målrettet sagsbehandlerne i kommunerne og andre fagpersonale.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet vil iværksætte en implementeringsproces målrettet sagsbehandlere og andre relevante fagpersoner. Dette vil blive meddelt ud senere på året.

”Ældretalsmanden har med interesse gennemgået materialet og har følgende bemærkninger: Ældretalsmanden bemærker, at lovforslaget indeholder mange gode og gennemtænkte ting, herunder seksualpolitik samt tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte, som ældretalsmanden støtter op om.

Sikring af støttemuligheder

Vi forstår, at personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser samt personer med ophold på ældreinstitutioner, heriblandt personer uanset aldersgrænsen for alderspension har brug for lovmæssig dækning.

§ 3.2. Det foreslås, at loven også omfatter personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser samt personer med ophold på ældreinstitutioner, heriblandt personer uanset aldersgrænsen for alderspension. Denne udvidede målgruppe sikrer støttemuligheder til personer med funktionsnedsættelser, som ikke tidligere har været berettiget til støtte efter lovgivningen om støtte til personer med handicap.

Dette vil åbne op for at “heriblandt personer med handicap uanset aldersgrænse for alderspension” skal åbne op for at de yngre med handicap kan placeres på alderdomshjem/plejehjem/ældreinstitutioner, dette forekommer meget i dag. Dette er HELT uacceptabelt da de yngres behov oftest er anderledes end ældre.

Ældretalsmanden vil anbefale at imødekomme af denne skal løses uden at der åbnes op for at yngre med handicap anbringes på alderdomshjem.

Ældretalsmanden skal bruge denne lejlighed til at bemærke, at den nu anvendte praksis med at have personer med funktionsnedsættelser (handicappede) i ældreplejen, samt at have en afdeling for handicappede i et ældrecenter, har en negativ virkning på de handicappede personer og ældre. Behandlingen af beboerne sådanne 2 steder bliver ikke nuanceret ud fra de behov, som personer med funktionsnedsættelser har.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Det er med forslaget ikke tiltænkt, at de yngre personer med handicap på førtidspension skal anbringes på alderdomshjem, plejehjem eller ældreinstitutioner. Departementet vil i bemærkningerne præcisere, at de yngre borgere skal placeres på døgntilbud, som matcher deres behov, hvis hjemmet ikke er en mulighed.

”Flytning af personer til andre steder i Grønland eller til ophold uden for Grønland: Ældretalsmanden er modstander af flytning af ældre med funktionsnedsættelser fra bopælssteder i Grønland imod deres vilje, de har blot et andet behov, som myndighederne må forberede sig på at kunne tilbyde. Dette uanset om flytningen er til et andet sted i Grønland eller til Danmark. Flytningen af ældre med handicap er sket med personlige konsekvenser, ikke alene for personen selv, men også for de pårørende. Ældretalsmanden anbefaler derimod, at kravene til myndighederne i Grønland skal skærpes, således de forpligtes til at oprette/etablere boenheder der er tilpasset den enkeltes behov.”

Ressortdepartementets svar:

Departementet har iværksat flere tiltag for at sikre flere pladser på døgnområdet. Ikke alle personer med handicaps behov kan dækkes af Grønland på nuværende tidspunkt, hvorfor de på denne baggrund må tilbydes kompetenceudvikling og plads på botilbud uden for Grønland. Forslaget skærper anbringelserne til, at det nu eksplicit fremgår, at opholdet er tidsbegrænset, og at indstillingen herfor skal godkendes af Naalakkersuisut. Ligeledes

reguleres kravene til indstillingen, hvorfor bestemmelserne i det hele nu er blevet skærpet. Departementet fastholder på denne baggrund ordlyden samt hertil hørende bemærkninger.

”Vi anbefaler i øvrigt, at der foretages vurdering af behovet for botilbuddene i Grønland fordelt på hvert bosted, samt om hvorledes dette behov kan imødekommes bedst muligt uden at personer med funktionsnedsættelser imod deres vilje flyttes væk fra familiemæssige fundament og sociale relationer forefindes og i stedet påbegynde et arbejde hvor det undersøges, om hvorledes behovet kan imødekommes bedst muligt.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Dog vil anbefalingen indgå i den videre implementering af loven.

”§ 8.2. Kompetencedækning, i dag har plejehjemmene i de mindre byer eller bygder kontakt med Terapihuse, som er placeret i regionsbyen og hvis det kan lade sig gøre med kvartalsmæssige besøg i forhold til udstyr men ikke så meget træning. Disse plejehjem mangler kompetente eller dedikerede personale, vi må konstatere at der ikke alle steder er kontak med Pissassarfik udover kurser til personale.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Dog vil anbefalingen indgå i den videre implementering af loven.

”§ 9.2. Værge, Ældretalsmanden vil gøre opmærksom på at det kan være svært og tidskrævende for personalet på ældreinstitutionerne at søge om værger til de ældre som har behov for retssikkerhed til varetagelse af personens interesser.”

Ressortdepartementets svar:

Bemærkningen er taget til efterretning, men giver ikke anledning til ændringer i forslaget. Dog vil bemærkningen indgå i den videre implementering af loven. For så vidt angår værgemålslovgivningen er denne et dansk anliggende og ikke hjemtaget til Grønland.

”§ 10. Kommunalbestyrelsens forpligtelse, Ældretalsmanden bemærker forslaget indeholder SKAL pligt som ældretalsmanden støtter op om, således alle kommuner ikke kan fravælge denne forpligtelse. Endvidere bør hjælpeforanstaltningensmulighederne ikke være anderledes alt efter hvor i landet man bor.

§ 17. Ældretalsmanden bemærker forslaget spændende og gennemtænkt, herunder også i forhold til at det kan være svært at søge om værge til de ældre.

Til hele § 21. Bokollektiv, Ældretalsmanden bemærker at ældre er indført og vil stærkt anbefale at der i stedet skal stå at Kommunalbestyrelsen SKAL.

Dette gør sig gældende for hele § 22. Der er er generelt lang venteliste til Alderdomshjemmene i hele Grønland, plejehjem og ældreinstitutione, hvor vi idag mangler pladser til ældre fra 67 årig og opefter. Vi må konstatere, at et af det store udfordringer vi i dag har, er at personer under 67 år med særlige behov for støtte i hverdagen der på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse desværre optager plads på ældreinstitutioner.”

Ressortdepartementets svar:

Dette er indarbejdet.

§ 36. Kommunernes etablering af udvalg: Ældretalsmanden vil anbefale, at der skal være repræsentanter fra brugerne i udvalgene og anbefale, at kommunerne bør forpligtes til at oprette disse udvalg.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Dette skyldes, at på nuværende tidspunkt har kommunerne allerede en stor udfordring med at skulle rekruttere til eksisterende udvalg. Forpligtes kommunalbestyrelsen på nærværende tidspunkt via forslaget, vil dette medføre flere lovbrud på ubestemt tid.

”Afslutningsvis ønsker vi at takke for muligheden for at afgive hørings svar.

Vi står gerne til rådighed for yderligere dialog, spørgsmål og samarbejde om ældre relaterede tiltag.”

13. GE

” GE finder lovforslaget grundigt gennemarbejdet og velegnet til at støtte op om de behov, som de handicappede har.

GE forudsætter imidlertid, at forslaget (også) har til hensigt at hjælpe de handicappede med at komme ind på og blive fastholdt på arbejdsmarkedet. Om end dette arbejde i et vist omfang forudsættes reguleret i anden lovgivning, bør det af forslaget fremgå, at dette er et af hovedformålene med loven.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Det er såvel for samfundet som for de handicappede helt essentielt, at den hjælp, man stiller til rådighed for de handicappede, har det overordnede formål at skabe en så ligeværdig

tilværelse for de handicappede og ikke ”kun” ydes for at gøre tilværelsen nemmere for de handicappede.”

Ressortdepartementets svar:

Dette fremgår allerede af § 1. Derfor fastholder departementet ordlyden af bestemmelsen.

”GE fornemmer, at der i den foreslåede lovgivning ligger nogle store ambitioner på de handicappedes vegne, hvilket GE kun kan billige. For den gode ordens skyld nævnes det, at dette forudsætter, at de nødvendige kvalifikationer skal være til stede i kommunerne, som bliver den direkte kontakt til de relevante personer

I relation til bisidderordningen nævnes der nogle omstændigheder, der er til hinder for, at en person kan blive udpeget som bisidder, jf. § 19. GE forudsætter, at en bisidder i et givent omfang kan komme til at assistere den handicappede i økonomisk henseende – om ikke andet så i al fald for en overgang.

Det er derfor GEs holdning, at man til forslaget § 19, stk. 4, nr. 1, bør tilføje ”økonomiske forbrydelser” som en omstændighed, der hindrer udpegning som bisidder.”

Ressortdepartementets svar:

Indarbejdet.

”Det bedes det oplyst, hvorfor det er kommunalbestyrelsen og ikke den daglige leder, der ansætter og afskediger ”det øvrige personale” på den beskyttede boenhed, jf. § 33, stk. 3.

Da det er lederen, der har den daglige kontakt og skal samarbejde med ”det øvrige personale”, forekommer det ulogisk, at den daglige leder ikke i det mindste har indflydelse på ansættelser og afskedigelser.”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Dette udgår af forslaget.

”Under henvisning til Grønlands Erhvervs nedennævnte mail, hvorved høringssvar til ovennævnte lovforslag blev lagt, fremsendes hermed yderligere bemærkninger til lovforslaget:

Følgende tilføjes til høringssvaret.

Det er efter det oplyste planen, at der skal ske en digitalisering af handicapbehandlingen. GE har også erfaret, at der de næste tre år – 2025, 2026 og 2027 – er budgetteret med kr. 7 mill. kr. til denne digitalisering, og at digitaliseringen tager udgangspunkt i udviklingen af en app. Umiddelbart forekommer denne opgave at være én, der skal udbydes i henhold til Udbudsloven - https://nalunaarutit.gl/Groenlandsk-lovgivning/2019/L-06-2019?sc_lang=da.

GE skal derfor bede departementet om at kommentere på det spørgsmål. I denne forbindelse bedes departementet enten bekræfte, at et sådan udbud kommer til at finde sted og, hvis dette ikke er tilfældet, så begrunde, hvorfor man mener, at et udbud af denne digitalisering ikke er nødvendig.”

Ressortdepartementets svar:

Udbudslovgivningen vil blive overholdt.

14. SIK

”SIK skal indledningsvis takke for muligheden for at afgive et hørings svar til forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Høringen er fremsendt den 23. april 2024 og bemærkningerne skal senest være i Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender senest den 20. maj 2024.

Forslaget indeholder følgende hovedpunkter:

- Formålet med Inatsisartutloven ønskes en realisering af personer med handicaps menneskerettigheder inden for den sociale sektor, men også i andre sektorer gennem støtte efter denne Inatsisartutlov. Støtte efter Inatsisartutlov til personer med handicap har til formål at dække basale behov, f.eks. at sikre personlig hygiejne, eller at en person med handicap får mad. Det er i sådanne sammenhænge væsentligt, at kommunen, som træffer afgørelser om støtte til sådanne behov, og at personalet, som yder støtten, har fokus på personens menneskerettigheder. Støtten sikrer f.eks. personens ret til at deltage i samfundslivet og herunder i det politiske liv. Myndighederne virke på socialområdet forpligter til at sikre personer med handicaps rettigheder i alle aspekter.
- Støtte til at frit kunne vælge bolig, i det omfang at det er muligt.
- Udvidet målgruppe
- Definitioner: Høringsparter må gerne foreslå andre begreber, som ønskes defineret i lovens henseende.
- Udredning
- Tidlig indsats
- Lægelig undersøgelse
- Bisidder
- Midlertidig anbringelsessted
- Bokollektiv
- Beskyttede boenheder
- Døgntilbud
- Ophold i botilbud uden for Grønland
- Forebyggelse og håndtering af seksuelle overgreb

- Udviklingsplan
- Boligstøtte til varetagelse af omsorg i eget hjem
- Boligindretning
- Hjælpe midler
- Motordrevne køretøjer
- Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte
- Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte
- Kurser og rådgivning
- Beskæftigelses- aktivitets- og samværstilbud
- Kollektiv kørselsordning
- Ledsagelse
- Efterværn
- Pasning af nærtstående med handicap
- Besøgsrejser
- Skærpet personrettet tilsyn
- Udarbejdelse af en landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet
- Anvendelse af et fælles offentligt IT-system til brug for administration
- Årlig indberetning af statistiske oplysninger
- Forsøgsordninger

SIK har følgende bemærkninger til forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.”

”Til § 33. Kommunalbestyrelsen ansætter og afskediger lederen for 1 eller flere beskyttede boenheder for personer med handicap.

Samt til § 46. Naalakkersuisut ansætter og afskediger forstanderen ved døgntilbud for personer med handicap. ”

Ressortdepartementets svar:

Ikke indarbejdet. Ansættelsesretlige og opsigelsesretlige regler følges altid – der er faste procedurer herfor.

Følgende er gældende: At man følger Inatsisartutlov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, § 2. Arbejdsaftalen mellem arbejdsgiveren og funktionæren kan ved opsigelse kun bringes til ophør efter forudgående varsel i overensstemmelse med nedenstående regler. Det samme gælder ved ophør af en tidsbegrænset arbejdsaftale før tidspunkter for arbejdsaftalens udløb. - Samt stk. 7. Opsigelse må ske så betids, at fratræden med det for en ansættelsesperiode givne varsel kan ske inden periodens udløb. Opsigelse i henhold til stk. 2, 3 og 6 skal være meddelt skriftligt senest den sidste dag i den måned, efter hvis udløb opsigelsesvarslet begynder at løbe. På funktionærens begæring skal arbejdsgiveren skriftligt oplyse årsagen til opsigelsen.

”Til § 67, stk. 3. Ved ansættelse efter stk. 2 aflønnes personen på baggrund af personens tidligere bruttoindtægt. Lønnen reduceres i forhold til den andel, de visiterede timer udgør af en fuldtidsstilling. Foreligger der ikke dokumentation for indkomsten fra tidligere år, fastsættes lønnen med udgangspunkt i den til enhver tid gældende timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomst.

At arbejdsgiveren indarbejder, pensionsbidrag og indbetaling heraf.

For medarbejdere over 18 år indbetaler arbejdsgiver 11,66 % af den i overenskomsten anførte skalaløn i lønparagrafferne, som bidrag til en overenskomst ansattes pensionering.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Bestemmelsen uddybes i bemærkningerne.

SIK tilslutter sig, Høring vedrørende forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap med dens bemærkninger. ”

15. PPK

”Overordnet set finder vi det glædeligt, at man har et ønske om at forbedre vilkårene for personer med funktionsnedsættelser. Vi ser dog at man med lovforslagets ændringerne også sker forringelser på flere områder.

Sektorovergange ml. sundhedsvæsen og socialvæsen

På det sundhedsfaglige område stiller vi os undrende over for den fortsatte mangel på fokus på samarbejde mellem sundhedsvæsenet og kommunerne. Det er det både i såvel udredning og implementering af støtteforanstaltninger og i særdeleshed når det kommer til brugen af begreberne habilitering, rehabilitering og træning og genoptræning.

Nærværende lovgivning, der har fokus på eksempelvis gruppebaseret optræning og udvikling af færdigheder gør brug af en retorik, der ofte henviser til sundhedsvæsenet når det kommer til genoptræning fremfor vedligehold af funktion. Vi henstiller til at der overordnet ses på ansvarsfordelingen mellem sektorerne -sundhedsvæsen og kommunalvæsen.

Vi henstiller ligeledes til at ansvarsfordelingen mellem sundhedsvæsenet og kommunen også adresseres direkte i forhold til hjælpemidler. Herunder kropsbårne hjælpemidler og midlertidige hjælpemidler med en forventet behovstid på mere end 3 måneder.”

Ressortdepartementets svar:

Delvist indarbejdet. Bestemmelsen ændres til en hjemmelsbestemmelse. Der fastsættes nærmere bestemmelser i bekendtgørelse samt beskrivelse i vejledning til Inatsisartutloven.

”Rådgivning til personer med funktionsnedsættelse og deres pårørende

Flere steder refereres der til et ansvar hos kommunalbestyrelsen når det kommer til vejledning, støtte, rådgivning, brug af hjælpemidler, og rådgivning til pårørende. Et ansvar

vores oplevelse er at kommunen har svært ved at honorere og der derfor ofte er brug for eksterne aktører. Sagsbehandling i forbindelse med ansøgningen til tilbud hos disse aktører er ofte besværliggjort af sagsbehandlerens manglende viden på området.

I flere paragrafer henvises der også til at Pissaasarfik er det sted kommunen kan henvende sig til for at få denne rådgivning til borgeren. For at sikre den bedst mulige kvalitet, mener vi dog det er vigtigt at der er fri mulighed for at benytte andre aktører med bedre kompetencer på området. Eksempelvis via online rådgivning og lignende. - også når disse aktører findes udenfor landets grænser.

Andre lande har mere præcise muligheder for eksempelvis hjemmetræning og bevilling af trænings- og behandlingsforløb og med krav til målsætning i sådanne tilbud. Disse muligheder mener vi man med gavn kan lade sig inspirere af.”

Ressortdepartementets svar:

Forslaget begrænser ikke kommunalbestyrelsens muligheder for at benytte andre aktører på området – ej heller uden for landets grænser. Departementet fastholder derfor ordlyden af bestemmelsen samt hertil hørende bemærkninger.

”Fritidsliv og omgivelserne

Vi stiller også undrende over for den manglende vægtning af fritidsaktiviteter blandt andet i forbindelse med hvad der kan søges støtte til; omend der indledende i betænkningerne henvises til at lovgivningen skal ”fremme personer med funktionsnedsættelses deltagelse i civile, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle liv på lige fod med alle andre”.

I forlængelse heraf undrer det os at man har valgt at fjerne paragrafen som omhandler tilgængelighed og henviser til at dette alene bør forefindes i bygningsrelaterede lovgivning. I nærværende lovforslag fremgår det, at boligændringer er en mulig støtte at foretage for personer med funktionsnedsættelser. Men justeringer i de øvrige omgivelser personen agerer i fremgår ikke som en mulighed med denne lovgivning.

Vi ser gerne at der f.eks. kan bevilges støtte til rampe således at borgere kan deltage i deres fritidsklub; og at hjælpemidler eksplicit beskrives som værende redskaber der bidrager til deltagelse i aktiviteter i såvel privatliv fritidsliv og arbejdsliv.”

Ressortdepartementets svar:

Bygninger og boliger generelt er ikke et socialt anliggende, men et bygnings- og boliganliggende, hvorfor gældende ”§ 5. Alle offentlige bygninger og faciliteter skal så vidt muligt indrettes således, at personer med handicap sikres adgang og brug heraf, udgår af forslaget. Inden for sociallovgivningens rammer er det kun muligt at yde støtte i henhold til

boligindretningen, således at personen med handicap kan forblive i eget hjem eller at værelset på døgntilbuddet er tilpasset den enkeltes behov.

Forslaget omfatter allerede muligheden for, at personer med handicap kan få støtte til deltagelse af fritidsaktiviteter. En sikring af at alle offentlige bygninger og boliger er handicapvenlige, skal sikres igennem bygning og bolig lovgivning. Forslaget begrænser ikke muligheden for, at kommunalbestyrelsen kan yde støtte til en rampe.

16. Ando og Jens Møller, Qeqertarsuaq

”Vedr. besøgsrejser til handicappede:

Vi vil på vegne af vores søn og ikke mindst på vegne af alle handicappede der ikke har noget sprog på grund af deres handicap, har et minimalt sprog eller hvor deres handicap betyder, at de aldrig bliver voksne uanset deres alder vil vi på det kraftigste bede Jer om, at tænke på dem under denne høring.

Fordi efter Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap § 54, stk. 4 trådte i kraft kan vores søn kun besøge os forældre, bror, sin familie og sin hjemby kun hvert andet år, da han er over 18 år og har boet i en døgninginstitution i over 10 år. Sidste gang var det i 2021 den årlige besøgsrejse blev bevilget til ham og derfor kom han ikke hjem i 2022. Og han kom først på besøg i 2023.

Dette har haft store konsekvenser for ham psykisk og mentalt. Han har ventet i 2 år på at komme på besøg igen og dette har tæret meget på ham følelsesmæssigt. Og vi kan meget mærke på ham, at han oftere er blevet ked af det. Vi ringer til ham 2 gange om ugen og prøver altid at have god og stabil kontakt til ham hele året rundt og vi snakker altid med hans personale om hans sindstilstand og vedr. alt.

I bedes tænke på, at der er handicappede som altid vil være som små børn følelsesmæssigt og mentalt. De har brug for at have tæt kontakt til deres nærmeste/forældre/familie ligesom normale børn har behov for. Handicappede har rettigheder og skal ikke bringes i situationer hvor de savner meget deres nærmeste i meget længere tid, for de tænker som små børn og har brug for deres tætte bånd til deres nærmeste. Som et land er I nødt til at tænke på de bestemte handicappedes værdighed og respektere deres specielle behov og situation, at de aldrig bliver voksne uanset deres alder.

I mange år boede vores søn i døgntilbud i andre byer ude i kysten, hvor den årlige besøg har betydet alt for ham. Han har glædet sig meget til hver sommer hvor han skal rejse hjem og være hos sin familie, hvor han skal samle kræfter hos sin familie og hjemby til et helt år, fordi han er nødt til at bo i en døgninginstitution helt alene på grund af sit handicap.

Vi håber inderligt, at I vil tænke på handicappede der i hele deres liv vil tænke og have følelser som små børn, der betyder, at de har særlige behov som de har ret til at få støtte til, i dette tilfælde besøgsrejser hvert år til deres familie og hjemby, da deres handicap betyder, at de aldrig vil komme til at tænke som et voksen eller forstå som et voksen.”

Ressortdepartementets svar:

Adgang til besøgsrejser bliver med forslaget en ubetinget rettighed for den enkelte person med handicap. Formålet er at hjælpe personer, der har ophold uden for deres hjemsted, til at bevare tilknytningen til hjemstedet. Som udgangspunkt er hjemstedet den by eller bygd, hvor personen med handicap havde ophold, før personens ophold på et botilbud uden for hjemstedet.

Børn med handicap har ret til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet. Voksne med handicap har ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet. Herved ligebehandles voksne med handicap, idet der i gældende lov kun er ret til 1 besøgsrejse hvert andet år for personer med handicap, som har været anbragt uden for hjemstedet i mindst 10 år efter det fyldte 18. år. Retten til 2 årlige besøgsrejser for personer i alderen 18-24 år, som midlertidigt har ophold i et døgntilbud uden for Grønland, bevares.

Der er mulighed for, at nærtstående til personen med handicap kan få besøgsrejse til det sted, hvor personen med handicap bor. Nærtståendes adgang til besøgsrejse er subsidiær i forhold til personen med handicaps adgang. Det er en betingelse for, at nærtstående skal tilbydes besøgsrejsen, at personen med handicap ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse og at personen ønsker at modtage besøg. Der kan bevilges besøgsrejse til maksimalt 2 nærtstående til personen med handicap. Departementet fastholder derfor ordlyden og hertil hørende bemærkninger.